

2

Жас офицерлер қызметтеріне кірісті

9

Өңірде егін ору науқаны қарқын алды

10

ХӘКІМ АБАЙҒА

ҚҰРМЕТ КӨРСЕТІЛДІ

15

Алтай аруы

Абу-Дабиден

алтын әкелді

4

Өскемендіктер әлеуметтік көмірмен қамтылады

#ҰЛТТЫҚ МАҢЫЗЫ БАР ЖОБА

Өскеменде жаңа энергоблоқтың құрылысы басталды

✍ Наргиз ЕРКІНБЕКОВА
📷 Махаббат ӘУКЕНОВА

Өскемен жылу электр орталығында жаңа энергоблоқтың құрылысына арналған капсула салу рәсімі өтті. Станцияны кеңейту жобасы Шығыс Қазақстандағы ірі энергетикалық жобалардың біріне айналмақ.

Болашақ нысан жылу энергиясының тапшылығын азайтып, өңірдегі тұрғын үй, әлеуметтік және өнеркәсіптік инфрақұрылымды дамытуға қажетті қосымша қуат қалыптастыруға мүмкіндік береді. Жоба «Қазақстандық коммуналдық жүйелер» компаниялар тобына кіретін «Өскемен ЖЭО» ЖШС тарапынан жүзеге асырылуда.

Энергетика министрі Ерлан Аққеновтің айтуынша, жаңа энергоблоқтың электр қуаты 100 МВт, ал жылу қуаты 140 Гкал болады. Қазір Өскемен ЖЭО қаладағы жылу және электр энергиясына деген қажеттіліктің шамамен 85 пайызын қамтамасыз етіп отыр.

– Президенттің еліміздің энергетикалық қауіпсіздігін күшейту жөніндегі тапсырмалары аясында Энергетика министрілігінің жұмысы жүйелі түрде жүргізілуде. Бүгін қуаты 100 мегаватт және жылу қуаты 140 Гкал болатын жаңа энергоблоқтың құрылысы басталды. Бұл алдағы жылдары қаланың энергетикалық қажеттілігін толық қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Жобаны 2029 жылға дейін аяқтау жоспарланған. Инвестиция көлемі шамамен 140 млрд теңгені құрайды, – деді министр.

Жаңа энергоблок құрылысы ұлттық маңызы бар жоба мәртебесіне ие. Оны іске асыру Қазақстан Республикасы Энергетика министрілігі мен «Өскемен ЖЭО» ЖШС арасындағы инвест

тициялық келісіммен бекітілген. Жоба Шығыс Қазақстан облысы әкімдігінің қолдауымен жүзеге асырылып, өңірдің энергетикалық қауіпсіздігін нығайтуға және тұрақты дамуын қамтамасыз етуге бағытталған.

Облыс әкімі Нұрымбет Сақтағановтың айтуынша, жаңа жоба қаланың жылумен қамту сенімділігін арттырып, оның одан әрі дамуына мүмкіндік береді.

– Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев энергетикалық және коммуналдық инфрақұрылымды жаңғырту, оның сенімділігі мен халыққа көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру маңызды міндет екенін бірнеше рет атап өтті. Бүгін біз осы бағытта нақты қадам жасап, Өскемен жылу электр орталығын кеңейту жобасының негізіне капсула салдық. Қаланың және өнеркәсіптің өсуі энергияға деген қажеттілік

ті арттырып отыр. Сондықтан сенімді энергетикалық инфрақұрылым – қаланың одан әрі дамуының негізі. Жобаны іске асыру нәтижесінде шамамен 500 тұрғын үй мен әлеуметтік нысан жылумен қамтамасыз етіледі. Сонымен қатар 50-ге жуық жаңа жұмыс орны ашылып, құрылыс кезінде 200-ден астам адам жұмыспен қамтылады, – деді облыс әкімі.

Салтанатты рәсім энергетика саласының ардагері берген батамен басталды. Одан кейін Энергетика министрі мен өңір басшысы болашақ энергоблоқтың негізіне капсула салып, құрылыс жұмыстарына ресми түрде старт берді.

Бастаманы қаржыландыруға халықаралық және қаржы институттары тартылған. Негізгі серіктестер қатарында Еуразиялық даму банкі мен «Қазақстан Халық Банкі» АҚ бар.

– Мемлекет пен бизнестің бірлескен жұмысы өңірдің одан әрі дамуына, оның инвестициялық тартымдылығын арттыруға және ең бастысы, халықтың өмір сүру сапасын жақсартуға мүмкіндік береді, – деді «Қазақстан коммуналдық жүйелері» ЖШС Бақылау кеңесінің төрағасы Дінмұхамет Идрисов.

Жаңа энергоблоқты салу кезінде заманауи технологиялар мен жоғары тиімді жабдықтар қолданылады. Жобада Қазақстан Республикасының өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарына сай технологиялық шешімдер қарастырылған. Бұл энергия өндіру тиімділігін арттырып қана қоймай, қоршаған ортаға түсетін жүктемені азайтуға мүмкіндік береді.

«Қазақстан коммуналдық жүйелері» компаниялар тобы генерациялау қуаттарын және электр желілері инфрақұрылымын жаңғыртуға, заманауи технологияларды енгізуге және жаңа жобаларды жүзеге асыруға тұрақты түрде инвестиция салып келеді. Бұл жұмыс өңірлердің энергиямен тұрақты қамтамасыз етілуіне және олардың ұзақ мерзімді әлеуметтік-экономикалық дамуына негіз қалыптастырады.

Өскемен ЖЭО-ның тарихы бірнеше онжылдықты қамтиды. Станцияның жобасы 1939 жылы әзірленіп, 1949 жылы қуаты 6,6 МВт болатын алғашқы кезегі пайдалануға берілген.

Бүгінде кәсіпорын дамудың жаңа кезеңіне қадам басып отыр. Қуаты 100 МВт болатын энергоблоқтың құрылысы станцияны жаңғыртудағы және Өскеменнің энергетикалық жүйесін нығайтудағы маңызды қадам болмақ.

Жаңа нысан қолжетімді қуатты арттырып қана қоймай, қаланың одан әрі дамуына және тұрғындарды жылумен қамту сенімділігін арттыруға жағдай жасайды.

#МЕМЛЕКЕТТІК ҚАУІПСІЗДІК

Жас офицерлер шекара шебіндегі қызметтеріне кірісті

✍ Айдос МЫРЗАХМЕТОВ
📷 Махаббат ӘУКЕНОВА

Ел шебін күзету сияқты жауапты міндет жүктелген жас шекарашылардың кезекті легі қызметтеріне кірісіп отыр. Шығыс Қазақстан облысының әкімі Нұрымбет Сақтағанов ҰҚК Шекара қызметінің қатарын толықтырған жас офицерлермен кездесіп, олардың ел қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі жауапкершілігіне тоқталды.

Шекара қызметі – мемлекет қауіпсіздігі үшін айрықша маңызы бар саланың бірі. Бұл қызметті таңдаған жас офицерлер үшін алғашқы қадам кәсіби білімді, үлкен жауапкершілікті де талап етеді.

Шекарашылар күніне орай ұйымдастырылған кездесуге ҰҚК Шекара қызметі Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаментінің бастығы, полковник Бауыржан Садықов, сондай-ақ ҰҚК Шекара академиясын және Ресейдің жоғары әскери оқу орындарын тәмамдап, қызметке енді кіріскен жас

лейтенанттар қатысты.

Жиын барысында жас офицерлердің кәсіби жолының басталуы, әскери қызметтің жауапкершілігі және ел алдындағы азаматтық борыш туралы сөз қозғалды. Аймақ басшысы жас мамандарға қызметте табандылық танытып, алған білімдерін ел қауіпсіздігін қамтамасыз ету жолында тиімді пайдаланудың маңызын атап өтті.

– Сіздер қиын, бірақ аса маңызды мамандықты таңдадыңыздар. Ел қауіпсіздігі, азаматтарымыздың тыныштығы және мемлекеттік шекара өздеріңізге сеніп тапсырылды. Сондықтан сабырлық, тәртіп және жауапкершілік аса маңызды. Антқа адалдық – азаматтың парызы. Алған білімдеріңіз бен дайындықтарыңыз өз міндеттеріңізді абыроймен орындауға көмектесетініне сенімдімін, – деді Нұрымбет Сақтағанов.

Жас офицерлер атынан сөз сөйлеген лейтенанттар көрсетілген қолдау үшін алғыс білдіріп, өздеріне жүктелген міндетті абыроймен атқаруға дайын екендерін жеткізді.

– Бүгінгі облыс әкімімен кездесу алдағы қызметіме үлкен серпіліс беріп, жігерлендірді. Облысымыздың, еліміз

дің шекарасында қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, абыроймен қызмет етуге дайынмын, – деді ҰҚК Шекара академиясының түлегі Аслан Төрениязов.

Кездесу соңында жас офицерлерге үндеу табысталып, жас шекарашылар аймақ басшысымен естелік суретке түсті.

#ЕРЛІККЕ ТАҒЫМ

Ғасыр жасаған майдангер Макар Харинге құрмет көрсетті

✍ Роксана ГЛЫБОВА,
Ержан ӘБІШ
📷 Евгений ЩЕТНИКОВ

Өскемендік майдангерді ғасырлық мерейтойымен Шығыс Қазақстан облысының әкімі Нұрымбет Сақтағанов, облыстық ардагерлер кеңесінің өкілдері, әскери қызметшілер, туған-туыстары мен жақындары құттықтады.

Макар Харин 1926 жылғы тамызда Алтай өлкесінің Чарыш ауданындағы Маралиха ауылында дүниеге келген. 1943 жылы 17 жасында Кеңес армиясы қатарына шақырылып, майданға аттанды.

Ол 52-гвардиялық атқыштар дивизиясының 153-гвардиялық атқыштар полкінде минометші болып қызмет атқарды. Ленинград және Балтық майдандарындағы ұрыстарға қатысты. 1944 жылы ауыр жараланып, әскер қатарынан босатылды.

Майданнан оралған соң Макар Родионұлы туған ауылында еңбек етіп, мал шаруашылығымен айналысты. Кейін Шығыс Қазақстан облысындағы құрылыс комбинатында және газ шаруашылығы саласында жұмыс істеді.

Ерлігі мен жанқиярлығы үшін ол II дәрежелі Отан соғысы орденімен және «1941-1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысындағы Германияны жеңгені үшін» медалімен марапатталған.

Мерейтой иесін құттықтаған облыс әкімі Нұрымбет Сақтағанов оның өмір жолындағы маңызды кезеңдерге тоқталып, Жеңіске қосқан үлесі үшін алғыс білдірді.

– Өмірі рухтың мықтылығына, баetylдық пен адамдық қасиетке шына-

йы үлгі болатын жандар бар. Сіздер ең ауыр сынақтарды иықтарыңызбен көтеріп, бейбітшілікті қорғадыңыздар, кейінгі ұрпаққа өмір сүруге, еңбек етуге және болашағын құруға мүмкіндік сыйладыңыздар. Ерлігіңізге, табандылығыңызға, бейбіт аспан үшін сізге алғыс айтамын, – деді Нұрымбет Сақтағанов.

Сондай-ақ ардагерге Қорғаныс министрі Дәурен Қосановтың хаты табысталды. Министр өз хатында Макар Родионұлына Жеңіске қосқан үлесі мен көрсеткен ерлігі үшін алғыс білдірген.

Шығыс Қазақстан облысының соғыс және еңбек ардагерлері атынан Макар Харинді облыстық ардагерлер кеңесінің төрағасы Айтқазы Шерубаев құттықтады.

– Сіздің ерлігіңіз бен батырлығыңызды ешқашан ұмытпаймыз. Сіздің есіміңіз – біз үшін мақтаныш, – деді Айтқазы Сейітұлы.

Соғыстан кейін Макар Харин отбасын құрды. Жұбайымен бірге төрт бала тәрбиелеп өсірді. Бүгінде қызы Вера мен ұлы ғана бар. Вера Макарқызы ұзақ жылдардан бері әкесіне қамқорлық жасап, қажетті күтімін қамтамасыз етіп келеді.

– Әкемізді ұмытпай, арнайы келіп, осындай айтулы күнмен ғана емес, барлық мерекелермен құттықтап жүргендеріңізге алғыс айтамын. Барша қатысушыларға рақмет. Бәрімізге бейбіт аспан тілеймін, – деді Вера Иванова.

Мерейтой күні ардагердің құрметіне арналып соғыс жылдарындағы әндер шырқалды. Өскемен гарнизонындағы 27943 әскери бөлімінің қызметшілері мен Шығыс Қазақстан техникалық университетінің әскери кафедрасының студенттері ардагерге құрмет көрсетіп, салтанатты саппен жүріп өтті.

#КӘСІБИ МЕРЕКЕ

Қабырға көтерілмей тұрып, жауапкершілік қаланады

✍ Балауса ОРАЗАЛЫҚЫЗЫ
📷 Жәнібек ЫРЫСБАЙ

Құрылысшы еңбегі көп жағдайда дайын болған нысан арқылы бағаланады. Алайда әрбір үйдің артында ұзақ жоспар, нақты есеп және күн сайынғы маңдай тер жатыр.

9 тамыз – Құрылысшылар күні аясында құрылыс алаңындағы мамандардың жұмыс барысына назар аударып, заманауи құрылыс талаптары мен осы саланың жауапкершілігі туралы сөз қозғадық.

Құрылыс алаңы – сырт көзге қарбалас қана көрінетін ерекше әлем. Мұнда әр әрекеттің өз тәртібі, әр кезеңнің өз уақыты бар. Бір жерде мамандар сызбаға үңіліп, жұмыстың келесі бағытын талқылап жатса, енді бір жерде құрылыс материалдарының сапасы тексеріледі. Ауыр техника өз міндетін атқарып, жұмысшылар жоспарланған кезеңдерді біртіндеп жүзеге асырады.

Дайын болған ғимаратқа қарап, көпшілік оның сыртқы келбетіне мән береді. Ал сол нысанның берік, қауіпсіз әрі ұзақ қызмет етуі үшін қаншама маманның еңбегі қажет екенін бәрі бірдей біле бермейді. Осындай жауапты жұмыстың басында жүрген мамандардың бірі – құрылыс учаскесінің басшысы Бекбол Ерсинбекұлы. Оның міндеті тек жұмыстың жүруін бақылау емес. Ол құрылыс сапасына, еңбек қауіпсіздігіне және әр кезең-

нің белгіленген талаптарға сай орындалуына жауап береді.

Маманның айтуынша, құрылыс саласында тәжірибе мен жаңа білім қатар жүруі керек. Себебі әрбір жаңа нысан – мамандар үшін жаңа мүмкіндік, жаңа талап.

– Бұған дейін негізінен бетон құю технологиясы арқылы салынатын көпқабатты үйлердің құрылысында жұмыс істедік. Қазіргі таңда кірпіштен тұрғын үй тұрғызып жатырмыз. Бұл біз үшін жаңа тәжірибе. Құрылыс саласында бір орында тоқтап қалуға болмайды. Әр жоба жаңа тәсілдерді үйренуге, кәсіби тұрғыдан дамуға мүмкіндік береді, – дейді нысан басшысы.

Бүгінде құрылыс индустриясы жыл сайын жаңарып келеді. Жаңа материалдар, заманауи әдістер мен сапаны бақылаудың тиімді жолдары енгізілуде. Мұның барлығы ең алдымен тұрғындардың қауіп-

сіздігі мен ғимараттардың беріктігін қамтамасыз етуге бағытталған.

Құрылыс алаңындағы ең басты талаптардың бірі – қауіпсіздік. Себебі бұл салада адамның өмірі мен денсаулығы бірінші орында тұрады.

– Біз үшін ең маңызды нәрсе – жұмысшылардың қауіпсіздігі. Әр қызметкердің талаптарды сақтауын қадағалаймыз. Сонымен қатар атқарылған жұмыстардың сапасына ерекше көңіл бөлеміз. Мердігер ұйымдардың жұмысын тексеріп, кемшіліктердің алдын алуға тырысамыз. Өйткені бүгінгі сапалы еңбек – ертеңгі тұрғындардың қауіпсіздігі, – дейді Бекбол Ерсинбекұлы.

Құрылыс барысын бақылаған кезде мұнда кездейсоқ әрекетке орын жоқ екенін аңғаруға болады. Әр маман өз міндетін атқарады. Бір кезең толық аяқталмайынша, келесі жұмыс басталмайды. Себебі құрылыс – бір адамның емес, бір-бірімен тығыз байланыста жұмыс істейтін бірнеше маманның ортақ еңбегі.

Бекбол Ерсинбекұлының сөзінше, дайын үйдің артында көрінбейтін үлкен жұмыс жатыр.

– Көпшілік дайын болған баспананы ғана көреді. Бірақ оған дейін қаншама адам еңбек етеді. Бір маманның жұ-

мысы екіншісінің жұмысымен жалғасады. Сондықтан әрбір кірпіштің, әрбір бөлшектің артында үлкен жауапкершілік бар, – дейді ол.

Құрылыс саласына келетін жастар үшін де бұл мамандықтың маңызы ерекше. Себебі құрылысшы болу тек қол еңбегін қажет етпейді. Ол ұқыптылықты, төзімділікті және үнемі ізденуді талап етеді.

– Бұл саладан қорқудың қажеті жоқ. Ең бастысы – еңбек қор болу және жаңа нәрсені үйренуге талпыну. Құрылысшы мамандығын таңдаған адам шыдамды болуы керек. Еңбек

еткен адам міндетті түрде өз орнын табады, – дейді бақылаушы.

Құрылысшы еңбегінің нәтижесі бір күнде көрінбейді. Бірақ адамдар тұратын үйлер, білім алатын мектептер, ем алатын медициналық нысандар мен басқа да маңызды ғимараттар осы мамандардың қолымен салынады.

Сондықтан құрылысшы – тек қабырға көтеретін маман емес. Ол елдің болашағына қызмет ететін, әрбір нысан арқылы халыққа жайлы орта қалыптастыратын жауапты кәсіп иесі.

#АЗАМАТТАРДЫ ҚАБЫЛДАУ

Ерекше күтімді қажет ететін жандардың мәселелері қаралды

 Айдос МЫРЗАХМЕТОВ
 Махаббат ӘУКЕНОВА

Шығыс Қазақстан облысы әкімінің жеке қабылдауында ерекше күтімді қажет ететін азаматтардың әлеуметтік жағдайына қатысты мәселелер көтерілді. Атап айтқанда, баспанамен қамту, оңалту және уақытша орналастыру мүмкіндіктері сөз болды. Сонымен қатар, Зайсан ауданында әлеуметтік және туристік бағыттағы бірқатар бастаманы жүзеге асыру жөнінде ұсыныстар айтылды.

Бұл мәселелер аймақ басшысы Нұрымбет Сақтағановтың тұрғындармен кезекті жеке қабылдауы барысында қаралды.

Өскемен қаласының тұрғыны Мақпал Әбиева өзіне, анасына және мүгедектігі бар әпкесіне тұрғын үй беру мәселесін көтерді. Жауапты басқарма ұсынған мәліметке сәйкес, өтініш иесінің отбасына бұған дейін бірнеше мәрте тұрғын үй нұсқалары ұсынылған. Атап айтқанда, уақытша тұруға арналған екі бөлмелі үй, ауылдық жерде баспана алу мүмкіндігі және жуырда Өскемен қаласындағы екі бөлмелі пәтер

ұсынылған. Алайда барлық жағдайда өтініш беруші тарап түрлі себептермен ұсыныстардан бас тартқан.

– Қандай мүмкіндіктер бар екенін жан-жақты қарастырайық. Мәселені барынша оңтайлы шешуге күш саламыз. Қазір атқарушы органдар тарапынан қосымша ұсыныс әзірленіп жатыр. Оны қалалық әкімдікпен бірлесіп талқылап, екіжақты келісімге келу арқылы түпкілікті шешім қабылдау қажет, – деді Шығыс Қазақстан облысы әкімі Нұрымбет Сақтағанов.

Бұл ретте облыс әкімі тұрғын үй заңнамада белгіленген кезектілік тәртібімен берілетінін атап өтіп, азаматқа қолданыстағы талаптар мен құқықтық рәсімдер бойынша толық түсіндіру жұмыстарын жүргізуді тапсырды.

Қабылдауда бұдан бөлек Зайсан ауданының тұрғыны, «Шығыс мейірімі» қоғамдық қорының жетекшісі Мирбану Андырбаева әлеуметтік бағыттағы бастамаларын таныстырды. Ол өңірде тәулік бойы жұмыс істейтін мүгедектігі бар адамдарды оңалту және уақытша орналастыру орталығын ашу идеясын ортаға салды.

Сонымен қатар, қор жетекшісі этноауыл құру, сакралды туризмді дамыту, саумал және қымызбен емдеу бағыттарын жолға қою, сондай-ақ Зайсанда паралимпиадалық және оңалту

орталығын салу жөніндегі ұсыныстарын жеткізді. Бірақ, бұл бастамаларды жүзеге асыру үшін инвесторлар қажет. Қор өкілі облыс әкімдігі тарапынан қолдау көрсетуді сұрады.

Ұсыныстарды тыңдаған облыс әкімі Нұрымбет Сақтағанов жауапты басқармалар мен Зайсан ауданы әкімдігіне қоғамдық қор ұсынған бастамаларды жан-жақты зерделеп, мемлекеттік қолдау тетіктерін қарастыруды тапсырды. Сонымен қатар, туризм, кәсіпкерлік, дене шынықтыру және спорт салалары бойынша ұсыныстардың тиімділігіне талдау жасап, нақты ұсыныстар енгізу міндеттелді.

– Мүмкіндігі шектеулі азаматтармен жұмыс істейтіндіктен, қордың қызметі ерекше маңызды. Үкіметтің тапсырмасы аясында мұндай азаматтарға жан-жақты қолдау көрсетілуі тиіс. Салаға жауапты басқарма жыл басынан бастап тиісті жұмыстарды жүргізуі керек. Алдағы уақытта да қор өз қызметін кедергісіз атқаруына мүмкіндік туғызу қажет, – деді Нұрымбет Аманұлы.

Жеке қабылдау қорытындысында көтерілген мәселелер бақылауға алынып, жауапты мемлекеттік органдарға оларды зерделеу және қолданыстағы заңнама аясында шешу бойынша нақты тапсырмалар берілді.

#БІЛІМ БЕРУ

Мектептердің жаңа оқу жылына дайындығы пысықталды

 Айгүл БАЗАРОВА
 редакция мұрағатынан

Облыс әкімі Нұрымбет Сақтағановтың төрағалығымен білім беру ұйымдарын жаңа оқу жылына және алдағы жылыту маусымына дайындау мәселелеріне арналған кеңес өтті.

Жиын барысында жөндеу жұмыстарын жүргізу, инженерлік инфрақұрылымның дайындығы, оқушылар үшін қауіпсіз жағдай жасау, мектептерді оқулықтармен уақтылы қамтамасыз ету талқыланды.

Өңірде 538 білім беру ұйымы жұмыс істейді. Биыл 47 нысанда жөндеу жұмыстары жүргізілуде. Бүгінде олардың 35-інде жұмыстар толық аяқталды. Қалғандарында жұмыстар бекітілген кестеге сәйкес жүргізіліп жатыр және 25 тамызға дейін аяқталуы тиіс.

Өңір басшысы Нұрымбет Сақтағанов білім басқармасына қала және аудан әкімдерімен бірлесіп барлық жөндеу жұмысын сапалы әрі уақтылы аяқтауды, білім беру ұйымдарының жылыту маусымының басталуына толық дайын болуын қамтамасыз етуді тапсырды.

Кеңесте мектеп оқушыларын оқулықтармен қамтамасыз ету мәселесіне де ерекше назар аударылды. Бейінді басқармалар оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді уақтылы сатып алу үшін қажетті шараларды қабылдап, жаңа оқу жылы басталғанға дейін оқушыларды қажетті оқу әдебиеттерімен толық қамтамасыз ету керек.

Нұрымбет Сақтағанов білім ордаларын дайындау жұмыстары жергілікті басшылардың күнделікті бақылауында болуы тиіс екенін атап өтті. Аймақ басшысының тапсырмасына сәйкес жоспарланған барлық іс-шаралар белгіленген мерзімде аяқталып, балалардың жаңа оқу жылының алғашқы күнінен бастап қауіпсіз әрі жайлы жағдайда білім алуына жағдай жасалуы қажет.

#МЕМОРАНДУМ

Өскемендіктер әлеуметтік көмірмен қамтылады

 Дәурен АЛЛАБЕРГЕНҰЛЫ

Алдағы 2026–2027 жылғы жылыту маусымына дайындық аясында Өскемен қаласында тұрғындарды әлеуметтік көмірмен қамтамасыз ету мақсатында меморандум жасалды.

Аталған меморандумға сәйкес, биыл тұрғындарды 30 000 тонна әлеуметтік көмірмен қамтамасыз ету жоспарланған. Әлеуметтік көмірді тасымалдауды «Сейком» ЖШС – Қаражыра тас көмірі кеніші, «Уголь-Достык» ЖШС – Майкүбі көмірі кеніші (сатылым жақын күндері басталады) және «Топливная компания Терминал» ЖШС – Қаражыра тас көмірі кеніші кәсіпорындары жүзеге асырады.

Қазіргі таңдағы коммерциялық көмірдің бағасына келсек, «Сейком» ЖШС – Қаражыра тас көмірі тоннасына – 17 500 теңге, «Топливная компания Терминал» ЖШС – Қаражыра тас көмірі тоннасына – 17 700 теңге көлемінде

бекітіліп отыр.

Әлеуметтік көмір коммерциялық бағадан 500 теңгеге арзан сатылатын болады. Әлеуметтік көмірді сатып алуға өтінімдер Аумақтық басқару орталықтарының филиалдары арқылы қабылданады.

– Қысқы жылыту маусымы таяп келеді. Қысқа санаулы ай ғана қалды. Сондықтан көмірді ертерек түсіріп алуға кеңес береміз. Қазір Сол жағалаудағы және Защитадағы бекеттерде сапалы көмір қоры жеткілікті әрі ауа райы да қолайлы болып тұр. Сондықтан әлеуметтік көмірді ертерек тамыз айында түсіріп алыңыздар, – деді облыстық Ауған соғысы ардагерлері ұйымының төрағасы Олег Фролов.

Өз кезегінде Өскемен қалалық әкімдігі жеке тұрғын үй иелерін жылыту маусымына қажетті көмір қорын алдын ала сатып алуға шақырады. Көмірді ертерек дайындау маусымдық сұраныстың күрт артуын болдырмауға, кезектің азаюына және қысқы кезеңнен қиындықсыз өтуге мүмкіндік береді.

#ҚАМҚОРЛЫҚҚА ТОЛЫ 25 ЖЫЛ

Өскемен арнаулы әлеуметтік орталығына жаңа автобус тарту етілді

✍ Дәурен АЛЛАБЕРГЕНҰЛЫ
📷 Махаббат ӘУКЕНОВА

Шығыс Қазақстан облысының Глубокое ауданындағы Солнечное кентінде орналасқан Өскемен арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығының құрылғанына биыл 25 жыл. Мерейтойға орай өткен салтанатты іс-шарада мекемеге жаңа шағын автобус табысталып, әлеуметтік сала мамандары марапатталды.

Жылдар жылжып, уақыт өзгергенімен, бұл орталықтың басты құндылығы – адамға деген қамқорлық пен жанашырлық өзгерген жоқ. Бүгінде мұнда 112 тұрғынға әлеуметтік, медициналық және тұрмыстық қызмет көрсетіледі. Әр күнін осы шаңырақта өткізетін жандар үшін орталық жай ғана мекеме емес, өздерін қауіпсіз әрі жайлы сезінетін ортаға айналған.

Мерейтойлық салтанатқа облыс әкімі Нұрымбет Сақтағанов қатысты. Аймақ басшысы алдымен орталықтың асханасының, әлеуметтік көмек көрсететін мамандардың жұмысымен, демалыс бөлмелерінің жағдайымен танысып, мекеме аумағындағы естеліктер аллеясын аралады. Мұнда орталықтың қалыптасу тарихы мен ширек ғасырлық даму жолы сыр шертетін материалдар қойылған. Қонақтарға «I LOVE YKG CENTER» арт-нысаны мен орталықтың 25 жылдығына арналған естелік тас та таныстырылды.

Естеліктер аллеясынан басталған мерейтойлық іс-шара орталық тұрғындары мен қызметкерлері үшін ерекше сыйға ұласты. Салтанатты рәсім барысында мекемеге жаңа шағын автобус табысталды. Бұл көліктің тарихы да кездейсоқ емес. Бұған дейін орталықтың жұмысымен танысу барысында мекеме тұрғындары аймақ әкіміне облыс орталығына қатынауды жеңілдететін көлік қажет екенін айтқан. Нұрымбет Сақтағанов ұсынысты қолдап, шағын автобус алып беруге уәде еткен еді. Бүгінде сол өтініштің орындалуы орталықтың мерейтойымен тұспа-тұс келіп, қуанышты күннің мәнін еселей түсті.

ҚАМҚОРЛЫҚ ПЕН МЕЙІРІМНІҢ МЕКЕНІ

Мерекелік жиында облыс әкімі орталықтың қалыптасу жолына тоқталып, мұндағы тұрғындар мен қызметкерлердің еңбегін атап өтті.

– Осыдан ширек ғасыр бұрын облыс әкімдігінің шешімімен құрылған бұл орталық талай жанға қамқорлықтың, мейірім мен жанашырлықтың мекеніне айналды. Бүгінде бұл шаңырақ – жүзден астам ардагеріміздің екінші үйі, өмірдің әр сәтінде қолдау мен қамқорлық сезінетін қасиетті орда. Қазіргі таңда орталықта 112 тұрғынға барлық қажетті әлеуметтік, медициналық және тұрмыстық қызмет көрсетіліп келеді. Ең бастысы – мұнда әрбір жанға құрметпен қарап, олардың өмір сүру сапасын жақсартуға ерекше көңіл бөлінеді, – деді Нұрымбет Аманұлы.

Орталықтың бүгінгі тыныс-тіршілігі осы сөздердің нақты көрінісіндей. Мұнда қызмет алушылардың күнделікті қажетіне жағдай жасаумен қатар, олардың уақытын мазмұнды өткізуіне, шығармашылықпен айналысуына, мәдени шараларға қатысуына мүмкіндік берілген. Ауладағы жасыл желек пен абаттандырылған аумақ та

мекеме тұрғындарының жайлы өмір сүруіне деген ұқыпты көзқарасты аңғартады. Аймақ басшысы өз сөзінде осы орталықта еңбек етіп жүрген мамандардың жауапкершілігіне де ерекше тоқталды.

– Осынау игілікті істің басы-қасында жүрген орталық ұжымына шынайы ризашылығымды білдіремін. Сіздер күн сайын үлкен жүреппен, асқан жауапкершілікпен еңбек етіп, аға буын өкілдеріне тек қызмет көрсетіп қана қоймай, олардың жан дүниесіне жылулық сыйлап келесіздер. Бұл – үлкен адамгершілікті, төзімділік пен кәсіби біліктілікті талап ететін абыройлы еңбек. Сондай-ақ, осы орталықтың қалыптасуына өлшеусіз үлес қосқан ардагер қызметкерлерге де ерекше алғысымды айтқым келеді. Сіздер негізін қалаған ізгі дәстүр мен жауапкершілік бүгінгі ұжымның еңбегінен айқын көрініс тауып отыр. Ұрпақтар сабақтастығының жарқын үлгісі де – осы. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев әлеуметтік саясаттың басты басымды-

ғы – адамға қамқорлық екенін әрдайым айтып келеді. Осы міндетті жүзеге асыру жолында Шығыс Қазақстан облысында әлеуметтік қызмет көрсету сапасын арттыру, аға буынның өмір сүруіне қолайлы жағдай жасау бағытындағы жұмыстар алдағы уақытта да жалғасын табады. Сіздердің өмір жолдарыңыз – кейінгі ұрпаққа өнеге. Еліміздің өсіп-өркендеуіне қосқан еңбектеріңіз үшін шынайы алғысымызды білдіреміз. Сіздерге зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, жан тыныштығы мен отбасы амандығын тілеймін! – деді облыс әкімі.

ЖАҢА КӨЛІК ЖҮРІСТІ ҰЗАРТТЫ

Көп жылғы еңбектің бағасы да сол күні ескерусіз қалған жоқ. Салтанатты рәсім барысында өз міндетін адал атқарып жүрген әлеуметтік сала мамандарына облыс әкімінің Құрмет грамоталары табысталды. Ал жаңа шағын автобустың кілтін облыс әкімі орталық директоры Жәнібек Қыпышұлына табыстады. Енді жаңа көлік мекеме тұрғындарының облыс орталығына және өзге де қажетті бағыттарға қатынауын жеңілдетпек.

Орталық тұрғындары үшін бұл – жай ғана көлік емес, күнделікті өмірдегі мүмкіндіктерді кеңейтетін маңызды құрал. Қалаға шығу, мәдени іс-шараларға қатысу, қажетті жерлерге еркінрек

бару енді бұрынғыдан да қолайлы болмақ.

Мерейтой төрінде орталықтың арнаулы әлеуметтік қызметтерді алушысы Тұрсын Құсанова сөз сөйлеп, өзіне және өзге тұрғындарға көрсетіліп отырған қамқорлық үшін алғысын жеткізді.

– Осы жердегі өмірімізге ешқандай өкпем жоқ. Бізге барлық жағдай жасалған. Күніне төрт мезгіл ыстық тамақ береді, дәрігерлеріміз бен тәрбиешілеріміз әрдайым жанымыздан табылады. Әлеуметтік қызметкерлер күн сайын халімізді сұрап, көңілімізді көтеріп жүреді. Өзімізді ешқашан жалғыз сезінбейміз. Ауламыздың, айналамыздың қандай әдемі болып кеткенін көрдіңіздер. Тазалық, көркейту жұмыстары – бәрі біздің жайлы өмір сүруіміз үшін жасалып жатыр. Облыс әкімі де арнайы келіп, жағдайымызды өз көзімен көріп, халімізді сұрап тұрады. Демеушілер тұрақты хабарласып, мерекелік концерттер ұйымдастырады. Кітапханамыз бар, түрлі мәдени іс-

вам» әні мерекелік кешті әуезді әнмен көмкерді.

ЕҢБЕК ТЕРАПИЯСЫМЕН ДЕ АЙНАЛЫСАДЫ

Айта кетейік, Шығыс Қазақстан облысының жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасына қарасты Өскемен арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығы Глубокое ауданының Солнечное кентінде 25 жылдан бері ерекше күтімді қажет ететін азаматтарға арнаулы әлеуметтік қызмет көрсетіп келеді.

Орталықта тұрғындарға қажетті әлеуметтік, медициналық және тұрмыстық көмек көрсетіледі. Сонымен қатар мекеме қызмет алушыларының бос уақытын мазмұнды өткізуіне, мәдени және шығармашылық іс-шараларға қатысуына мүмкіндік беретін орта қалыптасқан.

– Орталығымыз 2001 жылы облыс әкімінің шешімімен құрылған болатын, содан бері өз жұмысын абыроймен атқарып келеді. Осы орталықтың директоры болып тағайындалғаныма екі жарым жылдай уақыт болды. Демеушілер бізге үлкен көмек көрсетуде. Мәселен, биыл жаңа өздеріңіз көргендей, демеушілердің материалдық және қаржылай қолдауының арқасында құны шамамен 2,5 миллион теңгені құрайтын жаңа аллея жасалды. Сондай-ақ қызмет алушыларға эстетикалық ләззат сыйлайтын «Өскемен» арт-нысанын орнаттық. Түнде мұндағы атмосфера тіптен бөлек, келіп көрсеңіздер де болады. Былтыр жаңа жыл қарсаңында облыс әкімі бізге келгенде қызмет алушыларымызға автобус сыйлауға сөз берген еді. Міне, бүгін мереке қарсаңында бізге салтанатты түрде жаңа көліктің кілтін табыстады. Бұл көлік біз үшін өте үлкен көмек. Өйткені, біздегі инвентаризация бар болғаны 5-6 адам ғана сиятын, бұл белгілі бір қиындықтар тудырды. Ал мына жаңа әрі жайлы автобусқа 16-дан аса адам сияды, енді кез келген іс-шараға емін-еркін бара аламыз, – дейді орталық директоры Жәнібек Шаянбаев.

Оның айтуынша, қазіргі таңда 120 орынға арналған мекемеде 112 адам тұрып жатыр. Оның ішінде 72-сі ер адам, 40-ы әйел адам. Сондай-ақ мұнда әлеуметтік-қызметтердің 7 түрі көрсетіледі. Оның ішінде медициналық, әлеуметтік-тұрмыстық, техникалық және басқа да көмек түрлері бар. Қызмет алушылар медициналық мекемелерге, реабилитациялық орталықтарға, демалыс аймақтарына көлікпен тасымалданады.

– Бізде ұйрмелер саны 14 болатын, биыл тағы бір түрі – гипспен мүсіндеу өнері қосылып, 15-ке жетті. Біз қызмет алушыларымызды (тұрғындарымызды) еңбек терапиясына да белсенді түрде тартамыз. Олар аумақты тазалауға, жасыл желектерді суаруға көмектеседі. Биыл өздеріңіз көргендей, ағаштар, адам жанына тыныштық сыйлайтын түрлі сәндік өсімдіктер де молынан отырғызылды. Қарияларымыз таңертең өздері ерте тұрып, еңбек терапиясымен қуана айналысады, – деді орталық директоры Жәнібек Қыпышұлы.

Енді 25 жылдыққа арнайы табысталған жаңа шағын автобус осы мүмкіндіктерді одан әрі кеңейте түспек. Көлік әлеуметтік қызмет алушылардың жол қатынасын жеңілдетіп қана қоймай, орталықтың материалдық-техникалық базасын нығайтуға да үлес қоспақ.

#РЕФОРМА

Жаңа конституциялық жүйедегі заң шығару билігінің негізгі буыны

✍ Айна ЕСКЕНҚЫЗЫ
📷 Д.Серікбаев атындағы ШҚТУ

Қазақстанның саяси жүйесінде 2026 жылы болған конституциялық өзгерістер мемлекеттік билік құрылымын жаңа кезеңге шығарды. 15 наурызда республикалық референдумда қабылданған жаңа Конституцияға сәйкес, бұрынғы Сенат пен Мәжілістен тұратын екі палаталы Парламенттің орнына бір палаталы Құрылтай – Қазақстан Республикасының жоғары өкілді органы ретінде айқындалды. Құрылтай заң шығару билігін жүзеге асырып, конституциялық заңдар мен заңдарды қабылдайтын негізгі институтқа айналды.

Жаңа модельдің мәні тек Парламент құрылымының өзгеруімен шектелмейді. Бір палаталы жүйе заң шығару үдерісін оңтайландыруға, заң жобаларын қарау мен шешім қабылдау тетіктерін ықшамдауға бағытталған. Сонымен қатар жаңа конституциялық жүйеде Құрылтайдың өкілдік сипаты күшейтіліп, қоғамның түрлі топтарының мүддесін заң шығару үдерісінде танытуға жаңа мүмкіндік қалыптасты.

Шығыс Қазақстан техникалық университетінің ректоры Сәуле Рахметуллинаның пікірінше, Құрылтайдың құрылуы – Қазақстанның мемлекеттік-

саяси жүйесіндегі институционалдық жаңарудың маңызды көрінісі.

– Жаңа Конституциямен Құрылтайға жоғары өкілді және заң шығарушы орган мәртебесінің берілуі – еліміздің саяси жүйесіндегі іргелі өзгерістердің бірі. Бұл жерде тарихи атаудың қайтарылуы ғана емес, оның мазмұны мен конституциялық мәртебесінің жаңаша айқындалуы маңызды. Құрылтай енді қоғамдық пікірді талқылайтын кеңес алаңы ғана емес, елдің заңнамалық негізін қалыптастыратын, халықтың саяси еркін заң шығару арқылы жүзеге асыратын конституциялық институт ретінде жұмыс істейді, – дейді ректор.

Оның айтуынша, жаңа жүйенің тиімділігі Құрылтайдың заң қабылдау өкі-

леттігі мен өкілдік функциясының өзара сабақтас жүзеге асуына байланысты.

– Заң шығару – тек құқықтық нормаларды қабылдау емес. Оның артында қоғамның нақты сұранысы, азаматтардың мүддесі, өңірлердің ерекшелігі және мемлекеттің ұзақ мерзімді даму мақсаттары тұрады. Сондықтан Құрылтай депутаттарының алдында заңнамалық шешімдердің сапасын арттырумен қатар, қоғамның әртүрлі әлеуметтік және кәсіби топтарының пікірін ескерудің үлкен жауапкершілігі тұр. Бұл – өкілді органның негізгі миссияларының бірі, – деп атап өтті Сауле Рахметуллина.

Ректордың пікірінше, жаңа конституциялық модельде Құрылтайдың рөлі әсіресе өңірлердің мүддесін ұлттық заң шығару деңгейінде таныту тұрғысынан маңызды.

– Өңірлердің даму жағдайы біркелкі емес. Әр облыстың экономикасы, әлеуметтік инфрақұрылымы, еңбек нарығы, білім беру мен денсаулық сақтау салаларындағы өзекті мәселелері бар. Сондықтан ұлттық деңгейде қабылданатын заңдардың тиімділігі олардың жергілікті жерде қалай іске асатынына тікелей байланысты. Құрылтайдың өкілдік табиғаты осы тәжірибені заң шығару үдерісіне жеткізуге мүмкіндік береді. Яғни, халықтың нақты өміріндегі мәселелер заңнамалық шешімдердің мазмұнына әсер етуі тиіс, – дейді Шығыс Қазақстан техникалық университетінің ректоры.

Ол жаңа модельдің тағы бір маңызды қыры ретінде заң шығару сапасы

мен мемлекеттік шешімдердің жауапкершілігін атап өтті.

– Құрылтайдың қалыптасуы мемлекеттік институттардың өзара жауапкершілігін арттыратын жаңа саяси архитектураны орнықтырады. Заң қабылдау – үлкен жауапкершілік. Өйткені әрбір заңның экономикалық, әлеуметтік және қоғамдық өмірге тікелей ықпалы бар. Сондықтан кәсіби сараптама, ғылыми негіздеме, қоғамдық талқылау және азаматтардың нақты сұранысын зерделеу заң шығару жұмысының ажырамас бөлігі болуы керек, – деді Сәуле Жәдігерқызы.

Осы тұрғыдан алғанда, жаңа Конституциядағы Құрылтай институты Қазақстанның саяси жүйесіндегі тарихи атаудың жаңғыруын ғана емес, заң шығару билігінің жаңа моделінің қалыптасуын білдіреді. Оның басты міндеті – халықтың еркін жоғары өкілді орган деңгейінде білдірумен қатар, елдің қоғамдық, экономикалық және әлеуметтік дамуына қажетті сапалы заңнамалық негіз қалыптастыру.

Жаңа конституциялық модельде Құрылтайдың заң шығару қызметімен қатар, қоғам мен мемлекет арасындағы байланысты күшейтуге мүмкіндік беретін өкілдік рөлі де ерекше мәнге ие. Бұл ретте оның тиімділігі қабылданған заңдардың санымен емес, олардың қоғамның нақты қажеттілігіне қаншалықты жауап беретінімен және азаматтардың өміріне қандай өзгеріс әкелетінімен өлшенбек.

#ҚҰРЫЛТАЙ САЙЛАУЫ

Шетелдік журналистерді тіркеу 16 тамызда аяқталады

✍ Ержан ӘБІШ
📷 ҚР Сыртқы істер министрлігі

Сыртқы істер министрлігінің мәліметіне сәйкес 23 тамызда өтетін Құрылтай депутаттарын сайлауды жариялау үшін шетелдік бұқаралық ақпарат құралдары өкілдерін аккредиттеу 16 тамызда аяқталмақ.

Қолданыстағы заңнамаға сәйкес шетелдік журналистер Қазақстан аумағында тек ҚР Сыртқы істер министрлігінің тұрақты немесе уақытша аккредитациясы болған жағдайда ғана жұмыс істей алады. Журналистпен бірге жеке басын куәландыратын құжаты бар бір аудармашының жүруіне рұқсат етіледі.

Аккредиттеу туралы өтінімдер 2026 жылғы 16 тамызға дейін accreditation@mfa.kz электрондық поштасына қабылданады. Хаттың тақырыбында міндетті түрде «Kurultai Elections 2026» деген белгі көрсетілуге тиіс.

Аккредиттеу үшін мынадай құжаттар қажет: бас редактордың аккредиттеу туралы ресми хаты; журналистің жарамды шетелдік төлқұжатының көшірмесі; толтырылған аккредиттеу нысаны; 3x4 сантиметр көлеміндегі электрондық фотосурет; бұқаралық ақпарат құралы туралы қысқаша мәлімет.

Қосымша ақпарат алу үшін шетелдік БАҚ өкілдері ҚР Сыртқы істер министрлігінің баспасөз қызметіне +7 (7172) 72-01-33 телефоны арқылы хабарласа алады.

#САЙЛАУАЛДЫ ҮГІТ-НАСИХАТ

Партиялар тұрғындармен және қоғамдық ұйымдармен кездесуде

✍ Ержан ӘБІШ
📷 gov.kz

Шығыс Қазақстанда Құрылтай депутаттарын сайлау науқаны аясында партия өкілдері өңір тұрғындарымен және түрлі ұйымдардың мүшелерімен кездесулер өткізіп жатыр. Жүздесулерде білім беру, денсаулық сақтау, жұмыспен қамту, әлеуметтік қолдау, ауыл шаруашылығы, кәсіпкерлік, қоршаған ортаны қорғау және өңірді дамыту мәселелері көтеріліп, азаматтардың ұсыныстары тыңдалуда.

«Әділет» партиясы Шығыс Қазақстан облыстық сайлауалды штабының өкілдері Абай күніне орай Өскемендегі ақынның ескерткішіне гүл шоқтарын қойды. Бұдан соң партия мүшелері үкіметтік емес ұйымдар өкілдерімен кездесіп, сайлауалды бағдарламаны талқылады. Жиында ҰЕҰ-ны қаржылай қолдау, мемлекеттік сатып алуларға қатысу рәсімдерін жеңілдету, қаржы бөлудің ашықтығын арттыру мәселелеріне мән берілді.

Жалпыұлттық социал-демократиялық партиясының өкілдері Шемонаиха қаласына барды. Олар тұрғындарға ақпараттық парақшалар таратып, сайлауалды бағдарламаның басым бағыттарын таныстырды. Белсенділер партияның негізгі бағыттарына тоқталды. Қала тұрғындары өздерін толғандырып жүрген мәселелерді көтерді. Әңгіме кезінде азаматтардың ұсыныстары тыңдалды. Партия мүшелері қойылған сауалдарға жауап берді.

«Байтақ» жасылдар партиясының өкілдері тұрғындарға ақпараттық парақшалар таратты. Әңгіме барысында азаматтарға партияның сайлауалды бағдарламасы таныстырылды. Белсенділер оның негізгі бағыттарына тоқталды. Тұрғындар өздерін толғандырып жүрген мәселелерді көтеріп, ұсыныстарын білдірді. Партия мүшелері сауалдарға жауап берді. Басқосуда өңірдің дамуына, қоршаған ортаны қорғауға қатысты пікірлер айтылды.

Қазақстан Халық партиясының өкілдері тұрғындарға ақпараттық парақшалар таратты. Азаматтарға сайлауалды бағдарламаның негізгі бағыттары түсіндірілді.

Белсенділер партияның ұсыныстары мен бастамалары туралы мәлімет берді. Тұрғындар өзекті мәселелер жөніндегі пікірлерін білдірді. Азаматтар партия мүшелеріне сауалдарын қойды. Көтерілген мәселелерге жауап беріліп, ұсыныстар назарға алынды.

«Ауыл» партиясының өкілдері Тарбағатай ауданының тұрғындарымен кездесті. Басқосуда сайлауалды бағдарламаның бағыттары таныстырылды. Әңгіме барысында ауылдарда дамыту, жұмыспен қамту мәселелері сөз болды. Тұрғындар өз сауалдарын ортаға салды. Ауыл шаруашылығын қолдауға қатысты ұсыныстар айтылды. Партия мүшелері көтерілген мәселелерге жауап берді. Жүздесу ашық пікір алмасумен аяқталды.

«Ақ жол» партиясының өкілдері Тарбағатай ауданында бірқатар кездесу өткізді. Олар «Байтоғас» ауыл шаруашылығы өндірістік кооперативінің ұжымымен жүздесті. Басқосуда кәсіпкерлікті қолдау, өндірісті дамыту мәселелері талқыланды. Бұдан кейін «Рыбаки Зайсана» кооперативінің қызметкерлерімен кездесу өтті. Еңбек ұжымдары ұсыныстарын айтып, сауалдарын қойды. Партия өкілдері тарапынан барлық сұрақтарға жауап қайтарылды.

«Respublica» партиясы Шығыс Қазақстан облыстық филиалының жетекшісі Әлия Мұқашева қалдықтарды өңдеу саласының өкілдерімен кездесті. Басқосуға пластик қалдықтарын өңдейтін ұжым мүшелері қатысты. Жүздесуде партияның сайлауалды бағдарламасы таныстырылды. Қатысушылар саладағы мәселелерді талқылады. Кәсіпорын қызметкерлері ұсыныстарын білдірді. Әлия Мұқашева сауалдарға жауап берді.

#САЙЛАУ УЧАСКЕЛЕРІ

90%-дан астамы мүгедектігі бар адамдар үшін қолжетімді

✍ Ержан ӘБІШ

📍 ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі

Еліміздегі 9 мыңнан астам сайлау учаскесінің 90%-дан астамы мүгедектігі бар азаматтар үшін қолжетімді.

Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің мәліметінше, еліміз бойынша 9015 сайлау учаскесі қолжетімділік картасына енгізіліп, олардың мүгедектігі бар адамдар үшін қаншалықты ыңғайлы екеніне талдау жүргізілді. Мониторинг қорытындысы бойынша 1333 учаскеде қосымша бейімдеу жұмыстарын жүргізу қажет екені анықталды. Бұл жұмыстар дауыс беру күніне дейін жалғасады.

Сайлау учаскесінің қолжетімділігі тек кіреберістегі пандуспен шектелмейді. Азаматтың учаскеге өздігінен, кедергісіз кіріп, ғимарат ішінде еркін қозғалып, дауыс беруге қажетті құралдардың барлығын пайдалана алуы маңызды.

Осыған байланысты сайлау учаскелерінде пандустар немесе көтергіш құрылғылар, көмек шақыру батырмалары, тактильді көрсеткіштер, талапқа сай есік ойықтары, жеткілікті жарықтанды-

ру және арнайы автотұрақ орындары қарастырылады.

Сондай-ақ көру және есту қабілеті бұзылған азаматтарға арнайы құралдар, Брайль қарпімен жазылған ақпараттық материалдар, ымдау тілі мамандары мен тифлосурдоаудармашылардың көмегі ұсынылады.

Қазақстанда сайлауға қатысу жасына жеткен 325 мыңнан астам мүгедектігі бар азамат тұрады. Олардың арасында тірек-қимыл аппараты, көру және есту қабілеті бұзылған, сондай-ақ кресло-арбамен жүріп-тұратын адамдар бар.

Дауыс беру күні жергілікті атқарушы органдар инвтакси қызметінің жұмысын қамтамасыз етуге тиіс.

Мүгедектігі бар азаматтар сайлау учаскесіне бармас бұрын оның қолжетімділік деңгейі мен жасалған жағдайлар туралы ақпаратпен алдын ала таныса алады. Қажет болған жағдайда сайлаушыға өзі таңдаған адамның кө-

мегін пайдалануға рұқсат етіледі.

Ал денсаулығына байланысты сайлау учаскесіне келе алмайтын азаматтар белгіленген тәртіппен өз үйінде дауыс бере алады.

Әлеуметтік қорғау саласындағы реттеу және бақылау комитетінің аумақтық департаменттері сайлау учаскелерінің дайындығын тексеріп жатыр. Бұл жұ-

мыстар әкімдіктермен және сайлау комиссияларымен бірлесіп жүргізілуде.

Дауыс беру күніне дейін министрлік сайлау учаскелерінің дайындығын күнделікті бақылауда ұстайды. Негізгі мақсат – мүгедектігі бар азаматтардың сайлау құқығын басқа азаматтармен тең дәрежеде жүзеге асыруына қажетті жағдай жасау.

#ЛЕБІЗДЕР

Тарихи дәстүрден қазіргі мемлекеттік басқару моделіне дейін

Жаннета Қалимолдина,*тарихшы, С.Аманжолов атындағы ШҚУ проректоры:*

– Құрылтай атауы қазақ халқының тарихи жадында кездейсоқ сақталған ұғым емес. Дәстүрлі қазақ қоғамында елдің тағдырына қатысты маңызды мәселелерді кеңесу, ортақ шешімге келу, ру басылары мен атқамінерлердің пікірін тыңдау сияқты институттар қоғамдық-саяси өмірдің ажырамас бөлігі болды. Сондықтан бүгінгі мемлекеттік жүйеде Құрылтай атауының қайта жаңғыруын тарихи дәстүрдің жай ғана символдық қайтарылуы деп бағалауға болмайды. Оның қазіргі мазмұны жаңа Конституцияда нақты құқықтық сипатқа ие болды.

Қазақ қоғамындағы дәстүрлі Құрылтайдың ең маңызды ерекшеліктерінің бірі – ортақ мәселеге қатысты пікірді ескеріп, елдік мүдде тұрғысынан шешім қабылдауға ұмтылыс болды. Қазіргі Құрылтайдың табиғаты, әрине, мүлде басқа. Ол – конституциялық негізде жұмыс істейтін, заң шығару билігін жүзеге асыратын жоғары өкілді орган. Бірақ тарихи сабақтастықты оның атауынан ғана емес, қоғам мен билік арасындағы диалог, жауапкершілік және ортақ мүдде идеяларынан көруге болады.

Әділетті мемлекет құрудың маңызды шарттарының бірі – азаматтардың пікірі мен қоғамдық сұраныстың мемлекеттік шешімдерде көрініс табуы. Жоғары өкілді орган осы міндетті атқаруы тиіс. Яғни, Құрылтай халық пен мемлекет арасындағы байланысты күшейтіп, қоғамдағы әртүрлі пікірлерді заң шығару үдерісіне енгізетін пәрменді институтқа айналуы қажет. Бұл жерде депутаттардың кәсібилігі, жауапкершілігі, ашықтығы және сайлаушылар алдындағы есептілігі шешуші мәнге ие.

Әзірлеген – Айгүл Базарова

Жаңа Құрылтай – саяси жауапкершілік кезеңі

Зарина Қамасова,*ҚР Парламенті Мәжілісінің экс-депутаты,**Шығыс Қазақстан облысы әкімінің гендерлік мәселелер жөніндегі штаттан тыс кеңесшісі:*

Жаңа жүйенің басты артықшылығы – заң шығару процесінің тиімділігі мен жауапкершіліктің артуында. Бұрын заң жобалары Мәжілістен Сенатқа өтіп, қайта қаралып, ұзақ уақытты қажет ететін. Ал жаңа құрылымда заңдарды қабылдау жауапкершілігі толықтай Құрылтай депутаттарына жүктеледі.

Бұрын қабылданған шешімдер бірнеше сатыдан өтетін. Бұл заң шығару мерзімін ұзартып жіберетін жағдайлар болды. Енді Құрылтайдың 145 депутаты заң жобаларын қарап, түпкілікті шешім қабылдайды. Демек, жауапкершілік те, талап та әлдеқайда жоғары болады.

Жаңа саяси жүйе көппартиялы бәсекелестікті күшейтіп, өңірлердің мүддесін тиімді қорғауға мүмкіндік береді. Әсіресе, партиялық тізімдерге тәжірибелі, өңірдің нақты мәселелерін білетін азаматтардың енуі маңызды.

Сонымен қатар Конституцияда әрбір мемлекеттік органның экологиялық жауапкершілігі нақты белгіленді. Бірақ мұның бәрі заңдар мен нормативтік актілер арқылы іске асады. Сондықтан жаңа Құрылтайдың алдында өте үлкен міндет тұр. Ол Конституцияда жазылған қағидаларды нақты өмірде жүзеге асыруы тиіс.

Заңдар халықтың пікірін ескере отырып қабылдануы тиіс. Заң жобалары бірнеше кезеңде жан-жақты талқыланып, азаматтардың ұсыныстары назардан тыс қалмауы керек. Мемлекет пен қоғам арасындағы ашық диалогтың күшеюі – реформалардың басты нәтижесі болады деп сенемін.

Әзірлеген – Айдос Мырзахметов

Алғашқы Құрылтай сайлауы маңызды рөл атқарады

Ләйлә Төлеубекова,*өңірдің белсенді жасы:*

– Қазақстанда жаңа конституциялық модель аясында қалыптасатын Құрылтай елдің заң шығару билігін жүзеге асыратын жоғары өкілді орган ретінде айрықша мәнге ие. Жаңа өкілді органның алғашқы құрамын қалыптастыру – еліміздің саяси жүйесіндегі маңызды кезең.

Құрылтай депутаттарының алғашқы сайлауы елдің одан әрі дамуы үшін стратегиялық маңызға ие деп есептеймін. Бір палаталы құрылым заң шығару процесін бір арнаға шоғырландырып, заң жобаларын қарау мен қабылдау тәртібін ықшамдауға мүмкіндік береді. Сонымен қатар Құрылтай Конституцияда белгіленген өкілеттіктері шеңберінде республикалық бюджеттің атқарылуын қарайды. Үкіметтің және Жоғары аудиторлық палатаның есептерін тыңдайды, сондай-ақ бірқатар жоғары мемлекеттік лауазымдарға тағайындауға келісім береді.

Биылғы сайлау науқаны соңғы жылдардағы ең маңызды саяси науқандардың біріне айналады деп ойлаймын. Жастардың сайлау процесіне белсенді қатысуы қоғамдық-саяси мәдениеттің дамуына ықпал етеді. Бүгінде жас азаматтар өз дауысының ел болашағына әсер ететінін түсініп, қоғамдық процестерге белсенді араласуға ұмтылып келеді.

Қазіргі жастар елде болып жатқан өзгерістерге бейжай қарамайды. Олар қоғамдық және саяси процестерді бақылап қана қоймай, өз ұстанымын білдіруге, ел дамуына үлес қосуға ұмтылады. Жастардың саяси процеске саналы түрде араласуы, елдегі өкілді демократия институттарының одан әрі дамуына ықпал етпек.

Әзірлеген – Дмитрий Чжан

#ШАҺАР ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Дауыл зардабын жою жұмыстары дер кезінде атқарылды

Altainews

☒ Ринат ЖҰМАҒҰЛОВ

Өскеменде 5 тамызда түстен кейін соққан қатты жел, бұршақ аралас нөсерден кейінгі салдарды жою жұмыстары дер кезінде атқарылды. 6 тамыздағы таңертеңгі жағдай бойынша қаладағы тұрғын үй қоры мен әлеуметтік нысандардың барлығына электр энергиясы берілді. Коммуналдық қызметтер түні бойы күшейтілген режимде жұмыс істеп, қаланың қалыпты тіршілігін қалпына келтіру жұмыстарын үздіксіз жалғастырды.

Айта кетейік, бұл күні өңірде желдің жылдамдығы секундына 19 метрге дейін жетіп, 20,5 миллиметр жауын-шашын түсті. Қолайсыз ауа райы басталған бойда Шығыс Қазақстан облысының әкімі Нұрымбет Сақтағанов төтенше жағдайлар қызметтерінің, облыс орталығы мен аудандар әкімдіктерінің, сондай-ақ энергетика, білім беру, денсаулық сақтау және басқа да жауапты салалардың басшыларын жедел жинап, жағдайды тұрақтандыру және табиғи құбылыстың салдарын қысқа мерзімде жою бойынша нақты міндеттер қойды. Осыған байланысты тиісті қызметтердің жұмысы жедел ұйымдастырылып, негізгі күштер апаттық жағдайларды жоюға және халықтың қалыпты тыныс-тіршілігін қамтамасыз етуге бағытталды.

Облыс әкімінің тапсырмасына сәйкес, Өскемендегі барлық апаттық-қалпына келтіру жұмыстары бақылауға алынып, коммуналдық және авариялық қызметтер тәулік бойы жұмыс істеді.

Өскеменде дауыл салдарын жою жұмыстары жедел жүргізілді. Үш сағат ішінде негізгі магистральдық жолдар құлаған ағаштардан тазартылып, бес сағат ішінде су басқан учаскелердегі жағдай тұрақтандырылды. Қалпына келтіру жұмыстарына 270 адам мен 41 арнайы техника жұмылдырылды. Барлығы 15 құлаған ағаш жиналды.

ЭЛЕКТРМЕН ЖАБДЫҚТАУ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРІЛДІ

Облыс әкімінің баспасөз қызметі таратқан ақпараттарға сәйкес дауыл салдарынан электр энергиясы өшкен барлық ауданда электрмен жабдықтау толық қалпына келтірілді. Тұрғын үй

Бажов көшесі, 331/2 мекенжайындағы қосалқы станция жөнделді.

ҚҰЛАҒАН АҒАШТАР ТОЛЫҚ ЖИНАЛДЫ

Дауылдан кейін ағаштардың құлауына байланысты тіркелген 15 учаскенің барлығында жұмыстар аяқталды. Сонымен қатар, апатты ағаштарды кесу, сынған бұтақтарды жинау және шығару жұмыстары сол күні түн ішінде Михаэлис, Теміржолшылар, Целинная көшелерінде, Гагарин бульвары аумағында, Потанин айналма жолында және басқа да учаскелерде үздіксіз жүргізілді.

Қала көшелерін сыпыру және жолдарды тазалау жұмыстары Бажов көшесінде, Назарбаев, Шәкәрім, Абай, Әуезов, Жеңіс, Сәтбаев даңғылдарында, сондай-ақ Үлбі және Ертіс көпірлері, Самар тас жолы және басқа да негізгі бағыттарда атқарылды.

Қала бойынша жаңбыр суын сору бойынша 15 өтінім түсіп, уақытында

қызметкерлері Әуежай ауданы, КСМ, Прохладный кенті және Назарбаев даңғылы маңындағы жолдар мен тротуарларды ағаштар мен бұтақтардан тазартты.

Алаш шағын ауданындағы Қ.Мұхамедханов көшесі, 24 мекенжайында ағаш жолдың жүру бөлігіне құлаған болатын. Аумақтық басқару орталығының №1 тобы тазарту жүргізіп, көлік қозғалысын толық қалпына келтірді.

Нөсерден кейін жиналған жаңбыр суын сору жұмыстары Михаэлис көшесі, 3, Қазақстан көшесі, 27 және Сәтбаев даңғылы, 14 мекенжайларында атқарылды.

ҰЛАН АУДАНЫНДА ДА НЫСАНДАР ЗАРДАП ШЕКТІ

Қолайсыз ауа райы Ұлан ауданындағы бірқатар нысанға да зиянын келтірді. Қатты жел мектептің, екі қабатты тұрғын үйдің және Өскемен құс фабрикасының үш ғимаратының шатырын зақымдаған. Бүлінген шатырлардың жалпы аумағы мың шаршы метрден асады. Оқиға салдарынан қаза тапқандар мен зардап шеккендер жоқ. Зақымданған нысандардың тұрғындарына 100 АЕК көлемінде біржолғы атаулы әлеуметтік көмек көрсету қарастырылған. Сонымен қатар, келтірілген материалдық залалдың нақты көлемі арнайы бағалау нәтижесінде анықталады.

Бұл күні Өскеменде қатты жел, нөсер жаңбыр мен ірі көлемдегі бұршақтың салдарынан 25 мыңға жуық тұрғын электр энергиясының қалды. Қала әкімдігінің таратқан мәліметіне сүйенсек, дауыл салдарынан барлығы он бес ағаш құлап, олардың бірнешеуі автокөліктерді басып қалған.

Коммуналдық және авариялық қызметтер құлаған ағаштарды көшеден алып, электрмен жабдықтауды қалпына келтіру және нөсер жаңбырдың салдарын жою жұмыстарын қысқа мерзім аралығында жүргізді.

Құлаған ағаштардың біраз бөлігі Комаров көшесінен, Аблакетка шағын ауданындағы Молдабаев көшесінен,

Altainews

қоры мен әлеуметтік нысандарда авариялық-қалпына келтіру жұмыстары аяқталды.

Сонымен қатар, Понтон көпірі маңы, Самсоновка және Лесхоз кенттеріндегі жеті саяжай кооперативінде, сондай-ақ жеке сектордағы жекелеген өтінімдер бойынша 0,4 кВ және әуе электр желілеріндегі ақауларды жою жұмыстары жалғасып жатыр. Бұл жұмыстарды «БЭСК» АҚ бригадалары жүргізді.

Бағдаршамдар мен сыртқы жарықтандыруға келсек, дауыл салдарынан қаладағы 112 бағдаршам нысанының 36-сы істен шыққан болатын. Алғашында оның 29-ы қалпына келтірілсе, қалған нысандар толықтай жөнделді.

Сыртқы жарықтандыру желілерін қалпына келтіру барысында «Горсвет LTD» ЖШС 29 СИП аралығын, яғни, шамамен 1,18 шақырым желіні қалпына келтірді. Артынан тағы алты учаскеде жөндеу жұмыстары жүргізілді.

Электрмен жабдықтауды қалпына келтіру жұмыстары нәтижесінде «Болашақ» ауданы, Ахмер кентінің бір бөлігі, 19-шы тұрғын аудан, Құленов және Үлбі кенттері, Әуежай, Жаңа Согра, Кірпіш зауыты, Бабкина мельница аудандары, сондай-ақ Бажов, Рабочая және Михаэлис көшелеріндегі тұтынушылар электр энергиясына қайта қосылды.

Бұдан бөлек, «Витязь», «Металлург-5», «Подснежник» және «Изумруд» бау-бақша серіктестіктерінде электрмен жабдықтау қалпына келтірілді.

Altainews

түгелі орындалды. Түн ішінде су сору жұмыстары Назарбаев даңғылының жергілікті жолы мен жаяу жүргіншілер жолында, 30-шы Гвардиялық дивизия, Грузинская, Сафонов, Целинная көшелерінде, Шәкәрім-Красина, Мызы-Протозанов көшелерінің қиылыстарында және басқа да учаскелерде атқарылды.

Сондай-ақ Мызы көшесі, 21 және Қазақстан көшесі, 87 мекенжайларында да жаңбыр суын сору жұмыстары уақыт оздырмай аяқталды.

Аумақтық басқару орталығының

Теміржолшылар кентінен, Виноградов көшесінен және Гагарин бульварынан алынған.

Өз кезегінде Өскемен қаласының әкімі Алмат Ақышов тұрғындардың сын сағатында түсіністік танытқанын, барлық қалпына келтіру жұмыстары облыс басшысының тікелей бақылауда атқарылғанын мәлімдеді.

Бетті әзірлеген –
Дәурен АЛЛАБЕРГЕНҰЛЫ

#АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Өңірде егін ору науқаны басталды

✍ Ержан ӘБІШ

📷 Жібек НҰРАХМЕТ, редакция мұрағатынан

Күз – диқан қауымы үшін ең жауапты кезең. Бір жыл бойғы маңдай тер мен тынымсыз еңбектің нәтижесі дәл осы кезеңде таразыға түседі. Биыл Шығыстың шаруалары егін орағына сақадай сай әзірленіп, науқанды ұйымшылдықпен бастап кетті. Егіс көлемі ұлғайған, түсім де жаман емес. Сонымен қатар өңірде ет пен сүт өндірісін арттыруға бағытталған ірі инвестициялық жобалар жүзеге асырылуда. Цифрлық технологиялардың енгізілуі еңбек өнімділігін арттырып, шығынды азайтқан, өңірдің сапалы өнімдеріне сыртқы нарықтағы сұраныс та жыл сайын артып келеді.

ДИҚАН ҚАУЫМЫ САҚАДАЙ САЙ

Биыл облыста ауыл шаруашылығы дақылдары 634,8 мың гектар алқапқа егілді. Бұл өткен жылмен салыстырғанда 18,4 мың гектарға көп. Егістік көлемінің ұлғаюы өңірдегі аграрлық саланың әлеуеті артып келе жатқанын аңғартады.

– Егіс құрылымында дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар басым. Олар 255,7 мың гектарға себіліп, жалпы алқаптың 40,3 пайызын алып жатыр. Оның ішінде бидай 162,3 мың гектарға егілген. Майлы дақылдардың да үлесі көп. Биыл олардың көлемі 245,3 мың гектарға жетсе, соның 227,6 мың гектарын күнбағыс алқаптары алып жатыр. Бұдан бөлек, 122,9 мың гектарға жем-шөп дақылдары себілсе, картоп 7,1 мың гектарды, көкөніс пен бақша дақылдары 3,8 мың гектарды қамтыған, – дейді облыстық ауыл шаруашылығы басқармасы басшысының орынбасары Жаннат Көшерова.

Қазір егін орағы кезең-кезеңмен басталып кетті. Бүгінгі таңда дәнді және дәнді-бұршақты дақылдардың 11 мың гектары жиналып, орташа өнімділік гектарына 23,1 центнерді көрсетіп отыр. Бұл алғашқы нәтиженің өзі шаруалардың күзгі науқанға тыңғылықты әзірлікпен келгенін байқатады. Ауа райының қолайлы болуы және агротехникалық талаптардың сақталуы өнім көлеміне оң ықпал етеді деген сенім бар.

Егін жинау науқанының табысты өтуіне жанар-жағармаймен қамту да ерекше әсер етеді. Осы мақсатта биыл Павлодар мұнай зауытынан облыстың шаруашылықтарына литрі 290 теңгеден 19 мың тонна жеңілдетілген дизель отыны бөлінді. Оның 5,2 мың тоннасы шілде айына, 8,5 мың тоннасы тамызға, 2 мың тоннасы қыркүйекке және 3,3 мың тоннасы қазан айына жоспарланған.

ЕТ ПЕН СҮТКЕ БАСЫМДЫҚ БЕРІЛЕДІ

Шығыс Қазақстанда мал шаруашылығын дамытуға бағытталған ауқымды инвестициялық жобалар кезең-кезеңмен жүзеге асып жатыр. Соңғы жылдары өңірде сүт өндірісін ұлғайтуға, асыл тұқымды мал басын көбейтуге және заманауи өндірістік инфрақұрылым қалыптастыруға басымдық беріліп келеді.

Өңірде Солтүстік Қазақстан облысының тәжірибесі негізінде іске асып жатқан жеңілдетілген бюджеттік кредиттеу бағдарламасы нақты нәтиже бере бастады. Соның арқасын-

да 2023-2025 жылдар аралығында жалпы құны 12,1 миллиард теңгені құрайтын алты сүт фермасы салынып, кеңейтіліп немесе жаңартылды. Атап айтқанда, «Мойылды-Байқоңыр», «Средигорное-2», «Украинка», «Хамзин С. және компания», «Рулиха» және «Белокаменское» шаруашылықтарында өндірістік қуаттар жаңартылды. Ал «Елжас» серіктестігінің жобасын аяқтау биылға жоспарланған.

Мұнымен жұмыс тоқтап қалмайды. 2026-2028 жылдары жалпы құны 18,3 миллиард теңгені құрайтын, бес мың басқа арналған тағы алты ірі тауарлы-сүт фермасын салу, кеңейту және жаңғырту көзделген. Жаңа жобалар іске қосылғаннан кейін өңірде сүт өндірісі артып, ауыл тұрғындары үшін жаңа жұмыс орындары ашылады.

– Алдағы жылдары Ұлан ауданындағы «ҚазРусСТЭК» серіктестігі 600 басқа арналған сүт фермасын кеңейтіп, жаңғыртады. Алтай ауданындағы «Соловьевское» серіктестігінде жұмыс істеп тұрған 500 басқа арналған ферма жаңартылады. Сонымен қатар Шемонаиха ауданындағы «Сугатовское» серіктестігі 600 басқа арналған жаңа ферма салуды жоспарласа, Алтай ауданындағы «Нивы Чапаево» серіктестігі мың басқа арналған кешен тұрғызады. Глубокое ауданындағы «ОХМК» серіктестігі 1200 басқа арналған сүт фермасын салса, «Рулиха» серіктестігі өз өндірісін мың басқа дейін кеңейтпек, – дейді басқарма басшысының орынбасары.

Мал шаруашылығын дамытудағы тағы бір маңызды бағыт – бордақылау алаңдарын көбейту. Биыл Зайсан ауданында «ЖБ Әмір Темір» серіктестігінің бес мың ірі қара малға арналған бордақылау алаңы пайдалануға берілді. Сонымен қатар осы шаруашылықтың бес мың ұсақ малға арналған жаңа бордақылау ала-

ңын қаржыландыру мәселесі қарастырылып жатыр.

Алдағы екі жылда бұл бағыттағы жұмыстар одан әрі жалғасады. Тарбағатай ауданындағы «Ілияс» шаруа қожалығы бес мың басқа арналған ірі қара мал бордақылау алаңын салуды жоспарлап отыр. Самар ауданында «Дарқанұлы» шаруа қожалығының 500 басқа, «Талды Екпін» серіктестігінің мың басқа арналған кешендері бой көтермек. Сондай-ақ Марқакөл ауданында-

дейін қысқарады, егіс біркелкі көктеп, дала жұмыстары уақтылы орындалады.

Өңір шаруашылықтары жоғары технологиялы техникаларды да кеңінен пайдаланып келеді. Атап айтқанда, өнімділігі жоғары «Trion 650», «Trion 730», «Acros 580» комбайндары, қуатты «Claas Xerion 4500» тракторлары жұмысқа тартылған. Сонымен қатар дрондар арқылы алқаптарға тыңайтқыш шашу, егісті бақылау, өнімділікті есептеу және десикация жүргізу тәжірибесі кеңінен қолданылуда. Ал GPS және ГЛОНАСС спутниктік навигация жүйелері техникалардың қозғалысын дәл басқаруға мүмкіндік береді.

Цифрлық жаңғырудың келесі кезеңі ретінде «ОХМК» серіктестігі мен «Айтас» компаниялар тобының шаруашылықтарында Crowise Operations платформасы енгізілді. Бұл жүйе спутниктік деректер мен NDVI индексі арқылы егістіктің жай-күйін бақылап, агротехникалық жұмыстарды нақты уақыт режимінде жоспарлауға жағдай жасайды. Сонымен бірге ауыл шаруашылығы техникаларының жұмысын оңтайландырып, әрбір танап бойынша мәліметтерді автоматты түрде жинап, талдап және өнімділік карталарын қалыптастырады.

Жаңа цифрлық шешімдердің тиімділігі нақты нәтижемен

энергия көздері сияқты инновациялық шешімдер кеңінен қолданылуда.

ШЫҒЫСТЫҢ ӨНІМІНЕ СҰРАНЫС ӘРДАЙЫМ ЖОҒАРЫ

Соңғы жылдары өңірде ауыл шаруашылығы өнімдерін терең өңдеуге басымдық беріліп, экспортқа шығарылатын тауарлар көлемі мен түрі кеңейіп келеді. Бұл отандық өнімнің сапасы халықаралық нарықта жоғары бағаланатынын көрсетеді.

Ұлттық статистика бюросының мәліметіне сәйкес 2026 жылдың қаңтар-мамыр айларында облыстан 419,8 мың тонна ауыл шаруашылығы өнімі экспортталып, оның жалпы құны 220,8 миллион АҚШ долларына жетті. Бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 19,7 пайызға жоғары көрсеткіш.

Экспорт құрылымында өңделген ауыл шаруашылығы өнімдерінің үлесі айрықша. Бес ай ішінде сыртқы нарыққа 222,7 мың тонна өңделген өнім жөнелтіліп, оның құны 170,2 миллион долларды құрады. Осылайша өңделген өнімдер агроөнеркәсіп кешені экспортының 77,1 пайызын қамтамасыз етті.

– Шетелдік тұтынушылар арасында күнбағыс майына сұраныс жоғары. Сонымен қатар

дәлелденіп отыр. Trimble мен Crowise Operations жүйелерін қолданатын шаруашылықтарда өндірістік шығындар азайып, ауыспалы егісті жоспарлау сапасы жақсарған. Ең бастысы, цифрландырылған алқаптарда өнімділік гектарына орта есеппен 23 центнерден 25-30 центнерге дейін артқан.

Өңірде смарт-ферма жобалары да дамып келеді. Қазіргі уақытта «Камышинское» және «Украинка» шаруа қожалықтары мен «Бобровка+» серіктестігі толыққанды смарт-ферма ретінде жұмыс істейді. Бұдан бөлек, бес сүт фермасында заманауи цифрлық технологиялардың жекелеген элементтері енгізілген. Бұл шаруашылықтарда автоматтандырылған сауу кешендері, малды азықтандыру және күтіп-бағу жүйелері, роботтандырылған азық таратқыштар мен сауу қондырғылары жұмыс істейді. Сондай-ақ табынды басқарудың цифрлық платформалары, өндірістік процестерді онлайн бақылау жүйелері, кросс-вентиляция, асыл тұқымды бұқаларды компьютерлік іріктеу және баламалы

мақсары, рапс және зығыр майын өндіруден алынатын жом мен шрот, сондай-ақ мал азығына арналған өнімдер де экспорттық қоржынның маңызды бөлігін құрап отыр. Бұл өңірде шикізатты терең өңдеу ісінің қарқын алып келе жатқанын аңғартады, – дейді басқарма басшысының орынбасары.

Өсімдік шаруашылығы өнімдерінің де экспорттық әлеуеті артып келеді. Жыл басынан бері 196,1 мың тонна өсімдік шаруашылығы өнімі сыртқы нарыққа шығарылып, оның құны 47,7 миллион долларға жетті. Бұл бағытта да өткен жылдың көрсеткішінен өсім байқалады.

Ал мал шаруашылығы өнімдерінің экспорты 0,9 мың тоннаны құрап, жалпы құны 2,9 миллион долларға бағаланды. Шығыс Қазақстанның экспорттағы ерекше бренді – табиғи бал. Биылғы бес айдың қорытындысы бойынша сыртқы нарықтарға 20,1 тонна бал жөнелтілді. Сонымен бірге өңірдің балық шаруашылығы өнімдері де экспортқа шығарыла бастады. Есепті кезеңде шетелдік серіктестерге 7,4 тонна балық жеткізілді.

#ҰЛЫ ОЙШЫЛДЫҢ ТУҒАНЫНА – 181 ЖЫЛ

Шығыста Абай Құнанбайұлының

✍ **Ержан ӘБІШ, Айдос МЫРЗАХМЕТОВ, Балауса ОРАЗАЛЫҚЫЗЫ, Марат УСМАНОВ**

📷 **Жәнібек ЫРЫСБАЙ, Махаббат ӘУКЕНОВА ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігі, ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі, облыстық Пушкин атындағы кітапхана**

10 тамызда барша Қазақстанда Абай күні мерекеленді. Бұл дата 2020 жылдан бері ресми түрде «Абай күні» ретінде атап өтіліп келеді. Биыл қазақтың ұлы ақыны, ағартушысы, философы, композиторы және қоғам ойшылы Абай Құнанбайұлының туғанына 181 жыл толды. Оның шығармашылығы қазақ жазба әдебиеті мен ұлттық мәдениеттің маңызды негіздерінің біріне айналды. Айтулы дата Шығыс Қазақстанда да мән-маңызымен, үлкен құрметпен кеңінен мерекеленді.

Абай 1845 жылы 10 тамызда Семей өңірінде Тобықты руының беделді старшыны Құнанбай Өскенбайұлының отбасында дүниеге келген. Болашақ ақын алғашқы білімін үйде алып, кейін Семейдегі Ахмет-Риза медресесінде оқыды. Сонымен қатар орыс мектебіне де барып жүрді. Абай араб және парсы тілдерін меңгеріп, Шығыстың бай мұрасымен танысты. Науаи, Фирдоуси, Низами, Сағди, Жәми және Хафиз шығармаларын оқыды.

Қаладағы оқуын аяқтамай, әкесінің қалауымен Абай далаға оралып, біртіндеп қоғамдық және әкімшілік істерге араласа бастады. Даулы мәселелерді шешуге қатысып, даладағы әдет-ғұрып құқығы мен басқару дәстүрлерін танып-білді, шешендік қабілетін шыңдады. Сол кездің өзінде оның дербес ойлайтыны және әділдікке ұмтылысы байқалды. Көптеген мәселеде Абайдың көзқарасы әкесі мен ру басыларының ұстанымымен сәйкес келе бермейтін.

Алайда Абай өмірінің басты мұраты әдебиет, ағартушылық және халқының болашағы туралы толғаныс болды. Өлеңдері мен әйгілі қара сөздерінде ол білім мен еңбектің қадірі, адамның адамгершілік жауапкершілігі, әділдік, ел бірлігі және үнемі ізденіп, ой-өрісті дамыту қажеттігі туралы жазды.

Абай мұрасында мәдениеттер үндестігі де ерекше орын алады. Оның аудармалары арқылы қазақ оқырманы Александр Пушкин, Михаил Лермонтов, Иван Крылов және басқа да қаламгерлердің шығармаларымен танысты. Қазақ даласының дәстүрін, Шығыс әдебиеті мен орыс және Еуропа мәдениетін сабақтастыра отырып, Абай ұлттық әдебиеттің таным көкжиегін едәуір кеңейтті.

Абай музыка мәдениетінде де өшпес із қалдырды. Оның әндері ұлттық мұраның бір бөлігіне айналды. Ақынның өлеңдері әлі күнге дейін сахнада орындалып, мектептер мен жоғары оқу орындарында оқытылады, шет тілдеріне аударылып, Қазақстаннан тыс жерлерде де жарық көріп келеді.

АҚЫН МҰРАСЫ УАҚЫТ ӨТКЕН САЙЫН БАҒАЛЫ

Абай күнінің негізгі шараларының бірі Өскемендегі Республика алаңындағы хакім ескерткішінің алдында өтті. Ақынның туған күніне орай облыс басшылығы, зиялы қауым өкілдері, жергілікті атқарушы органдардың қызметкерлері, өнер майталмандары, ақындар мен жазушылар жиналды.

Абай өз дәуірінің шындығын айтып қана қойған жоқ. Ол елдің ертеңін ойлап, ұрпақтың қандай болуы керектігін де айқындап берді. Шарада облыс әкімі Нұрымбет Сақтағанов Абай мұрасының уақыт өткен сайын маңызы арта түсетінін атап өтті.

– Заманалар ауысып, дүние дидары күнде өзгерсе де, халқымыздың Абайға деген құрмет сезімі еш кемімейді, – деді аймақ басшысы.

Нұрымбет Сақтағанов өз сөзінде Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт

Тоқаевтың Абайды дәріптеу арқылы ұлттық сананы нығайтуға, ел бірлігін бекемдеп, қоғамның рухани кемелдігін арттыруға ерекше мән беріп отырғанын атап өтті.

Шын мәнінде, Абай мұрасы – өткеннің ғана еншісі емес. Оның «бес дұшпаннан» бойды аулақ салып, «бес асыл іске» ұмтылуға шақырған ойлары бүгін де өзектілігін жоғалтқан жоқ. Облыс әкімі бүгінгі ұрпақтың Абай мұрасының түп-тамырынан нәр алып, рухани әлемін байыта түсуі маңызды екенін айтты.

– Туған елін Абайша сүйіп, Абайша күйсе, пайданың емес, ардың жүгін көтерсе, ыстық қайрат, нұрлы ақыл, жылы жүрекке бой алдырса, бағындырар шыңы биік болады, – деді Нұрымбет Сақтағанов.

Абайдың өзі «Адамзаттың бәрін сүй, бауырым деп» деп адам баласын татулық пен ізгілікке үндеді. Оның шығармаларындағы ойдың салмағы да осында – жеке адамның кемелдігін елдің кемелдігімен сабақтастыра білуінде.

– Абайды бүкіл әлемде ұлықтап жатса да, жеткіліксіз деп ойлаймын. Өйткені өміріміз бен тіршілігімізді Абай өлеңдері, шығармаларының мазмұнына сәйкес тәрбиелеуіміз керек. Хакімнің өлеңдері алғаш поляк тіліне аударылды. «Неге бірінші сол тілге аударылды?» деп өзіме сұрақ қойдым. Олардан «ұрпағымызды Абай шығармашылығымен тәрбиелесек» деген жауап алдым. Бізге де сондай бетбұрыс керек. Абай қазақысыз, қазақ Абайсыз болмайды. Тағдырымыз хакім үніне және «Толық адам» идеясына байланған, – дейді С.Аманжолов атындағы ШҚУ профессоры Сләмбек Оразалин.

Хакім армандаған білімді, еңбекқор, бірлігі бекем қоғамды қалыптастыру – бүгінгі ұрпақтың да ортақ міндеті. Ал Абай сөзі сол жолда бағыт-бағдар беретін рухани темірқазық болып қала береді.

АБАЙДЫҢ ТҰҢҒЫШ КІТАБЫНА АРНАЛҒАН ФИЛЬМ

Елімізде Абайдың тұңғыш шығармалар жинағының жарыққа шығу тарихына арналған «Алғашқы кітап» деректі

фильмі таныстырылды.

Абай күні аясында Алматыда «Абай әлемі» музыкалық-поэзиялық кеші ашық аспан астында ұйымдастырылды. Іс-шараға мыңдаған көрермен қатысып, фильм көрсетілімімен қатар театрландырылған қойылымдар ұсынылды. Ақынның өлеңдері оқылып, әндері орындалды.

«Алғашқы кітап» докудрама жанрында түсірілген. Туындыда 1909 жылы Санкт-Петербургтегі Илияс Бораганскийдің баспаханасында жарық көрген Абай шығармалары тұңғыш жинағының тарихы баяндалады.

Фильмде ақын мұрасын жинақтау, шығармаларын баспаға дайындау және кітапты жарыққа шығару барысы көрсетіледі. Сондай-ақ жинақты басып шығаруға атсалысқан тұлғалар мен сол кезеңдегі қиындықтар туралы айтылады.

«Алғашқы кітап» деректі фильмі «Хабар» және «Алматы» телеарналарында көрсетіледі.

АБАЙДЫ ҰЛЫҚТАУ – ЕЛДІКТІҢ БЕЛГІСІ

Шығыс Қазақстан сәулет-этнографиялық және табиғи-ландшафттық музей-қорығында ұлы ақынның туған күніне арналған «Абай мұрасымен мәңгілікке» атты танымдық шара өтті. Кездесуде Абайдың шығармашылығы мен ой-тұжырымдары сөз болып, келушілерге ақын мұрасын жаңа қырынан танытатын мазмұнды бағдарлама ұсынылды.

Мұндай шара музей-қорықта жыл сайын өткізіліп келеді. Алайда оның форматы мен өтетін орны әр жолы өзгеріп отырады. Бір жылы шара сол жағалаудағы кешенде ұйымдастырылса, енді бірінде этноауылдағы Жидебайда орналасқан Абай үйінің дәлме-дәл көшірмесінде өткен. Ол кезде келушілерге экскурсия ұйымдастырылып, ақын

өмірі мен шығармашылығына қатысты көріністер көрсетілген.

Музей қызметкері Назым Гарифқызының айтуынша, шараның форматы әртүрлі болғанымен, негізгі мақсат өзгермейді. Ол – Абай мұрасын кейінгі буынға жеткізу.

– Біз бұл шараны жыл сайын өткіземіз. Негізгі мақсатымыз – Абайды тек ақын ретінде ғана емес, ғұлама ғалым, ойшыл, композитор әрі ұлт руханиятына үлкен үлес қосқан тұлға ретінде таныту. Оның қалдырған мұрасын келер ұрпаққа жеткізу – біздің басты міндетіміз. Сондықтан шараның қай жерде

немесе қандай форматта өткені емес, Абай шығармашылығын жастарға насихаттау маңызды, – дейді музей қызметкері.

Өткен жылдары мұндай кездесулер мәдениет мекемелерінде де ұйымдастырылып, кітап және домбыра көрмелері өткізілген. Ал бүгінгі шарада Абайдың әдеби мұрасы мен ойлары кеңінен сөз болып, қатысушылар ақын шығармаларына қатысты сұрақтарға жауап берді.

Кездесуде Абайтану мәселесіне де ерекше мән берілді. С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университетінің «Абайтану» зерттеу институтының директоры, филология ғылымдарының докторы Айжан Маратқызының айтуынша, ақын мұрасын бір ғана мерекелік күнмен шектеуге болмайды.

– Баршаңызды Абай күнімен құттықтаймын! Өскеменде Абайға арналған көптеген шара өтіп жатыр. Облыс әкімі Нұрымбет Сақтағановтың қатысуымен ақын ескерткішіне гүл шоқтары қойылды. Сонымен қатар С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университетінде Абайдың «Толық адам» ілімі мен «Адал азамат» тақырыбына арналған ғылыми семинар ұйымдастырылды. Осындай тағлымды шаралар көп болуы керек, – деді ғалым.

Абайдың «Толық адам» туралы ойлары бүгінгі қоғам үшін де өзекті. Ғалымның сөзінше, қазіргі тәрбие мен білім беру жүйесінде қолға алынып жатқан «Адал азамат» тұжырымдамасының негізінде де ақынның адамгершілік пен әділет туралы ұстанымдары жатыр.

Абай адамды ұлтына, нәсіліне немесе әлеуметтік жағдайына қарап бөлмей, адамзатты сүюге үндеді. Оның шығармаларындағы әділет, білім, еңбек, адамгершілік пен жауапкершілік туралы ойлар уақыт өткен сайын өз маңызын жоғалтқан жоқ.

– Абайдың ілімін тек Абай күнінде немесе ақынның туған күнінде ғана еске алып қою жеткіліксіз. Оның айтқан ойларын күнделікті өмірде ұстану маңызды. Абай ең алдымен адамды сүюді, әділетті бағалауды, білім мен парасатқа ұмтылуды үйретті. Бүгінгі қоғамға

туған күні кеңінен аталып өтті

да парасатты ұрпақ, әділетті орта және адал азамат керек. Сондықтан Абайдың осы ұстанымдарын кейінгі буынға жеткізу – баршамыздың ортақ міндетіміз, – деді Айжан Маратбекқызы.

Ұлы ойшылдың шығармаларын оқу, оның айтқанын түсіну және күнделікті өмірмен байланыстыру арқылы ғана ақын мұрасы кейінгі ұрпаққа шынайы жетпек.

ҰЛЫ АҚЫН МҰРАСЫ ЖАҢА ҚЫРЫНАН ТАЛҚЫЛАНДЫ

10 тамыз – Абай күніне орай Пушкин атындағы Шығыс Қазақстан облыстық кітапханасында «Атымды Абай қойған соң...» атты мерекелік бағдарлама ұйымдастырылды.

Абай мұрасын ұлықтауға арналған мазмұнды шара барысында ұлы ойшылдың шығармашылығы мен тағылымды мұрасы кеңінен дәріптелді.

Мерекелік жиында өлкетанушы, этнограф Ермек Кәрімбекұлы Абай мұрасы туралы тағылымды ой-пікірлерімен бөлісті. Ал ақын Назым Тауфиқова ұлы ақынға арнаған жүрекжарды жырын оқып, көпшілікке ерекше әсер сыйлады.

Шара барысында Гүлзат Хасенова мен Толқын Үйізбаеваның орындауында Абай әндері шырқалды. Кітапхана жастары қазақ, орыс, ағылшын және өзге де тілдерде ақын өлеңдерін мәнерлеп оқып, Абай шығармаларының әлемдік деңгейдегі құндылығын айшықтай түсті.

Мерекелік бағдарлама аясында келушілерге арналған бірнеше танымдық әрі шығармашылық алаң жұмыс істеді. Қонақтар «Абайды оқы, таңырқа!» кітап көрмесімен танысып, «Қара сөз» алаңында ұлы ойшылдың нақылдары жөнінде пікір алмасты. Ал «Абайға хат» бұрышында ақынға арналған жүрекжарды лебіздерін жазды.

Сондай-ақ қатысушылар «Мен бір жұмбақ адаммын...» интеллектуалдық ойынына қатысып, «Ашық микрофон» алаңында Абайдың өлеңдері мен өз шығармаларын оқыды. Балаларға арналған шығармашылық кеңістікте сурет салып, ақын өлеңдерін жатқа айтты. Кітапханаға жаңадан тіркелген оқырмандарға естелік сыйлықтар табысталды.

Мерекелік шарадан кейін «Жаһандану заманындағы Абайды танытудың жаңаша бағыттары» атты әдеби ринг ұйымдастырылды. Оған «Төр Алтай» клубының мүшелері қатысты.

TED форматында өткен әдеби пікірталаста қатысушылар «TikTok-та Абайды насихаттау заман талабы ма?», «Қазіргі жастар Абайды түсінбейді ме, әлде біз дұрыс түсіндіре алмай жүрміз бе?», «Жасанды интеллект Абайды алмастыра ала ма?», «Абай бүгін өмір сүрсе, қандай тақырыптарды көтерер еді?» деген өзекті сауалдарды талқылады.

Қатысушылар өз көзқарастарын ортаға салып, ұлттық руханиятты заманауи форматта насихаттаудың тың идеяларымен бөлісті.

Абай күніне арналған тағылымды шара ұлы ақын мұрасының өміршеңдігін тағы бір мәрте айғақтап, оқырмандарды кемеңгер ойшылдың шығармаларымен жақындастыра түсті.

Абай сөзі – халықтың рухани темірқазығы. Оны насихаттау – өткенге құрмет қана емес, болашаққа бағдар.

«АБАЙ ЖОЛЫНЫҢ» АЛҒАШҚЫ БІР БАСЫЛЫМЫ ШЫҒЫСТА САҚТАУЛЫ

Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университетінің ғылыми кітапханасында Мұхтар Әуезовтің 1942 жылы жарық көрген «Абай жолы» романының алғашқы басылымдарының бірі сақтаулы. Қазақ әдебиеті тарихы үшін құнды бұл кітап бүгінде ғылыми зерттеулерге дереккөз ретінде пайдаланылып келеді.

Университеттің «Абайтану» ғылыми-зерттеу институты Абай Құнанбайұлының шығармашылық мұрасын зерделеу, оның рухани және ғылыми құндылығын насихаттау, сондай-ақ ұлы ойшылдың идеяларын білім беру үдерісіне енгізу бағытында жұмыс жүргізіп

Абай ілімі – рухани шамшырағымыз, айнымас темірқазығымыз. Ақын жұртшылықты толғандыратын көкейкесті мәселелерді бүкпесіз айтып, халқымызды бейқамдық пен жалқаулықтан аулақ болуға шақырды. Хакімнің «Толық адам» идеясы – мазмұны терең тұжырым. Биыл Абай күні елімізде жүргізіліп жатқан ауқымды өзгерістермен тұспа-тұс келіп отыр. Қазақстанның Халық Конституциясы заңды күшіне еніп, биліктің барлық институтын түбегейлі жаңғырту үдерісі басталды. Көп ұзамай ел тарихында алғаш рет Құрылтай сайлауы өтеді. Бір палаталы Парламент реформаларды сапалы әрі тиімді жүзеге асыруға тың серпін беретіні сөзсіз. Біз қоғамда жаңа этиканы қалыптастыру, ұлттық бірегейлікті нығайту және гуманистік идеалдарды дәріптеу барысында әрдайым Абайға жүгінеміз. Абай қара сөздерінің тағылымы қазіргі Қазақстанның құндылықтарымен толық үндеседі. «Адал Азамат», «Таза Қазақстан», «Заң мен Тәртіп» тұғырнамалық идеялары – Абай армандаған берекелі қоғамның берік негізі. Сондықтан біз әділетті, озық әрі қуатты Қазақстанды құрып жатырмыз.

**Қасым-Жомарт Тоқаев,
Қазақстан Республикасының президенті**

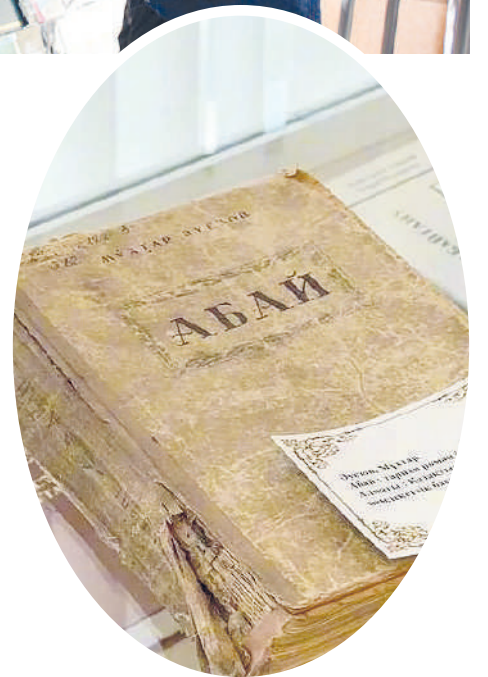
келеді.

Сирек басылым ғылыми ізденістерге де арқау болған. Университет магистратурасының түлегі Эльмира Орманбек диссертациялық жұмысы аясында «Абай жолының» 1942 жылғы нұсқасын кейінгі басылымдарымен салыстырып, мәтіндік ерекшеліктері мен айырмашылықтарын зерттеген. Зерттеу нәтижелері 10-11 сынып оқушыларына

Абай мұрасын тереңірек танытуға бағытталған оқу үдерісінде қолданылып келеді.

«Абайтану» ғылыми-зерттеу институтының директоры Айжан Картаеваның айтуынша, Абай мұрасын зерттеу бірнеше ғылыми және білім беру бағытын қамтиды. Университет ғалымдары

ніне сенімдімін. Сонымен қатар елорда бойынша қазақ халқының ұлы ойшылының мұрасына арналған бірқатар кездесулер мен мәдени іс-шаралар ұйымдастырылды, – деді Астана қалалық Тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының басшысы Сәкен Есіркеп.

Салтанатты рәсімде қала әкімдігінің, ардагерлер ұйымдарының және шығармашылық ұжымдардың өкілдері ескерткіш тұғырына гүл шоқтарын қойды.

Ескерткіш жанында аға буын өкілдерінен құралған вокалдық-этнографиялық ансамбльдердің орындауында Абайдың шығармалары мен оның «Қара сөздерінен» үзінділер оқылды.

Айта кетейік, мерекеге орай республика бойынша 350-ден астам мәдени, ғылыми-танымдық, білім беру және спорттық іс-шаралар ұйымдастырылды.

Бүгінде Абай мұрасы тек өз дәуірінің ескерткіші ретінде қабылданбайды. Оның білім, еңбек, адамдық қадір-қасиет, жауапкершілік пен қоғамның дамуы туралы ойлары арада бір ғасырдан астам уақыт өтсе де өзектілігін жоғалтқан жоқ.

Абайдың есімімен көшелер, мектептер, кітапханалар, театрлар, университеттер және басқа да мекемелер аталады. 1995 жылы ақынның туғанына 150 жыл толуы ЮНЕСКО аясында аталып өтті. Бұл оның мұрасының халықаралық деңгейде мойындалғанын көрсетті.

Абай күні – қоғамды үнемі алға ұмтытуға, білім іздеуге, өзіне және айналасындағы дүниеге сын көзбен қарауға шақырған тұлғаны еске алатын күн. Сондықтан Абай шығармашылығы қазіргі Қазақстанның мәдени және зияткерлік өмірінің маңызды бөлігі болып қала береді.

#БАСПАСӨЗ ТУРЫ

Аграрлық сектор техникамен жаңарып жатыр

✍ Айдос МЫРЗАХМЕТОВ
📷 Ринат ЖҰМАҒҰЛОВ

Шығыс Қазақстанда ауыл шаруашылығын мемлекеттік қолдаудың нақты нәтижесін көзбен көруге мүмкіндік туды. БАҚ өкілдеріне арналған баспасөз тур барысында журналистер жеңілдетілген қаржыландырудың арқасында өндірісін жаңғыртып, техника паркін жаңартқан өңір кәсіпорындарының жұмысымен танысты.

Ауыл шаруашылығын дамыту бүгінде тек егін егіп, мал өсірумен ғана өлшенбейді. Саланың табысты болуы заманауи техникаға, қолжетімді қаржыға және тиімді мемлекеттік қолдау тетіктеріне тікелей байланысты. Осы бағыттағы жұмыстардың өңірдегі нақты көрінісін көрсету мақсатында ұйымдастырылған баспасөз турында мемлекеттік бағдарламалардың іс жүзіндегі нәтижесі сөзден іске көшкені байқалды.

ӨНДІРІС ҚУАТЫН АРТТЫРҒАН ЖАҢА ТЕХНИКА

Алғашқы нысан – Глубокое ауданындағы Секисовка ауылында орналасқан серіктестік. Кәсіпорынға шетелдік өндірістегі бес бірлік ауыл шаруашылығы техникасын сатып алу үшін жылдық 12,6 пайыздық мөлшерлемемен 900 миллион теңге көлемінде қаржыландыру берілген. Бұл инвестиция шаруашылықтың өндірістік әлеуетін күшейтіп, маусымдық жұмыстардың тиімділігін арттыруға мүмкіндік берген. Кәсіпорын 2018 жылы құрылған. Бүгінде оның қарамағында 4 300 гектар егістік жер бар. Егіс көлемі артқан сайын өнімділігі жоғары әрі сенімді техникаға деген сұраныс та өсе түскен.

– Жер көлемі ұлғайған сайын бұрынғы техникамен жұмыс істеу қиындайды. Сондықтан біз өндірістік қуатты арттыратын жаңа шешімдер іздей бастадық. Соның нәтижесінде шынжыр табанды трактор сатып алу туралы шешім қабылдадық, – дейді шаруашылық басшысы Даниил Байбулатов.

Кәсіпорын таңдаған техника – шынжыр табанды қуатты трактор. Оның басты артықшылығы – топыраққа түсетін қысымды барынша азайтуы.

Дәстүрлі доңғалақты техникалар-

мен салыстырғанда шынжыр табанды трактор жерді таптамайды. Соның арқасында топырақтың құрылымы бұзылмай, ылғал жақсы сақталады. Жаңа техниканың тиімділігі алғашқы маусымның өзінде байқалған. Бұрын бір ауысымда күнбағыс егілетін алқаптың шамамен 80 гектары ғана дайындалса, жаңа трактордың көмегімен бұл көрсеткіш 170 гектарға дейін жеткен. Сонымен қатар, жаңа культиватор қолданылғаннан кейін топырақты терең өңдеу қажеттілігі азайған.

– Бұрын жердің қатты нығыздалуына байланысты культиваторды тереңірек жіберетінбіз. Соның салдарынан топырақ араласып, ылғал жоғалатын. Қазір трактор жерді таптамайды, сондықтан культиватор небәрі бес сантиметр тереңдікте жұмыс істейді. Бұл – ылғалды сақтауға мүмкіндік береді, – дейді кәсіпорын жетекшісі.

ЦИФРЛАНДЫРУҒА БЕТ АЛҒАН ШАРУАШЫЛЫҚ

Баспасөз турының екінші кәсіпорында мемлекеттік қолдаудың тағы бір маңызды тетігі – жеңілдетілген ВБИ бағдарламасы жүзеге асырылған. Соның аясында кәсіпорын отандық өндірістегі ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуға шамамен 1,2 миллиард теңге көлемінде қаржы алған. Несие мөлшерлемесінің небәрі 5 пайыз болуы ауыл шаруашылығы өндірушілері үшін қолжетімді қаржыландырудың маңызын

айқын көрсетеді.

Шаруашылық өз жұмысын 2012 жылы небәрі мың гектар жерден бастаған. Бүгінде егістік көлемі он есе ұлғайып, 10 мың гектарға жеткен. Кәсіпорынның даму жолы біртіндеп қалыптасқанымен, алғашқы жылдары техниканың тозуы өндіріс қарқынына айтарлықтай әсер еткен.

– Біз шаруашылыққа келгенде ескі техника өте көп болды. Жөндеу жұмыстары тоқтамайтын. Сол жылы мемлекет қолжауымен алғашқы комбайнымызды сатып алдық. Содан бері техниканы жыл сайын жаңартуды басты қағидаға айналдырдық, – дейді шаруашылық басшысының орынбасары Серікбек Садықов.

2016 жылы инвестициялық субсидиялау бағдарламасының іске қосылуы бұл үрдіске тың серпін берген. Соның арқасында кәсіпорын техника паркін жүйелі түрде жаңартып келеді. Биылдың өзінде тағы екі жаңа комбайн сатып алынды.

Заманауи тракторлар мен комбайндар автопилот жүйелерімен жабдықталған. Егістік жұмыстары дәлме-дәл есеппен орындалады, тыңайтқыштар дифференциалды түрде енгізіледі, ал өнімділік бұрынғы техникалармен салыстырғанда бес, он есе артқан.

– Бұрын механизатор деп айтатынбыз, қазір оператор дейміз. Оның міндеті – техниканы басқарудан бұрын процесті бақылау. Сондықтан цифрлық технологияларды меңгеру маңызды, –

дейді Серікбек Садықов.

Соңғы он жылда ауылдан жаппай көшу тоқтап, керісінше жас мамандарды тарту жұмысы жолға қойылған. Мектеп бітірген түлектер жоғары оқу орындарын тәмамдағаннан кейін туған ауылына оралып, еңбекке араласуда.

ТЕХНИКА ЖАҢАРТУҒА ҚОЛАЙЛЫ ШАРТ

Мемлекет тарапынан ұсынылатын қаржылық құралдар, бағдарламалардың мүмкіндіктері мен ауыл шаруашылығы техникасын жеңілдетілген шарттармен сатып алу жолдары жөнінде, компания мамандары мәлімдеді.

– Биыл қаржыландыру көлемі өткен жылмен салыстырғанда шамамен 20 пайызға өскен, – дейді «КазАгроКаржы» АҚ ШҚОФ директоры Мақсат Байгелді. – Соңғы жылдары компания қызметі толық цифрлық форматқа көшіріліп, өтінім беру тәртібі едәуір жеңілдетілген. Егер екі жыл бұрын фермерлер филиалға жеке келіп, құжаттарды қағаз түрінде тапсырып, жобаның қаралуын шамамен екі апта күтетін болса, бүгінде бұл үдеріс әлдеқайда жылдам. Қазір шаруашылықтар өтінімді қашықтан жолдай алады. Ол үшін компьютер мен ең аз құжаттар пакеті жеткілікті. Төрт негізгі құжат ұсынылған жағдайда өтінім небәрі 5-7 минут ішінде қаралады.

Компания ауыл шаруашылығы өндірушілеріне бірнеше қаржыландыру бағдарламасын ұсынып отыр. Олардың қатарында жылдық 5 пайыздық мөлшерлемемен берілетін жеңілдетілген лизинг, шамамен 6 пайыздық мөлшерлемемен жүзеге асырылатын «Қазақстанда жасалған» және Өнеркәсіпті дамыту қорының (ФРП) жобалары бар. Ал шетелдік өндірістегі ауыл шаруашылығы техникасын сатып алу үшін қаржыландыру жылдық 12,6 пайыздық мөлшерлемемен ұсынылады.

Қаржыландыру мерзімі жеті жылға дейін қарастырылған. Бұл ауыл шаруашылығы кәсіпорындарына қаржылық жүктемені тиімді жоспарлап, техниканы кезең-кезеңімен жаңартуға мүмкіндік береді. Биыл алғашқы жеті айда жалпы құны 15,6 миллиард теңгені құрайтын 507 бірлік ауыл шаруашылығы техникасын қаржыландырған. Оның ішінде жеңілдікті бағдарламалар арқылы 12,5 миллиард теңгеге отандық өндірістегі 382 техника сатып алынған.

#ЕГІН ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Биыл диқандар суармалы сумен толық қамтылды

✍ Роксана ГЛЫБОВА
📷 редакция мұрағатынан

Шығыс Қазақстан облысында ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер вегетация кезеңінде суармалы сумен толық қамтамасыз етілді.

Ертіс өзені бассейнінде үшінші жыл қатарынан судың аз болғанына қарамастан, қолда бар су қоры суару маусымын тұрақты өткізуге жеткілікті. Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен брифингте Ертіс бассейндік су инспекциясы басшысының орынбасары Ернар Мәдиев мәлімдеді.

Оның айтуынша, суару маусымына дайындық өткен жылдың соңында басталған.

– «Қазсушар» РМК Шығыс Қазақстан филиалымен бірлесіп су қойма-

ларында су жинау, гидромелиорациялық жүйелерді дайындау, биллинг жүйесі арқылы су пайдаланушылармен электрондық келісімшарттар жасау жұмыстары жүргізілді. Сонымен қатар фермерлерге су ресурстарын ұтымды пайдалану мәселелері бойынша түсіндіру жұмыстары ұйымдастырылды, – деді Ернар Мәдиев.

2026 жылға арналған жоспарға сәйкес Шығыс Қазақстан облысындағы Ертіс өзені бассейнінде тұрақты суару үшін 100 млн текше метр су пайдалану лимиті бекітілген. Жедел мәліметтерге сәйкес бүгінге дейін 9,1 мың гектардан астам суармалы жер сумен қамтамасыз етілген. Осы мақсатқа 38,9 млн текше метрге жуық су жұмсалған.

Қазіргі уақытта Шығыс Қазақстан облысындағы ірі су қоймаларында 37,35 млрд текше метр су жиналған. Бұл олардың жобалық сыйымдылығының 74,14%-ын құрайды.

#OSKEMEN LIFE 3.0

Өскеменнің жазғы кеші ерекше әсер сыйлады

✍ Балауса ОРАЗАЛЫҚЫЗЫ
📷 автордікі

Облыс орталығы бір күнге әдеттегі қарбаласты ұмытып, тұрғындар еркін серуендеп, музыка тыңдап, шығармашылықпен айналысып, отбасымен уақыт өткізетін ортақ мекенге айналды. Қала көшелеріндегі көңіл күйді балалардың күлкісі, сазды әуендер мен көрермендердің қошеметі толықтырды. Дәстүрлі түрде жалғасып келе жатқан OSKEMEN LIFE 3.0 фестивалі қала тұрғындарын тағы бір мәрте ортақ алаңға жинады.

Фестивальдің басты ерекшелігі – оның бір ғана аудиторияға немесе бір ғана бағытқа арналмағаны. Мұнда баласын ерткен ата-ана да, шығармашылыққа қызығатын жас та, спортпен айналысатын тұрғын да, жай ғана кешкі серуенге шыққан қала қонағы да өзіне қызықты дүние таба алды. Бір жерде балалар жарысқа қатысып жатса, екінші алаңда суретшілер өз жұмыстарын таныстырып, енді бір жерде музыка әуені қалықтап тұрды. Фестивальге келген жұрт алдымен түрлі алаңдарды аралап, өзіне ұнаған белсенділіктерге қатысып, кейін музыкалық бағдарламаға ауысты. Сондықтан мерекелік көңіл күй бір сәтте пайда болып, қайта басылған жоқ. Күннің әр мезгілімен бірге фестивальдің тынысы да өзгеріп отырды.

БАЛАЛАРҒА ҚУАНЫШ СЫЙЛАУДАН БАСТАЛДЫ

Фестивальдің алғашқы бөлігінде балаларға ерекше көңіл бөлінді. Бүлдіршіндер самокат жарысында бақ сынап, жылдамдық пен ептілігін көрсетті. Бірі мәреге бірінші жетуге тырысса, енді бірі жарыстың өзінен ләззат алып, қатарластарымен бірге уақыт өткізді. Балалар үшін тағы бір қызықты алаң – асфальтқа сурет салу болды. Түрлі түсті борлардың көмегімен қарапайым жол беті балалардың қиялына арналған үлкен кеңістікке айналды. Ойын аймағында да адам қарасы үзілмеді. Күш өлшейтін құрылғыларда өз мүмкіндігін сынағандар, турникке тартылғандар, басқаруы өзгеше велосипедтерді жүргізіп көргендер болды. Түрлі кедергілерден өтуге арналған ойындар балалардың белсенділігін арттыра түсті. Балалардың қызығушылығын аниматорлар мен мимдер де қыздыра түсті. Түрлі кейіпкерлердің киімін киген өнерпаздар фестиваль аумағында жүріп, балалармен сөйлесіп, суретке түсіп, олардың көңілін көтерді. Әсіресе Өрмекші адам кейпіндегі аниматор бүлдіршіндердің назарын аударған.

Фестивальге отбасымен келген қала тұрғыны Ульяна Бурковская шараның осы қырына тоқталды.

– Отбасыммен серуендеп жүріп, музыканы естіп, осы жерге келдік. Сөйтсек, мұнда фестиваль өтіп жатыр екен. Бізге бәрі ұнады. Қала тұрғындары үшін отбасымен бірге уақыт өткізіп, демалып, көңіл көтеруге жақсы мүмкіндік деп ойлаймын. Жанды музыка, тамақтанатын орындар, аниматорлар – бәрі жақсы ұйымдастырылған. Маған, әсіресе, Өрмекші адам кейпіндегі аниматор ұнады. Балалар да мәз болып, су-

ретке түсіп, көңіл көтеріп жүр. Жаз мезгіліне өте жақсы ойластырылған шара екен, – деді ол.

ӨНЕР, ОЙЫНШЫҚТАР МЕН КІТАП МЕРЕКЕСІ

OSKEMEN LIFE 3.0 бағдарламасының тағы бір маңызды бөлігі – шығармашылық алаңдар болды. Мұнда қолөнершілер мен түрлі бағытта жұмыс істейтін креаторлар өз бұйымдары мен еңбектерін көпшілік назарына ұсынды. Келушілер дайын жұмыстарды тамашалап қана қоймай, олардың қалай жасалатынына да назар аударды. Қол

еңбегінің нәтижесін көзбен көру, авторлармен әңгімелесу фестивальде қарапайым жәрмеңкеден әлдеқайда ерекшелендіре түсті. Суретшілер аллеясы да өнерді жақыннан сезінуге мүмкіндік берген орындардың бірі болды. Мұнда шығармашылық адамдар өз жұмыстарын таныстырып, келушілермен пікір алмасты.

Шараның көпшіліктің көңілінен шыққан бастамаларының бірі – кітап пен ойыншық алмасу орындары болды. Кітап алмасу алаңына тұрғындар өздері оқып болған, бірақ үйінде сақтаулы тұрған кітаптарын әкелді. Оның орнына өзіне қызықты басқа басылымды таңдап алуға мүмкіндік болды. Осылайша, бір адамның үйінде ұзақ уақыт тұрған кітап басқа оқырманның қолына қайта түсті. Ойыншық алмасу орны да осыған ұқсас қағидамен жұмыс істеді. Балалар пайдаланбайтын ойыншықтарын әкеліп, басқа балаға қуаныш сыйлап, өздері де жаңа ойыншыққа ие болды. Аталған алаңдар фестивальдің ойын-сауықтан бөлек, күнделікті өмірге пайдалы қарапайым бастамаларды да қамтығанын көрсетті.

Өйткені кейде қажетсіз болып қалған затты лақтырып жібермей, оны басқа адамға беру – өз алдына жақсы әдет.

ТЫНЫШТЫҚ ІЗДЕГЕНДЕРГЕ ДЕ ЖАҒДАЙ ЖАСАЛДЫ

Фестивальде тыныштықты қалайтын тұрғындарға да арнайы орын қарастырылды. Йога аймағында келушілер денесін сергітіп, біраз уақыт

міндетті түрде бір жарысқа қатысуы немесе концерт көруі шарт емес. Бірі йогамен айналысты, бірі кітап алмастырды, енді бірі суретшілер аллеясын аралады. Ал кейбірі жай ғана отбасы немесе достарымен бірге серуендеп, қаланың жазғы кешін тамашалады.

Келушілер түрлі бейнежазбалар түсіріп, фестивальдегі әсерлі сәттерін әлеуметтік желідегі парақшаларына жүктеуге асықты. Естелікке суретке түсетін арнайы фотоаймақ та орналасты. Ал «Көше әндері» алаңындағы гитарамен орындалған әуендер кешкі қалаға бөлек бір тыныс берді. Музыкамен қатар диджейлердің бағдарламасы да жалғасты. Әуен ырғағы күшейген сайын басты сахна маңындағы көрермендер саны арта түсті. Күндіз әр жерге бөлініп жүрген жұрт кешке қарай бір сахна маңына жинала бастады. Осы сәтте фестивальдің бірнеше сағат бойы қалыптасқан ортақ көңіл күйі бір жерге тоғысқандай әсер қалдырды.

Кешкі концерттің басты қонағы танымал әнші Жігер Ауыпбаев болды. Өнерпаздың сахнаға шығуы музыкалық бағдарламаның көптен күткен сәтті еді. Көрермендер әншінің орындауындағы танымал әндерге қосылып, кешті көтеріңкі көңіл күймен жалғастырды.

Фестивальдің кешкі бағдарламасын ерекше әсерге бөлеген тағы бір мүмкіндік – телескоп арқылы аспан әлемін тамашалау болды. Күндізгі фестиваль түнге қарай жұлдыздарды тамашалауға ұласты. Қала тұрғындары телескоп арқылы аспан әлеміндегі күнделікті өмірде байқала бермейтін таңғажайып дүниеге қызығушылық танытты.

Осымен үшінші рет ұйымдастырылған OSKEMEN LIFE фестивалі бұл жобаның қала өміріндегі тұрақты шаралардың біріне айналып келе жатқанын аңғартады. Алдыңғы фестивальдерде де музыка, би, шығармашылық, спорт және отбасылық демалыс бір алаңда тоғысқан болатын. Бұл жолы сол бағдарламаға жаңа белсенділіктер мен түрлі демалыс орындары енгізілді. Мерекенің дәстүрлі ұйымдастырылуы оның қала тұрғындары үшін танымал форматқа айналғанын көрсетеді. Басты куантарлығы, қаланың күнделікті өміріне жаңа өзгеріс енгізуінде. Әдетте адамдар асығып өтетін көшелер бұл күні серуендейтін, кездесетін, сөйлесетін және көңіл көтеретін ортаға айналды. OSKEMEN LIFE 3.0-тің де көздеген межесі осы.

тыныштықта болуға мүмкіндік алды. Қала ортасындағы әдеттегі қарбаластың арасында осындай бұрыштың болуы фестиваль бағдарламасын ерекшелей түсті.

Трансформациялық ойындарға арналған алаңда қатысушылар түрлі тапсырмалар арқылы өзара қарым-қатынас жасап, жаңа тәжірибе жинады. Мұндай ойындар адамның өзіне және айналасындағыларға басқа қырынан қарауына мүмкіндік беретін формат ретінде ұсынылды. Осылайша фестивальге келген әр адам

ЖҰЛДЫЗДЫ АСПАН АСТЫНДАҒЫ КЕШ

Күн еңкейген сайын фестивальдің жалпы ырғағы да өзгере бастады. Күндізгі ойындар мен шығармашылық алаңдардың белсенділігі біртіндеп музыкалық бағдарламаға ұласты. Караоке аймағында қала тұрғындары сүйікті әндерін орындап, бір-біріне қолдау көрсетті. Мұнда кәсіби әнші болу міндетті емес еді. Ең бастысы – ортаға қосылып, көпшілікпен бірге ән айту. TikTok алаңы да жастардың қызығушылығын тудырды.

#СӘТІ КЕЛГЕН СҰХБАТ

Самат Қасенов: Тек қана таланттың өзі жеткіліксіз, өнерге үнемі қолдау қажет

Мәдениет – сахнадағы концертпен немесе мерекелік шарамен шектелмек емес. Бұл саланың аясына өңірдің тарихи жадын сақтау, өнерпазға мүмкіндік беру, ұлттық дәстүрді жаңғырту, туған жердің мәдени келбетін сыртқа таныту секілді бағыттардың бәрі кіреді. Шығыс Қазақстанда бұл саланың тынысы соңғы жылдары бірқатар ірі жобалар мен халықаралық бастамалар арқылы кеңейіп келеді. Бір ғана «Алтай – түркі әлемінің алтын бесігі» халықаралық фестивалінің өзінің маңызы қаншалықты терең әрі жоғары. «Шығыстың аңыз-әпсаналары» арқылы өңірдің тарихи-мәдени жады жинақталып, «Ғасырлық дәстүрлер», «Аламан құрақ – 2026» секілді жобалар ұлттық мұраны жаңа деңгейде танытты. Өскемендегі Орыс драма театрының 90 жылдығы, Астанада сахналанған «Mamma Mia!» мюзиклі, халықаралық аренада танылып жүрген шығысқазақстандық өнерпаздар – осы серпілістің бір бөлігі ғана. Ал алдағы уақытта Марқакөлде дәстүрлі шана, ұлттық шаңғы, ұлттық тағам мен этнографиялық мұраны тоғыстыратын қысқы фестиваль өткізу жоспары бар. Осы және өңірдің мәдени кеңістігіндегі алдағы өзге де өзгерістер туралы облыстық Мәдениет басқармасының басшысы Самат Қасеновпен әңгімелескен едік.

– Самат Берікболұлы, Шығыс Қазақстан облысындағы әрбір басқарма өңір дамуына өзіндік үлесін қосып жатыр. Бұл тұрғыда мәдениет саласының аясы әлдеқайда кең екені мәлім. Спорттық шаралардан бастап, туризм болсын, жоғары лауазымды қонақты күтіп алуға дейін мәдениет қызметкерлері алдыңғы шепте жүреді. Жалпы, бұл ретте мәдениет қызметкерлерінің еңбегі қаншалықты бағалануда?

– Бұл мәселе тек туризмге ғана қатысты емес, мәдениетпен тығыз байланысы бар кез келген салаға қатысты. Білім, спорт басқармасы болсын, олар өткізетін іс-шаралардың барлығы дерлік мәдениет саласымен, мәдениет басқармасына қарасты мекемелермен тығыз байланыста. Сондықтан мәдениет қызметкерлерінің еңбегі де тиісті деңгейде бағалануы керек.

Өз тарапымнан басқармаға қарасты мекемелерге әртіс, жүргізуші немесе басқа да мәдениет қызметкері қандай да бір іс-шараға қатысса, оның еңбегі үшін тиісті қаламақысы, гонорары қарастырылуы керек екенін айтып жүрмін. Мысалы, дәстүрлі әнші Алпыс Жақияновты туристерді әуежайдан қарсы алып, домбырамен өнер көрсету үшін шақырса, оның еңбегіне ақы төленуі тиіс. Ертең ауыл шаруашылығы күндері өтсе, мәдениет қызметкерлері сол іс-шараға қатысу үшін барады. Мұндай жағдайда да тиісті қаражатты іс-шараны ұйымдастырып отырған тарап қарастыруы қажет.

Іс-шараларын өткізетін басқармалар өз бюджетінде соған қажетті қаржыны алдын ала қарастырғаны дұрыс. Қаражат болмаса, «көрге қарай көсілу» керек. Мәдениет қызметкерінің де өзіндік құны, кәсіби мәртебесі болуы тиіс. Өйткені оның еңбегі бағаланбаса, уақыт өте келе сол маманның да, жалпы мәдениет саласының да мәртебесі төмендей береді. Ал мәдениет саласының қызметкерлеріне берілген «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері», «Халық әртісі», «Мәдениет саласының үздігі» сияқты атақтар мен марапаттардың өз салмағы бар. Сол мәртебені іс жүзінде де құрметтеуіміз керек.

– Өңірге соңғы жылдары көптеген танымал жұлдыздар келді. Бұрын «жұлдыздар» деп әртістер мен әншілерді айтсақ, олардың сапына блогерлер де қосылды. Осы жайында әңгіме өрбітсек және жылдың ең елеулі оқиғаларына тоқтала кетсеңіз...

– Жалпы, біздің мақсатымыз – Шығыс Қазақстанның көркем табиғатын, мәдени әлеуетін әлемге таныту. Ертең олардың түсірген материалдарын шетелдік көрермендер де көреді. Сол кезде олар біздің өңірде қандай ауқымды жұмыстар атқарылып жатқанын, қандай мәдени жобалардың жүзеге асырылып жатқанын байқап, Шығыс Қазақстанға деген қызығушылық танытуы керек.

Бүгінде мәдениет саласында көптеген ауқымды іс-шаралар ұйымдастырылып жатыр. Алайда атқарылған жұмысты сапалы көрсетіп, көпшілікке дұрыс жеткізе білу де аса маңызды. Егер

жасалған дүниені лайықты деңгейде таныта алмасақ, оның сыны ең алдымен басқарма басшысына келеді.

Әрине, барлық жобаны мен жалғыз өзім жүзеге асырып жатқан жоқпын. Бұл – мәдениет басқармасындағы мамандардың, театрлардың, филармониялардың, кітапханалардың, музейлердің және басқа да мәдениет ұйымдары қызметкерлерінің бірлескен еңбегінің нәтижесі. Олар күнделікті ауқымды жұмыс атқарып жатыр. Ал біздің міндетіміз – сол еңбекті халыққа және әлемге дұрыс көрсете білу.

– Өңірге қатысты қызықты, әрі бірнеше томдық кітаптардың бірі

«Шығыстың аңыз-әпсаналары» жинағы екені белгілі. Осы кітапты шығару идеясы қалай жүзеге асты және бұл кітаптарда өңірдің қандай тарихи-мәдени мұрасы қамтылған?

– «Шығыстың аңыз-әпсаналары» жинағын шығару Ермек Беделбайұлының тапсырмасымен бастау алған болатын. Соның нәтижесінде өңірге қатысты аңыз-әпсаналар жинақталып, кітап үш тілде – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жарық көрді. Былтыр оның екінші томы шықты. Бірінші томда шамамен 40 аңыз қамтылса, екінші томда 70-ке жуық аңыз-әпсана жинақталды. Олардың арасында Рахман қайнарының пайда болуы, Толағай тауы сияқты жер-су атауларына қатысты ел аузында сақталған аңыздар да бар.

Бұл кітаптардың құндылығы – өңірдің көрікті жерлерін, сол жерлердің тарихы мен халық жадында сақталған әңгімелерді бірге таныстыратынында. Мысалы, мен бала кезімде анам кітапханашы болғандықтан, «Балдырған» журналын үйге алып келетінмін. Сонда бір суреттен Толығай тауын көріп, ол бейне бала кезімде жадымда қалыпты. Кейін Тарбағатай ауданына облыс әкімінің инспекторы ретінде барғанымда, Ақжар жақтан өтіп бара жатып, әлгі тауды көрдім. Сол сәтте бала кезімде «Балдырғаннан» көрген тауым көз алдыма қайта келгендей болды. Осындай аңыздар адамның

туған жерге деген танымын тереңдетеді. Сондықтан «Шығыстың аңыз-әпсаналары» – өңірдің тарихи-мәдени жадын сақтайтын маңызды жинақ.

– «Алтай – Түркі әлемінің алтын бесігі» фестивалінен бөлек, балықшылар арасында өткен республикалық байқау да өңір мәдениетінің күнтізбесінде ерекше есте қалды. Жалпы осындай мәдени шараларды өткізудің ауыртпалығы қаншалықты? Қандай күрделі тұстары бар?

– Әрине, ірі мәдени іс-шараларды ұйымдастыру үлкен жауапкершілікті талап етеді. Логистика, қауіпсіздік, инфрақұрылымдық дайындық, қатысушыларды орналастыру, қаржыландыру және ауа райы жағдайлары секілді көптеген факторларды ескеру қажет.

Жалпы, алдағы уақытқа арналған тың жобаларымыз да бар. Бірақ олардың кейбірі әзірге қаржыландыру мәселесіне байланысты жүзеге аспай тұр. Соның бірі – Марқакөл ауданында өткізуді жоспарлап отырған «Шана-шаңғы фестивалі». Бұл жобаның басты ерекшелігі – қазақ дәстүрлі қысқы көлік мәдениетін жаңғырту. Мысалы, бұрын ауқатты адамдар ат жегілген сәнді шаңалармен жүрген. Қазіргі тілмен айтқанда, сол заманның ең беделді көлігі деуге болады. Музей қорларында сақталып тұрған осындай көне шаңаларды қайта жаңғыртып, көпшілікке арнайы шерумен көрсетуді жоспарлап отырмыз.

Сонымен қатар, фестиваль аясында

мағы, қала ішіндегі көлігіне дейін қарастырылды. «Mamma Mia!» қойылымының кәсіби деңгейін көрген мамандар да жоғары бағасын берді. Әсіресе бишілердің, солистердің жанды дауыста өнер көрсетіп, сахнада қимылдап жүріп ән айтуы – үлкен кәсібилікті талап етеді. Бұл бізге де тәжірибе болды.

Жалпы, Шығыстың өнерпаздары өте талантты. Жастарымыз да, аға буын өкілдері де, аудандар мен ауылдардағы мәдениет ошақтарында еңбек етіп жүрген қызметкерлер де мықты. Бірақ бір таланттың өзі жеткіліксіз, оған қолдау қажет.

Ауылдарда отыз жылға жуық уақыт мәдениет саласында жұмыс істеп жүрген, бірақ басқарманың бірде-бір Алғыс хатын алмаған адамдарды кездестірдік. Оларға кейде көп нәрсе керек емес. Кішкентай ғана мотивация беріп, еңбегін бағалап, арқасынан демеп жіберсеңіз, әрі қарай өздері-ақ қанаттанып кетеді. Мысалы, 21 мамырда екі жүзге жуық адамға арналған іс-шара ұйымдастырдық. Сыртта да, ішінде де концерттік бағдарлама болды. Нұрлан Абдуллин, Мақсат Рахмет сияқты өнер адамдарын шақырдық. Ауылдан келген мәдениет қызметкерлері олармен бірге суретке түсіп, жақсы демалып қайтты. «Осындай демалысқа өз бетімізбен келе алмайды екенбіз», – деп өздері де ризашылықтарын білдірді.

Бұған дейін мәдениет қызметкерлерін Алакөлге апарып, сол жерде түрлі іс-шаралар өткізетінбіз. Таңертең коллегия өтсе, түстен кейін дәстүрлі ән байқауын ұйымдастыратынбыз. Яғни, жұмыс пен демалысты, тәжірибе алмасуды қатар алып жүруге болады. Осындай кездесулердің тағы бір пайдасы – аудандардағы мәдениет қызметкерлері бір-бірімен жақынырақ танысады. Бір-бірінің жұмысын көріп, тәжірибе алмасады. Кейін өз ауданына барып, көрген-білгенін жүзеге асырады.

Соңғы іс-шаралардың бірінде марапаттау рәсіміне де ерекше мән бердік. Әкімнің атынан жиырмаға жуық, басқа да деңгейлерде он беске жуық марапат табысталды. Ауылдардан мәдениет саласының үздіктерін арнайы алып, еңбегін бағаладық. Жалпы, алпысқа жуық адам марапатталды. Көпшілік мұндай көлемдегі марапаттау мен құрметті бұрын-соңды көрмегенін айтты. Біз тіпті дәстүрлі дастарханнан гөрі еркін форматтағы фуршет ұйымдастырдық. Адамдар бір жерде тапжылмай отырмайды, жүріп сөйлеседі, бір-бірімен танысады, пікір алмасады. Осындай қарапайым дүниелердің өзі мәдениет қызметкерлері үшін үлкен моральдық қолдау.

Сондықтан мәдениет саласына қолдау көрсету тек қаржыландырумен шектелмес. Адамның еңбегін бағалау, оған мүмкіндік беру, елге таныту, тәжірибе алмасуына жағдай жасау да – үлкен қолдау. Осы бағытта облыс әкімі Нұрымбет Аманұлы мәдениетке өте жақсы қолдау көрсетіп отыр. Біздің тарапымыздан мұндай қолдауға алғысымыз шексіз.

– Әңгімеңізге рахмет!

Сұхбаттасқан –
Айдос МЫРЗАХМЕТОВ

#ДЖИУ-ДЖИТСУ

Алтай арулары Абу-Дабиде намысты қолдан бермеді

✍ Роксана ГЛЫБОВА, Балауса ОРАЗАЛЫҚЫЗЫ
📷 Евгений ЩЕТНИКОВ

Абу-Дабиде өткен джиу-джитсудан әлем чемпионаты шығыс-қазақстандық жас спортшылар үшін тарихи белеске айналды. Әлемдік додада Ислана Жұмабекова алтын медаль иеленсе, Амина Жұмабекова күміс жүлдені қанжығасына байлады. Екі спортшының жетістігі – тек жеке жеңіс емес, өңір спортының халықаралық деңгейдегі әлеуетін көрсеткен маңызды нәтиже.

Әлем чемпионатынан елге оралған спортшыларды Өскемен әуежайында туған-туыстары, достары, спорт қауымдастығының өкілдері мен Қасым Қайсенов атындағы джиу-джитсу және грэпплинг академиясының тәрбиеленушілері ерекше ықыласпен қарсы алды. Бұл сәт бірнеше жылдық табанды еңбектің өтеуі іспетті болды.

Жасөспірімдер арасындағы U18 санатында 70 келіге дейінгі салмақта бақ сынаған Ислана Жұмабекова жарысты үш жеңіспен аяқтап, әлем чемпионы атанды. Әсіресе алғашқы белдесу оңайға соққан жоқ. Ресейлік қарсыласымен негізгі уақытта жеңімпаз анықталмай, бәрі қосымша кезеңде шешілді. Сол сәтте Ислана мінез танытып, 2:1 есебімен басым түсті.

Кейінгі кездесулерде қа-

зақстандық спортшы қарсыластарына еш мүмкіндік қалдырмады. Қазақстандық қарсыласын 9:0 есебімен, ал Индонезия спортшысын 13:0 нәтижесімен жеңіп, алтын медальға лайық екенін дәлелдеді.

Спортшының айтуынша, бұл жеңістің артында бірнеше жылдық табанды еңбек жатыр.

– Жыл басынан бері осы жарысқа тыңғылықты дайындалдық. Бұған дейін Қазақстан чемпионаты мен Азия біріншілігінде бірінші орын алдым. Бірақ 2021 жылдан бері алтын медаль бұйырмай, күміс пен қолаға қанағаттанып жүрдім. Биыл көптен күткен арманым орындалды, – дейді Ислана Жұмабекова.

Ол джиу-джитсуға тоғыз жасында келген. Бұған дейін би үйірмесіне қатысқанымен,

кейін жекпе-жек спортына қызығушылығы артып, осы бағытты таңдаған.

– Алғашқы жаттығуға келген күннің өзінде бұл спорттың маған жақын екенін сезіндім. Содан бері осы жолдамын, – дейді әлем чемпионы.

ӘМИНАНЫҢ ЕНШІСІНДЕ КҮМІС МЕДАЛЬ

Әлемдік додада тағы бір шығысқазақстандық спортшы Амина Жұмабекова да жоғары нәтиже көрсетті. Ол 57 келіге дейінгі салмақта күміс медаль жеңіп алды.

Амина жарыс жолында Румыния және Ресей спортшыларын сенімді жеңіп, финалға шықты. Ақтық кездесуде тағы бір ресейлік қарсыласымен күш сынасып, тартысты белдесуде ұпай айырмасымен ғана есе жіберді. Соған қарамастан, әлем чемпионатының күміс жүлдесі – жас спортшының кәсіби жолындағы үлкен жетістік.

Аминаның айтуынша, жарыс кезінде ең үлкен демеу – отбасының сенімі.

– Маған әрдайым ата-анам мен командам қолдау көрсетеді. Қиын сәтте олардың сенімі маған күш береді. Сол қол-

даудың арқасында татамиге сенімді шығып, соңына дейін күресе аламын, – дейді ол.

Екі спортшыны да бала күнінен жаттықтырып келе жатқан маман – Сұлтан Ахметов. Оның айтуынша, чемпиондық кездейсоқ келмейді. Әр жеңістің артында жылдар бойғы еңбек, тәртіп пен төзім жатыр.

– Бұл қыздармен он жасынан бері жұмыс істеп келемін. Қазір олардың маңдай терінің нәтижесін көріп отырмыз. Спортта тек физикалық дайындық жеткіліксіз. Ең маңыздысы – өзіңе деген сенім мен үздіксіз еңбек, – дейді жаттықтырушы.

Оның пікірінше, бапкердің міндеті тек нәтиже талап ету емес, спортшыға қиын кезеңде демеу бола білу.

– Спортшы жанында өзіне сенетін адамдар бар екенін сезінсе, кез келген кедергіден өте алады. Сондықтан біз әрдайым қолдау көрсетуге тырысамыз.

Командадағы сенім де жеңіске жетелейтін маңызды күштің бірі, – дейді Сұлтан Ахметов.

Биылғы әлем чемпионатына академия құрамында Еркежан Көркем де қатысты. Жас спортшы бұл жолы жүлдеге іліге алмағанымен, халықаралық деңгейдегі алғашқы тәжірибесін жинақтады. Жаттықтырушысы оның алдағы уақытта әлеуетін толық көрсете алатынына сенімді.

Абу-Дабидегі жарыс шығысқазақстандық спортшылардың әлемдік деңгейде бәсекеге қабілетті екенін тағы бір мәрте дәлелдеді. Бірі алтын, бірі күміс медальмен елге оралған жас спортшылардың жетістігі – тек жеке жеңіс емес, өңірдегі джиу-джитсу мектебінің де жемісті еңбегінің нәтижесі. Ең бастысы, бұл жеңістер болашақ чемпиондарға жаңа мақсат пен үлкен ерік-жігер сыйлайтыны сөзсіз.

#ПРЕМЬЕР-ЛИГА

«Алтай Өскемен» мен «Қызылжар» ұпайды тең бөлісті

✍ Балауса ОРАЗАЛЫҚЫЗЫ
📷 Жәнібек ЫРЫСБАЙ

Өскеменде Қазақстан Премьер-лигасының кезекті 21-ші туры аясында «Алтай Өскемен» мен «Қызылжар» командалары арасында кездесу өтті. Алаңдағы тартыс алғашқы минуттардан-ақ байқалып, қос команда да жеңіске бастар жол іздеді. Жанкүйерлер үшін ойын соңына дейін қызықты да тартысты өткенін атап өткен орынды.

Кездесудің алғашқы минуттарынан-ақ екі ұжым да бір-біріне еркіндік бермеуге тырысты. Әрбір шабуылдың артында есеп ашуға деген ұмтылыс тұрды.

«Алтай Өскемен» өз алаңында ойнағандықтан, жанкүйерлердің қолдауын сезініп, белсендірек шабуылдауға тырысты. Алаң иелері үшін бұл кездесудегі әр ұпай маңызды

еді. Сондықтан алғашқы минуттардан-ақ есепті өз пайдасына бұруға деген ниет байқалды. Алайда «Қызылжар» жағдайды тиімді пайдаланып, ойынның 45-минутында гол соғып, есепті 0:1-ге жеткізді.

Біздің футболшылар алғашқы таймда есепті теңестіруге мүмкіндік тапқанымен, қарсылас қақпасына жауап

гол соға алмады. Осылайша командалар үзіліске қонақтардың пайдасына белгіленген 0:1 есебімен аттанды.

ЕКІНШІ ТАЙМДА «АЛТАЙ ӨСКЕМЕН» АЛҒА ШЫҚТЫ

Үзілістен кейін «Алтай Өскемен» ойынында өзгеріс байқалды. Команда алға қарай көбірек ұмтылып, қарсылас қақпасына қысымды күшейтті. Жанкүйерлер де футболшыларды жігерлендіріп, трибунадан қолдауын жалғастырды. Ізденіс 62-минутта өз нәтижесін берді. Команданың 11-ші нөмірлі шабуылшысы Ибрагим Дадаев қарсылас қақпасынан саңылау тауып, есепті 1:1-ге жеткізді.

Кездесудің 78-ші минуты да жергілікті жанкүйерлер үшін ең қуанышты сәттердің біріне айналды. «Алтайдың» 21-ші нөмірлі жартылай қорғаушысы Никола Ямбор қарсылас қақпасына дәл соққы жасап, команданы алға шығарды, есеп – 2:1. Осы сәтте ойынның бағыты өзгергендей болды. Бірінші таймда 0:1 есебімен ұтылып жатқан «Алтай» 2:1 есебімен алға шықты.

Негізгі уақыт аяқталған соң төреші матчқа тағы үш минут қосты. Өскемендік «Алтай» үшін бұл үш минут жеңісті сақтап қалуға тиіс қосымша уақыт еді. Өкінішке қарай, осы уақыттың алғашқы минутында-ақ «Қызылжар» есепті қайта теңестіріп кетті. Қосымша уа-

қыттың алғашқы минутында соғылған гол алаң иелері үшін ауыр соққы болғаны анық.

ЖАНКҮЙЕРЛЕР ҚОЛДАУЫ МАҢЫЗДЫ

Өскемендік жанкүйерлер есеп қандай болғанына қарамастан, командаға қолдау көрсетуді тоқтатпады.

– Біраз уақыт болды, командамыз, өкінішке қарай, жеңіліп жүр. Ең шешуші сәттерде осалдық танытатыны қынжылтады. Әлі де ширайды, өткен жеңістерден сабақ алады деп ойлаймыз. Ал біздің командаға деген сеніміміз әрқашан берік. Жерлестерімізге үнемі «Өскемендік Алтай! Алға!» деп қолдау көрсетеміз, – дейді жерлес команданың 16 Legion фан-секторының өкілі Дәулет Бақытбекұлы.

Матчтан кейінгі баспасөз мәслихатында «Алтай Өскемен» клубының бас бапкері Вахид Масудов кездесуді күр-

делі ойын ретінде бағалады.

– Бұл өте ауыр әрі күрделі матч болды. Соған қарамастан, жігіттерге ризашылығымды білдіру керек. Стандартты жағдайдан гол жіберіп алғаннан кейін олар өздеріне күш тауып, ойын барысын өзгерте алды. Өкінішке қарай, футболда мұндай жағдайлар болып тұрады. Екінші таймның соңында тағы да қиындыққа тап болдық, – деді Вахид Масудов.

Вахид Масудов ойыншыларға жанкүйерлердің қолдауы маңызды болғанын да атап өтті. Оның айтуынша, әсіресе екінші таймда трибунадан көрсетілген қолдау футболшыларға алға ұмтылуға қосымша күш берген.

– Бізді қолдаған жанкүйерлерге үлкен рақмет. Екінші таймда команданы алға қарай жігерлендіріп, соңына дейін қолдау көрсетті. Бұл футболшылар үшін өте маңызды, – деді бас бапкер.

#ТЫҢ БАСТАМА

Түзеу мекемесінде жаңа өндіріс іске қосылды

📷 ШҚО Қылмыстық–атқару жүйесі департаменті

Қылмыстық–атқару жүйесін тек жазаны өтеу орны ретінде қабылдайтын көзқарас біртіндеп өзгеріп келеді. Бүгінде түзеу мекемелерінде еңбекке баулу, кәсіптік машық қалыптастыру және өндірісті дамыту бағытындағы жобалар нақты нәтижесін бере бастады. Соның бір дәлелі – Өскеменде алғаш рет өндірісі жолға қойылған мәрмәр үлгісіндегі заманауи кеспетастың таныстырылуы.

Жаңа өнім қылмыстық–атқару жүйесі департаменті мен «Атамеке» ұлттық кәсіпкерлер палатасының бастамасымен ұйымдастырылған көрмеде көпшілік назарына ұсынылды. Іс-шараға өңір кәсіпкерлері, бизнес қауымдастығының өкілдері және өндіріс саласына қызығушылық танытқан мамандар қатысты.

Көрмеде мәрмәр өрнегімен дайындалған сәндік кеспетас (брусчатка) ерекше назар аударды. Бұл өнім сыртқы келбеті жағынан табиғи тастан кем түспейді, ал өндіріс технологиясы оны құрылыс пен абаттандыру саласында кеңінен қолдану-

ға мүмкіндік береді. Сарапшылардың пікірінше, мұндай өнімге сұраныс жыл сайын артып келеді. Сондықтан жергілікті өндірістің іске қосылуы импортқа тәуелділікті азайтып, өңірлік нарықты отандық өніммен қамтуға ықпал етеді.

Экспозиция тек жаңа кеспетаспен шектелген жоқ. Келушілер ұлттық нақыштағы ағаш ыдыстарды, мангалдарды, беседкаларды, көгалдандыру мен абаттандыруға арналған түрлі бұйымдарды да тамашалады. Бұл өнімдердің барлығын кәсіпкерлердің жетекшілігімен еңбекке тартылған түзеу мекемелеріндегі сотталған азаматтар жасайды.

Мұндай өндірістердің әлеуметтік маңызы да ерекше. Еңбекке араласқан адам жаңа кәсіп игеріп, өндірістік тәжірибе жинақтайды. Бұл оның жазасын өтегеннен кейін қоғамға бейімделуіне, тұрақты жұмыс табуына және қайта қылмыс жасау қаупін төмендетуге ықпал етеді. Әлемдік тәжірибе де еңбекпен қамтылған сотталғандардың әлеуметтік бейімделуі әлдеқайда нәтижелі болатынын көрсетіп отыр. Бұл бастама – «Заң және тәртіп» қағидатын қамтамасыз етудің маңызды бағыты.

– Бүгінде түзеу мекемелері тек жазаны өтеу орны ғана емес, өндіріс пен кәсіпкерлікті дамытуға мүмкіндік беретін алаңға айналып келеді. Мемлекеттік қолдау мен бизнестің бірлескен жұмысының нәтижесінде жаңа өндірістер іске қосылып, жұмыс орындары ашылуда. Өскеменде алғаш рет өндірілген мәрмәр үлгісіндегі кеспетас – осы бағыттағы нақты нәтижелердің бірі. Бұл жоба өңірдегі өндірісті

дамытуға ғана емес, сотталған азаматтарды еңбекке баулып, қоғамға қайта бейімдеуге де өз үлесін қосады, – деді қылмыстық–атқару жүйесі департаментінің ресми өкілі Салтанат Ожиканова.

Кездесу барысында өндірісті кеңейту, жаңа инвестициялық жобаларды жүзеге асыру

және мемлекеттік қолдау тетіктерін тиімді пайдалану мәселелері жан-жақты талқыланды. Кәсіпкерлер өндірістік алаңдарды кеңейту мүмкіндігіне қызығушылық танытса, қылмыстық–атқару жүйесі жаңа жұмыс орындарын ашу арқылы еңбекке тартылатын азаматтар санын көбейтуді көздейді.

#ПРОБАЦИЯ

Қашқын жаңа технологияның көмегімен қолға түсті

📷 ШҚО Қылмыстық–атқару жүйесі департаменті

Бүгінгі таңда құқық қорғау жүйесінде цифрлық технологиялардың мүмкіндігі кеңейіп келеді. Бұрын айлап, кейде жылдап ізделетін азаматтарды анықтау бүгінде заманауи бақылау жүйелерінің көмегімен әлдеқайда жедел жүзеге асады. Облысымызда болған бұл оқиға «Заң және тәртіп» қағидатын қамтамасыз етудегі цифрлық мүмкіндіктердің тиімділігін көрсетті.

Пробация қызметінің есебінде тұрған сотталған азамат белгіленген талаптарды бірнеше мәрте бұзған. Ол тіркеуге келмей, тұрғылықты мекенжайында болмай, пробация инспекторларының бақылауынан әдейі жалтарған. Осыған байланысты қызметкерлер оның пробациялық бақылау түріндегі жазасын бас бостандығынан айыру жазасына ауыстыру туралы ұсынысты сотқа жолдаған.

Сот отырысы барысында өзін жайсыз сезінетінін алға тартқан сотталған істі кейінге қалдыруды сұраған. Сот оның өтінішін қанағаттандырғанымен, осы уақытты пайдаланған

азамат ізін суытып, бой тасалап кеткен.

Алғашқы іздестіру шаралары нәтиже бермегендіктен, ол ресми түрде іздеуге жарияланып, жазаны өтеу мерзімінің есебі тоқтатылды. Тіпті осы аралықта әкесі қайтыс болғанына қарамастан, жерлеу рәсіміне келмей, жасырынуын жалғастырған.

Іс цифрлық пробация жүйесінің көмегімен алға жылжыды. Іздеуде жүрген азаматтың ұялы телефонынан жасалған қоңырау арнайы бақылау жүйесінде тіркеліп, оның жүрген жерін нақтылауға мүмкіндік берді. Осы мәлімет негізінде

пробация және полиция қызметкерлері көрсетілген мекенжайға дереу аттанды.

Қашып кету мүмкіндігін болдырмау үшін құқық қорғау органдары үйге бір мезгілде негізгі және қосалқы кіреберіс арқылы кірген. Сол сәтте іздеуде жүрген азамат анасының үйінде тамақтанып отырыпты. Ол оқиға орнында ұсталып, уақытша ұстау изоляторына жеткізілді.

Енді сот оның пробациялық бақылау түріндегі жазасын бас бостандығынан айыру жазасына ауыстыру мәселесін қарайды.

Қылмыстық–атқару жүйесі департаментінің ресми өкілі Салтанат Ожиканованың айтуынша, пробациялық бақылау – сотталған адамға қоғамнан оқшауланбай түзелуге берілетін заңды мүмкіндік. Алайда бұл сенім заң талаптарын қатаң сақтаған жағдайда ғана сақталады.

– Пробациялық бақылау – сотталған адамның қалыпты өмір сүре отырып, түзелуіне берілген мүмкіндік. Егер ол бақылаудан жалтарып, заң талаптарын бірнеше рет бұзса, мұндай мүмкіндік жойылады. Қазіргі цифрлық технологиялар пробация қызметінің тиімділігін арттырып, іздеуде жүрген азаматтардың орналасқан жерін жедел анықтауға жағдай жасап отыр. Ал полициямен бірлескен жұмыс сот шешімдерінің толық орындалуын қамтамасыз етеді, – деді ол.

Бұл оқиға құқық қорғау саласында цифрлық технологиялардың рөлі жылдан-жылға артып келе жатқанын көрсетеді. Заманауи бақылау жүйелері сот шешімдерінің орындалуын қамтамасыз етіп қана қоймай, заң талаптарын орындаудан жалтарған азаматтарды анықтаудың тиімді құралына айналып отыр.

#ЗАҢ ҮСТЕМДІГІ

Титан ұрлығына қатысқан күдікті ұсталды

📷 depositphotos.com

Заң алдындағы жауапкершіліктен қашу – уақытша ғана мүмкіндік. Арада қанша жыл өтсе де, қылмыстың ізі жоғалмайды. Облысымызда он жыл бұрын жасалған ірі ұрлыққа қатысты іздеуде жүрген соңғы күдіктінің қолға түсуі – осы сөзіміздің тағы бір дәлелі.

Өскемен қалалық полиция басқармасының криминалдық полиция қызметкерлері Алматы қаласында 63 жастағы ер адамды ұстады. Ол 2015 жылы кәсіпорындардың бірінен аса ірі көлемдегі титан құймасын ұрлауға қатысы бар тұлғалардың бірі ретінде халықаралық іздеуде болған.

Аталған қылмыс он жыл бұрын жасалған еді. Сол кезде кәсіпорын жұмысшылары қызметтік жағдайын пайдаланып, қымбат бағаланатын шикізатты заңсыз иемдену жоспарын құрған. Қылмыстық әрекеттің нысаны – салмағы 9370 келі болатын титан құймасы. Оның сол кездегі құны 31 миллион теңгеден асатын.

Ұрлықты жүзеге асыру үшін күдіктілер кәсіпорынның күзет қызметкерлерімен келісіп, көп тонналық жүкті бақылау-өткізу пункті арқылы сыртқа шығарған. Қылмысты жасыру мақсатында олар құйманы автокөлік кузовына тиеп, үстін матамен жауып, оның сыртын технологиялық және тұрмыстық қалдықтармен бүркемелеген. Кейін ұрланған металл басқа адамдарға сатылған.

Тергеу барысында полиция қызметкерлері қылмыстық схеманың барлық қатысушыларын анықтайды. Ұрланған мүлік табылып, тәркіленеді. Қылмысқа қатысы бар азамат

тар заң алдында жауап береді. Алайда олардың біреуі ізін жасырып, ұзақ уақыт бойы құқық қорғау органдарынан бой тасалап жүрген.

Осы жылдар ішінде криминалдық полиция қызметкерлері күдіктіні іздеу жұмыстарын тоқтатқан емес. Оның болуы мүмкін орындары, байланыстары және жедел ақпараттардың барлығы мұқият тексеріліп отырды. Кәсіби іздестіру шараларының нәтижесінде күдіктінің Алматы қаласында жүрген жері анықталды.

Қазіргі уақытта 63 жастағы ер адам уақытша ұстау изоляторына қамалды. Оған қатысты процессуалдық шешімдер заң талаптарына сәйкес қабылданады.

Бұл оқиға қылмыс жасаған адам жауапкершіліктен құтыла алмайтынын көрсетеді. Құқық қорғау органдарының мәліметінше, жылдар өткеніне қарамастан, іздеуде жүрген тұлғаларды анықтау бағытындағы жұмыстар жалғаса береді. «Заң және тәртіп» қағидаты – қоғамдағы тұрақтылық пен қауіпсіздіктің басты кепілі. Заңнан жалтарған әр адам түптің-түбінде әділ жазасын алады.

Бетті әзірлеген –
Ержан ӘБІШ

#ОҚУШЫ ЖАЗЫ

Қауіпсіздік сабағы: лагерьдегі балалар нені үйренді?

📷 ШҚО төтенше жағдайлар департаменті

Жазғы демалыс – балалар үшін жаңа әсер мен қызықты оқиғаларға толы кезең. Алайда осы мезгілде қауіпсіздік талаптарын сақтау бұрынғыдан да өзекті. Сондықтан өскелең ұрпақты төтенше жағдайларда дұрыс әрекет ету дағдыларын қалыптастыруға бағытталған тәжірибелік сабақтардың маңызы зор. Осы мақсатта облысымыздағы «Дарын» сауықтыру лагерінде құтқарушылардың қатысуымен «Қауіпсіздік күні» ұйымдастырылды.

Төтенше жағдайлар департаментінің мамандары балаларға қауіпті жағдай кезінде өзін-өзі ұстау ережелерін жан-жақты түсіндіріп қана қоймай, олардың іс жүзінде орындалу жолдарын көрсетті. Демалушылар арнайы әзірленген кедергілер жолағынан өтіп, құтқару құралдарының қызметімен танысты, шартты өртті сөндіруге қатысты.

Мұндай сабақтардың ерекшелігі – теория мен тәжірибенің ұштасуында. Бала қауіпсіздік қағидаларын жай ғана тыңдап қоймай, оны өз қолымен орындағанда ғана қажетті дағды қалыптасады. Төтенше жағдай туындаған сәтте дұрыс шешім қабылдау көбіне осындай жаттығулардың нәтижесіне байланысты.

Іс-шараның ең әсерлі бөлігі

төрт аяқты құтқарушылармен кездесу болды. Арнайы үйретілген иттердің іздестіру-құтқару жұмыстарындағы рөлі, олардың адам өмірін араша лаудағы мүмкіндігі балалардың қызығушылығын оятты. Құтқарушылар жануарлардың кәсіби даярлығы мен олардың түрлі апат кезінде атқаратын қызметі туралы айтып берді.

Кездесу барысында мамандар жазғы демалыс кезіндегі негізгі қауіпсіздік талаптарына ерекше тоқталды. Балаларға тек арнайы жабдықталған жағажайларда және міндетті түрде ересектердің бақылауымен шомылу қажеттігі ескертілді. Сондай-ақ шырпымен ойнаудың, құрғақ шөпті өртеудің және отпен абайсыз әрекет етудің салдары жан-жақты түсіндірілді. Қызықты форматта өткен викторина барысында оқушылар қауіпсіздікке қатысты сұрақтарға жауап беріп, өз білімдерін сынады.

Қазіргі кезде балалардың қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру – тек ата-ананың немесе мектептің ғана емес, тұтас қоғамның ортақ міндеті. Әсіресе жазғы демалыс кезінде мұндай профилактикалық шаралардың жүйелі ұйымдастырылуы қайғылы оқиғалардың алдын алуға ықпал етеді. Өйткені қауіпсіздік ережесін ерте жастан меңгерген бала кез келген жағдайда өз өмірін де, өзгелердің өмірін де сақтаудың маңызын терең түсінеді.

#МАМАНДЫҚ

Катана – құтқарушылардың төрт аяқты көмекшісі

📷 ШҚО төтенше жағдайлар департаменті

Төтенше жағдай кезінде адам өмірін сақтап қалуда кәсіби құтқарушылармен қатар қызметтік иттердің де еңбегі ерекше. Үйінді астынан, қалың орманнан немесе таулы аймақтан адамды табу қажет болғанда олардың сезімталдығы мен үйретілген қабілеті талай рет шешуші рөл атқарып келеді. Осындай жауапты міндетті ширек ғасырға жуық уақыт бойы абыроймен атқарып келе жатқан мамандардың бірі – төтенше жағдайлар департаменті жедел-құтқару жасағының кинологы Алексей Гордеев.

Ол кинология саласына кездейсоқ келген жоқ. Өзінің айтуынша, бұл мамандыққа деген қызығушылығы әскерде жүрген кезінде оянған. Содан бері 25 жылдан астам уақытын қызметтік иттерді баптауға, үйретуге және олармен бірге іздестіру-құтқару жұмыстарын жүргізуге арнап келеді.

Кинологтың айтуына қарағанда, нағыз құтқарушы итті дайындау күшік кезінен басталады. Әуелі ол адамдармен және қоршаған ортамен еркін қарым-қатынас жасауға бейімделеді. Кейін біртіндеп бұйрықтарды орындауға, түрлі кедергілерден өтуге, төзімділік пен ептілікке машықтанады. Осы кезеңдерден өткеннен кейін ғана іздестіру жұмыстарына бейімдеу басталады.

Мұндай дайындықтың нәтижесі төтенше жағдайда айқын көрінеді. Егер орманда, далада немесе тауда адам жоғалып кетсе, оның жеке затының иісі арқылы қызметтік ит ізге түсіп, жоғалған адамды табуға көмектеседі. Бұл іздеу жү-

мыстарын едәуір жеделдетіп, адамды аман алып қалу мүмкіндігін бірнеше есе арттырады.

– Мықты кинолог болу үшін ең алдымен жануарларды шынайы жақсы көру қажет. Әр итті күшік кезінен бастап тәрбиелеймін. Оған тек тәжірибемді емес, жанымды да арнаймын. Кинологтың қызметі – жай ғана жұмыс емес, бұл – миссия. Сен адамды іздеуге міндетің болғандықтан емес, оның өмірі үшін жауапкершілікті сезінгендіктен шығасың. Ал қасында сені әрдайым үнсіз түсінетін сенімді серігің жүреді, – дейді Алексей Гордеев.

Қазір ол Катана есімді голланд овчаркасымен жұмыс істейді. Бір жарым жылдан бері бұл жұп күн сайын жаттығып, іздестіру тапсырмаларына қатысып келеді. Үйлесімді дайындық пен өзара сенім олардың басты артықшылығы саналады.

Кинолог мамандығы көпқырлы кәсіп деуге болады. Мұндай маман иттің тәлімгері ғана емес, оның мінез-құлқын

терең түсінетін психолог, қажет кезде ветеринар, иіс ізін зерттейтін одоролог әрі тәжірибелі із кесуші болуға тиіс. Сондықтан бұл сала үздіксіз ізденісті, шыдамдылықты және жауапкершілікті талап етеді.

Бүгінде төтенше жағдайлар департаменті қатарында түрлі тұқымдағы қызметтік иттер бар. Дегенмен іздестіру-құтқару жұмыстарына көбіне неміс және голланд овчаркалары мен лабрадорлар тартылады. Олар адамдармен тез тіл табысады, физикалық тұрғыдан төзімді әрі күрделі жағдайда жұмыс істеуге бейім.

Қызметтік иттердің маңызы әсіресе табиғи апаттар кезінде айқын сезіледі. Үйінді астында қалғандарды, қар көшкінінде немесе орманда жоғалған адамдарды іздеуде олардың иіс сезуі мен табиғи түйсігі құтқару операциясының тиімділігін арттырады.

#МЕДИЦИНА

Әр минут қымбат болған кезде...

📷 ШҚО төтенше жағдайлар департаменті

Жаңа туған сәбидің өмірі қыл үстінде тұрған сәтте уақытпен санаспай әрекет ету – құтқару қызметінің басты қағидасы. Осындай жауапты міндеттердің бірі облысымызда орын алып, «Қазавиақұтқару» авиабөлімінің экипажы нәрестені шұғыл түрде Өскемен қаласына жеткізді.

Шұғыл медициналық эвакуация үшін тікұшақ Шемонаиха ауданына аттанды. Әуе кемесін тәжірибелі ұшқыштар Сергей Пинигин, Олег Алфеев және Айдар Мамырханов басқарды. Олардың үйлесімді әрі кәсіби әрекетінің арқасында жаңа туған сәби облыс орталығындағы мамандандырылған медициналық мекемеге жедел жеткізілді.

Ұшу барысында кішкентай науқастың жағдайы бір сәт те назардан тыс қалған жоқ. Санитариялық авиация дәрігерлері Ботагөз Ақашева мен Бек Асаубаев барлық өмірлік көрсеткіштерді тұрақты бақылап, қажетті медициналық көмекті үздіксіз көрсетіп отырды. Мұн-

дай жағдайда әуедегі әр минут пен әрбір дұрыс қабылданған шешімнің маңызы зор.

Мамандардың үйлесімді жұмысы нәтижесінде рейс сәтті аяқталды. Бұл – ұшқыштар мен медицина қызметкерлерінің кәсіби біліктілігі мен жедел әрекетінің жемісі.

Санитариялық авиация – шалғайдағы елді мекен тұрғындары үшін маңызды қызмет. Әсіресе жаңа туған нәрестелер мен ауыр халдегі науқастарға дер кезінде жоғары деңгейдегі медициналық көмек көрсетуге мүмкіндік беретін мұндай рейстердің мәні зор. Қиын сәтте көкке көтерілген тікұшақ адам өмірін сақтап қалуға қызмет етеді.

#ТІЛСІЗ ЖАУМЕН КҮРЕС

Өрт сөндірушілердің батыл әрекеті қызыл жалынды тоқтатты

📷 ШҚО төтенше жағдайлар департаменті

Өскемендегі өндірістік химиялық заттар сақталған қоймада шыққан өрт құтқарушылардың жедел әрі үйлесімді іс-қимылы арқасында дереу оқшауланып, толықтай сөндірілді. Мамандардың кәсіби шеберлігі тілсіз жаудың көршілес нысандарға таралуына мүмкіндік бермеді.

Оқиға Айналма тасжол ауданында болған. Өрт сөндірушілер шақырту түсе салысымен оқиға орнына жедел жеткен. Сол сәтте қоймада ашық жалын байқалып, қою қара түтін айналаны басқан болатын. Өрт сөндірушілер бірден бірнеше бағытта жұмыс жүргізіп, жалынды оқшаулауға және түтінді азайтуға күш салды.

– Өндірістік химиялық заттар сақталған нысандардағы өрт әрдайым жоғары қауіп санына жатады. Себебі мұндай ғимараттарда өрттің қарқынды таралуына әсер ететін жанғыш материалдар көп. Соған

қарамастан құтқарушылардың нақты ұйымдастырылған жұмысы нәтижесінде өрт шағын аумақта тоқтатылып, оның көршілес қоймаларға таралу қаупі толықтай жойылды, – дейді төтенше жағдайлар департаменті өрт сөндіру қызметінің жедел кезекшісі Мерей Шәріпханов.

Абырой болғанда, оқиға салдарынан зардап шеккендер жоқ. Қазіргі уақытта өрттің шығу себебі анықталып жатыр.

Бетті әзірлеген –
Ержан ӘБІШ

#ҚАЙЫМ МҰХАМЕДХАНОВ – 110

АБАЙДЫҢ МҰРАСЫН ТАНЫТҚАН ҒАЛЫМ

Серік ҚҰСАНБАЕВ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев 2022 жылдың 30 қыркүйегінде Семей қаласында Мұхтар Әуезов пен Қайым Мұхамедхановтың құрметіне қойылған «Ұстаз бен шәкірт» атты еңселі ескерткіштің шымылдығын өз қолымен ашқанына Алты Алаштың халқы тұтас куә болғаны белгілі. Ал бүкіл халыққа құрметті болған Қайым Мұхамедханов кім еді?

Қайым (Ғабдұлқайым) Мұхамедханұлы 1916 жылдың 5-қаңтарында Семей қаласында Ертістің сол жағалауындағы «Заречная слабка» қазіргі Жаңа Семейде дүниеге келген. (30.06.2004) – Ғалым, абайтануды ғылыми негіздеуші, шәкәрімтанудың негізін қалаушы, текстолог, Семейде тұңғыш Абай мұражайын ұйымдастырушы, ұстаз, ақын, жазушы, драматург, әдеби аудармашы, қоғам қайраткері.

Қазақ ССР Гимнінің авторы, КСРО Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстанның Мемлекеттік сыйлығының, Жазушылар одағы сыйлығының, Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының және Халықаралық Абай академиясының (Лондон) Алтын медалінің иегері, профессор, КСРО және Қазақстан халық ағарту ісінің үздігі, Семей, Аягөз қаласының, Жаңасемей, Абай аудандарының Құрметті азаматы, 1000-нан аса ғылыми еңбектің авторы. Айта берсек, әлі де біраз еңбектері мен марапаттары толып жатыр.

Қайымның әкесі – Мұхамедхан Сейтқұлов (1870-1937) – аса мейірімді, білімді, жомарт, алашордашы, ислам уағызшысы болған адам екен. Оның қазақ мәдениетінің белгілі қайраткерлерін қалыптастыру жолындағы еңбегі ерен. Сейтқұлов XIX ғасырдың соңы – XX ғасырдың алғашқы үш онжылдығында қазақ халқының рухани дамуына ерекше ықпал еткен, көптеген қолжазбалар мен тарихи өлең-жырларды жинақтаушы және мәдени мұраны сақтаушы. Мұхаметхан Сейтқұлов 1937 жылдың 2 желтоқсаны күні түнде атылып, кейін ақталған.

Немересі Дина Қайымқызының айтуынша, атасы М.Сейтқұловтың үйінде Абай мен Шәкәрім, Абайдың шәкірттері, белгілі мәдениет қайраткерлері, жазушылар мен баспагерлер жиі бас қосқан. – Үйдің үлкен залының бір бөлігін мазмұнға бай кітапхана алып тұратын, мұнда көптілді әлем классикасы, жаздырып алынған және әр жерден әкелінген сол заманның газет-журналдары болған, – дейді немересі.

Қайымның әкесі қазақ, орыс, татар, араб тілдерінде оқитын және аса жомарт жан болыпты. Ол кісінің қаржыландыруымен сол кездегі «Сары-Арқа» газеті, 1918 жылдан бастап Ж.Аймауытов пен М.Әуезовтың редакциясымен «Абай» журналы шығарылыпты.

Әлихан Бөкейханов Семейдің сол жағалауында өткен жиында қалаға бастапқы «Алаш» атауын қайтару туралы мәселе көтерген кезде, Сейтқұлов оған қолдау беріп, қалаға «Алаш» атауын қайтаруды нақтылы дәлелдермен қорғаған көрінеді. Айта берсе, осындай заманалар мен дәстүр жалғастығының мысалдары аз емес.

М.Дулатовтың қызы Гүлнәр Дулатова әкелерінің дос болғанын еске алады. 1911 жылы Сейтқұлов Міржақып Дулатовты кепілдік салып, тұтқыннан босатады. Ал Шәкәрімнің белгілі фотосуреті Сейтқұловтың үйіне келген кезде түсірілген. Сонымен бірге, Сейтқұлов Шәкәрімнің де қамаудан босап шығуына көмектеседі.

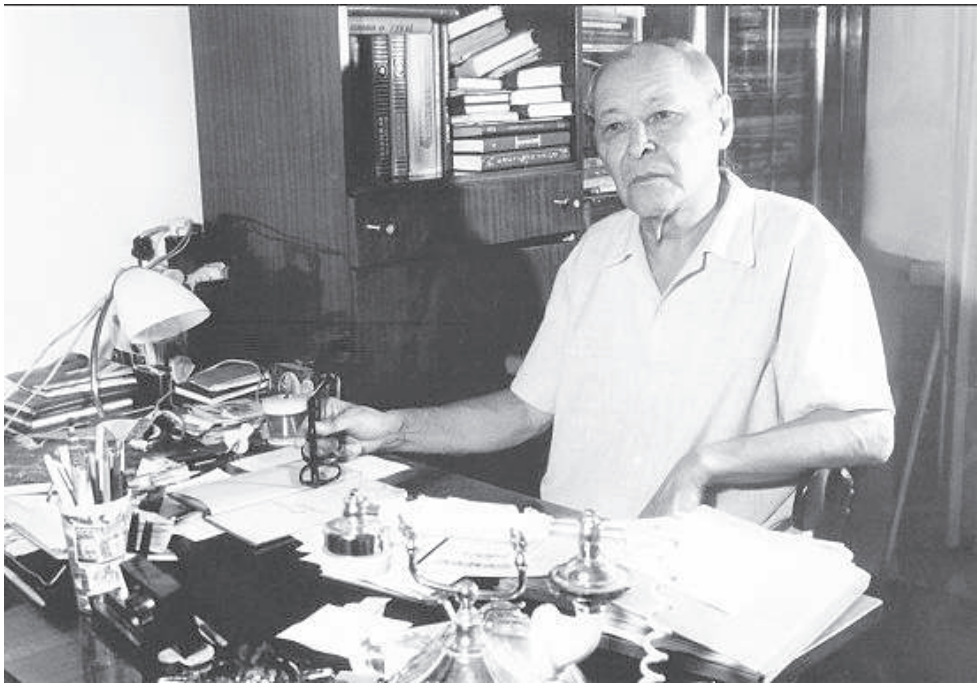
Қайым әкесінің ақын-жазушы, өнер адамдарымен жақын байланысын бала күнінен көріп өседі. Алаш зиялылары Семейдегі Сейтқұловтың үйін бас қоса-

тын орын ретінде таңдайды. Алты жастағы Қайым әкесінің үйінде алғаш рет М.Әуезовті көреді. Ол мұнда жиі қонақта болған екен.

АМАНАТҚА АДАЛДЫҚ

Мұхамедхан Сейтқұлов 1921, 1928, 1932 және 1937 ж.ж. қуғын-сүргінге және тәркілеуге ұшырайды. Оның үлкен ұлы Қайымға отбасын асырау үшін 15 жастан бастап көп жұмыс істеуге тура келеді. Ол кемежайда жүк тасушы, жұмысшы, кадр бөлімі қызметкері, мәдениет қызметкері, мұғалімдік қызмет атқарады. 17 жастан бастап Семей қаласының әртүрлі мекемелерінде сабақ бере бастайды. Үздік педагог-тәлімгер өмірінің 60 жылдан астамын жастарды тәрбиелеуге және білім нәрін беру ісіне арнайды.

Әкесі тұтқындалғаннан кейін Қайым Педагогикалық институттан қуылады. Сол кезде жасөспірім жігітке әкесінің досы Мұхтар Әуезов моральдық тұрғыда қолдау береді. Ол Қайым үшін ғұмыр бойы тәлімгер және ұстаз болып қалды. Шәкірт ұстазына өмірінің соңына дейін адал болды. Адамдарды жақсы танитын М.Әуезов Қайымның бойынан ерекше дарын, имандылық пен адалдықты байқайды. М.Әуезов Қайымды Абай туралы роман-эпопея жазу ба-рысында түрлі тапсырма орындайтын

ғылыми тілші етіп алады. Ол бұл кезде Алматыда еді, ал нақтылайтын жағдайлар тек шалғай ауылдардағы ақсақалдармен әңгіме кезінде, мұрағаттарда, түрлі қалаларға хат жазып, хабар алмасу арқылы ғана нақтыланатын.

1930-жылдардың аяғында Абай мұрасына, сондай-ақ, оның шәкірттері мен ізбасарларына жойылып кету қаупі туады. Абай сөздері жөн-жосықсыз бұрмаланып, шығармалары ғылыми тұрғыда зерттелмей, қолжазбалары мен жеке заттары жоғалып, өмірінің куәгері болған қариялар да азаяды.

Бұл үрдіске алаңдаған М.Әуезов қазақ мәдениетінің елеулі бөлігін сақтауға бағытталған: «Абайдың тұңғыш мұражайын ашуға негіздеме қалау», «Абай шәкірттері мен ізбасарларының мектебін құру және сақтау», «Ойшыл ақынның құнды сөзін текстологиялық талдау әдісімен сақтап қалу» секілді бірқатар тапсырманы өзінің шәкірті Қайымға аманат етіп тапсырады.

Қайым жүк көлігімен шалғай ауылдарға айлап сапар шеге жүріп, Абайды көзі көрген қариялармен, өмірі мен шығармашылығынан хабардар адамдармен әңгімелесіп, тұрмыстық заттардың, киімдер мен кітаптардың, Абай қолжазбаларының шынайылығын нақтылайды.

Осындай жанкешті еңбек пен бейнеттің арқасында Қайым Мұхамедханов 1940 жылы Семей қаласында тұңғыш Мемлекеттік әдеби-мемориалды

Абай мұражайын ұйымдастыруға өлшеусіз еңбек сіңіреді.

Осылайша, Қ.Мұхамедханов ұстаз аманатын адал орындап, Семей қаласында 500 жәдігер нақтыланып, барлық жәдігерлерге ғылыми сипаттама беріліп, мұражай бойынша толық «Жолбасшы» құрал жазылады. Мұндай негіздемесіз мұражайдың құрылмасы анық еді.

Қызметін мұражайда аға ғылыми қызметкер болып бастаған Қайым, жоғары оқу орнында сабақ беруін де жалғастырады. Ал, 1947 жылы мұражай ҚазССР-і Ғылым Академиясы қарамағына өткізілген кезде және ғылыми қызметті сақтап қалу мақсатында, Академия Президенті Қ.Сәтпаевтың бұйрығымен ол мұражай директоры болып тағайындалып, 1951 жылғы репрессияға дейін басшылық етеді.

АЗАПТАУҒА СЫНБАҒАН ҚАЙСАР ҚАЗАҚ

«Абайдың әдеби мектебі» диссертациясын (1951 жылы 7 сәуір) қорғау еліміздің тарихындағы елеулі оқиғаның бірі болды. Диссертация қорғалды, бірақ ұстаз бен шәкірт – Әуезов пен Мұхамедхановты айыптау тоқтамады.

Диссертацияны қорғау кезінде бас-талған айыптаулар, абайтану бары-

тік парыз етіп қойған 24 жасар Қайым 1940 жылдардан бастап өмірінің соңына дейін Абай шығармаларының текстологиясымен айналысты. Ол Абайдың барлық өлеңдері мен поэмаларына түсініктеме жазды. Сонымен ойшыл-ақынның ерекше сөздерінің тазалығын сақтады. Бұдан бөлек, ол Абайдың 31 өлеңін бақылап, ақынға тиесілі екендігін анықтады. Өйткені олар бұрын «жоғалған немесе жаңсақ аударылған» деп саналып келген еді.

БАҚЫТ ДЕГЕН – ҚОРЫҚПАЙ ӨМІР СҰРУ

Негізі, Қайымның өзі де мықты ақын болған. Оның алғашқы өлеңдері жасөспірім кезінде жазылып, 1936 жылдан бастап баспасөзде жариялана бастайды. Өз өмірінде ол 100-ден аса өлеңдер мен поэмалар жазған. Сондай-ақ, Ғ.Тоқай, Т.Шевченко т.б. ақындардың өлеңдерін қазақ тіліне аударған.

Қайым Шәкәрімнің де текстологы болды, сондай-ақ, ақын үшін күресті. Шәкәрімнің ұлы Ахатпен бірге ақынның есімін ақтауда бар күш-жігерін аямады.

1958 жылы Мәскеуден Шәкәрімнің ақталғаны туралы анықтама келгеннен кейін, отыз жыл бойы Шәкәрім шығармашылығын ақтап алу үшін және ақынның құнды сөздерінің тазалығын сақтап қалу үшін қажымай-талмай күресті.

Қайым 1940 жылдың басында көптеген қолжазбаларды анықтап, өңдеп ҚазССР-і ҒА мұрағатына сақтауға өткізген. Соның ішінде «Әріп», «Қабанбай батыр», «Бөгенбай батыр», Абай мен Шәкәрімнің белгісіз өлеңдері, батырлар, Алаш зиялылары туралы материалдар және т.б. мәдени құндылықтар болған.

Бұл жұмысты ол ғұмыр бойы жүргізді және әке мен бала – Мұхамедхан Сейтқұлов пен Қайым Мұхамедханов XIX ғасырдан XXI ғ. дейінгі үш жүзжылдыққа созылған заманның рухани байланысын сақтап қалған жанкешті жандар.

P.S. Қайымның өмірдің қандай да бір қиын кезеңдерінде айтқан ойлары мен әрекеті соңындағы ұрпақ үшін моральдық ұстанымға және жалпыадамзаттық құндылықтар өлшеуішіне айналды.

«Өзекті жанға бір өлім. Мен сол кезде: «Өлсем – Алаш азаматтарынан жаным артық емес...!» – деп ойладым.

(1951 ж. НКВД азабы туралы естелік). «Жалған сөйлегенше, өлген артық. Жалған сөзден кейін, қалай өмір сүруге болады...?!»

(Жеке қолжазбасынан). «Менде кек қайтару сезімі жоқ, бірақ менің азап пен жапа шеккен ар-намысым, Сіздің құзырыңызға жоғарыда айтылған жайларды жеткізеді ...»

(Қарлағ бастығына жазылған хаттан). «Ақ ниетпен тілеген ақ тілеуім қабыл болып, туған жер, өскен еліме аман-есен оралатыныма сенемін...»

(Балаларына жазған хаттан). «... Бір ауыз өтірік айтудан, алдаудан аулақ жүріңдер. Тәртіпті, тәрбиелі, байыпты адам болыңдар...»

(Балаларына өсиет). «Абайды танып білген, сондай-ақ, Абай өнегесімен сусындаған адамға, өмірдің тауқыметін жеңіп шығу жеңілрек болмақ... »

(Жеке қолжазбасынан). «Бақыт дегеніміз – еркіндік, адал сөйлеу және ештеңеден қорықпай өмір сүру. Тек осылайша өмір сүру керек! Мұның адам өміріндегі маңызы зор»

(Бұл Қайымның өмірлік ұстанымы). Адамзаттың ойшылы, кемеңгер Абай бір өлеңінде:

– Білгенге маржан, Білмеске арзан, – деген екен. Қайым – қазақ ұлтына, оның болашақ ұрпағына қайтпас қайсарлық пен өз ұлтын көзсіз сүйе білудің үлгі-өнегесі (символы) болып қала бермек.

#ТҰТЫНУШЫ ҚҰҚЫҒЫ

Сот 3,6 млн теңгеден астам қаражатты өндірді

Шығыс Қазақстан облысында Сауда және тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті жосықсыз қызмет көрсетушіден зардап шеккен тұтынушылар үшін келтірілген залалды және өсімақыны сот арқылы әділ өндіріп алуға қол жеткізді.

Өңір тұрғындары жеке кәсіпкермен дұрыс тамақтану рациондарын жеткізуге шарт жасасқан. Тұтынушылар қызмет ақысын толық төлеген. Алайда, кәсіпкер өзіне алған міндеттемелерді орындамаған. Тамақ жеткізу тоқтатылып, клиенттер аударған қаражат қайтарылмаған.

Мәселені кәсіпкермен тікелей шешу мүмкін емес екенін түсінген тұтынушылар мемлекеттік органға көмек сұрап жүгінді.

Азаматтардың бұқаралық өтініштерін алғаннан кейін «Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрілігі Тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сауда департаменті» РММ тұтынушылардың құқықтарын қорғауға шықты.

«Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 11 және 13-баптарына сәйкес, тұтынушы тауардың (жұмыстың, қызметтің) тиісті сапасына, тауарды (жұмысты, қызметті) пайдаланудың, сақтаудың, тасымалдаудың және кәдеге жаратудың белгіленген шарттарында оның тұтынушының өмірі, денсаулығы және (немесе) мүлкі, қоршаған орта үшін қауіпсіз болуына құқылы.

Заңның 15-бабына сәйкес, тиісті емес сападағы қызметтер көрсетілген тұтынушы, егер оның кемшіліктері орындаушы тарапынан ескерілмеген болса, өз таңдауы бойынша шартты бұзуды және тауар үшін

төленген ақшалай соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

Дауды талап қою тәртібімен реттеу нәтиже еш бермеді. Тұтынушылардың жеке кәсіпкерге жасаған өтініштері, сондай-ақ Департаменттің кәсіпкерлік субьектісіне жолдаған сотқа дейінгі шағым-талабы назар аударусыз және қанағаттандырусыз қалды.

Заңның 5-бабының 8-тармағына сәйкес, тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті орган бірдей мәселе бойынша оннан астам тұтынушының құқықтары бұзылған жағдайда белгіленбеген тұтынушылар тобының құқықтарын қорғау мәселелері бойынша сотқа жүгінеді.

Осыған байланысты, Департамент өзінің заңнамалық құқығын пайдаланып, 21 тұтынушының құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау мақсатында Өскемен қаласының азаматтық істер жөніндегі ауданаралық сотына ұжымдық талап арыз жолдады.

2026 жылғы 16 шілдеде Өскемен қаласының азаматтық істер жөніндегі ауданаралық соты Департаменттің талап арыз талаптарын қанағаттандыру туралы шешім шығарды. Сот жеке кәсіпкерді зардап шеккен азаматтарға көрсетілмеген қызметтер үшін 3 055 138 теңге мөлшеріндегі негізгі материалдық залал сомасын, сондай-ақ талаптарды орындау мерзімін өткізіп алғаны үшін 611 028 теңге өсімақы төлеуге міндеттеді.

Осылайша, тұтынушыларға қайтарылуға жататын жалпы сома 3 666 166 теңгені құрады.

А.Троєглазов,

ШҚО бойынша сауда және тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті басшының орынбасары

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР

18.09.2026 ж. сағат 11:30-де Шығыс Қазақстан облысы, Марқакөл ауданы, Ақбұлақ ауылы, Абай көшесі, 22 мекенжайында орналасқан Ақбұлақ ауылдық округі әкімдігі ғимаратында «ГРК МЛД» ЖШС-нің байыту фабрикасы мен қалдық сақтау қоймасы үшін әсер етуге экологиялық рұқсат алу материалдары бойынша («Қаршыға кен орнының кенін қайта өңдеу жөніндегі қуаттылығы жылына 350 000 т байыту фабрикасының қалдық сақтау орнын қайта жаңарту» жобасы шеңберінде) ашық жиналыс түрінде **қоғамдық тыңдаулар** өтеді.

Әсер ету аумағы: Шығыс Қазақстан облысы, Марқакөл ауданы, Ақбұлақ а/о, Ақбұлақ ауылы.

Учаскенің бұрыштық нүктелерінің координаттары:1) 48°30'7.41»С, 85°10'29.31»Ш; 2) 48°30'2.32»С, 85°10'36.12»Ш; 3)48°29'56.69»С, 85°10'50.72»Ш; 4)48°29'54.55»С, 85°10'45.39»Ш; 5)48°29'44.42»С, 85°10'33.03»Ш; 6)48°29'43.14»С, 85°10'30.09»Ш; 7)48°29'39.71»С, 85°10'29.55»Ш; 8)48°29'36.38»С, 85°10'23.91»Ш; 9)48°29'37.46»С, 85°10'23.06»Ш; 10)48°29'33.41»С, 85°10'14.27»Ш; 11)48°29'32.61»С, 85°10'11.10»Ш; 12)48°29'24.66»С, 85°10'10.66»Ш; 13)48°29'16.52»С, 85°10'3.62»Ш; 14)48°29'29.52»С, 85°9'43.46»Ш; 15)48°29'36.07»С, 85°10'7.18»Ш; 16)48°29'42.17»С, 85°10'13.17»Ш; 17)48°29'47.73»С, 85°10'3.64»Ш; 18) 48°29'48.70»С, 85°10'3.49»Ш; 19) 48°29'51.36»С, 85°9'59.31»Ш.

Қатысушыларды тіркеу 1 сағат бұрын, жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүргізіледі.

Тұрақты интернет байланысы болған жағдайда Zoom платформасы арқылы бейнеконференция (БКС) форматында қоғамдық тыңдауларға қосылуға болады. Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілген жағдайда, аталған қоғамдық тыңдаулар тек онлайн-форматта өткізілетін болады.

Конференцияға қатысу үшін төмендегі сілтеме арқылы өту қажет: <https://us04web.zoom.us/j/73886274533?pwd=wRCYQb0Vqy4GSrZkuiP4uBSZvDkYNR.1>.

Конференция сәйкестендіргіші: 738 8627 4533. Құпиясөз: 12345.

Бастамашы: «ГРК МЛД» ЖШС (БСН 031040002757). Шығыс Қазақстан облысы, Марқакөл ауданы, Ақбұлақ ауылдық округі, 071215, Ақбұлақ а., «ГРК МЛД» тау-кен байыту фабрикасы өнеркәсіптік аймағы, 1-ғимарат, телефон 8-7232-20-34-05, e-mail: info@grkmld.kz

Материалдарды әзірлеуші: «ЕСО-Д» ЖШС-і, Шығыс Қазақстан облысы, Өскемен қаласы, Тимирязев көшесі, 179, ТЕУ2, телефон 8-777-148-53-39. e-mail: eco-d@inbox.ru.

Жергілікті атқарушы орган: «Шығыс Қазақстан табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ-сі, Өскемен қаласы, Б. Керімбаев көшесі, 19, тел. 8(7232)25-70-82, d.babakanova@akimvko.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=kk>

Жобалық құжаттама <https://ndbecology.gov.kz/> Қоршаған орта мен табиғи ресурстар мониторингінің бірыңғай мемлекеттік жүйесінде және ЖАО сайтының <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=kk> «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде орналастырылған.

Мүдделі жұртшылықтың ескертулері мен ұсыныстары қоғамдық тыңдаулар өтетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмей «Шығыс Қазақстан табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ-сінің d.babakanova@akimvko.gov.kz поштасына немесе ҚОТРМБМЖ қабылданады.

Қосымша ақпаратты eco-d@inbox.ru, aigul.kairgazina@srr.kz электронды пошталары және 8-777-148-53-39, 8-777-749-16-16 телефондары арқылы алуға болады.

13 тамыз 2026 жыл
№33 (18593)

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР

Қазақстан Республикасы Көлік министрлігі Теміржол және су көлігі комитетінің «Қазақстан су жолдары» республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнының «Гидротехникалық құрылыстар» филиалы Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде **қоғамдық тыңдаулар** өткізілетіні туралы хабарлайды.

1. Жобалық құжаттаманың атауы: Қазақстан Республикасы Көлік министрлігі Теміржол және су көлігі комитетінің «Қазақстан су жолдары» республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнының «Гидротехникалық құрылыстар» филиалы үшін қоршаған ортаға әсер етуге экологиялық рұқсат алу материалдары.

2. Әсер ету аумағы: ҚР, ШҚО, Алтай ауданы, Серебрянск қаласы. Координаттары: т.1 - 49°53'53.05»С 82°42'47.29»В; т.2 – 49°53'52.00»С 82°42'45.53»В.

3. Қоғамдық тыңдаулар **2026 жылғы 17 қыркүйекте сағат 09:30-де** Өскемен қ., Шлюзная к., 14, Акт залында өтеді.

Онлайн тыңдаулар сілтеме бойынша ZOOM платформасында бейнеконференция арқылы өткізіледі: <https://us05web.zoom.us/j/83641836216?pwd=EASFc5h4jgiTuzF8MLjpOcSD4yAN8C.1>

Конференцияны сәйкестендіруші: 836 4183 6216. Қолжетімдік коды: NBHV0W

4. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Қазақстан су жолдары» РМҚК «Гидротехникалық құрылыстар» филиалы, БСН 161241022730. Мекенжайы: Шығыс Қазақстан облысы, Алтай ауданы, Серебрянск қаласы, 05-084-006 есептік орамы, № 4/1 ғимарат. E-mail: ekolog-gts@vkprp.kz

5. Әзірлеуші: «Лаборатория-Атмосфера» ЖШС, 070003, ҚР, ШҚО, Өскемен қ., Потанин к-сі, 35, н.п.66, тел. 8(7232)61-05-32, 76-60-62, e-mail uklab_ecolog@mail.ru.

6. Әсерге экологиялық рұқсат алу үшін материалдармен ОЖ жағдайы туралы Ұлттық деректер банкінің сайтында танысуға болады <https://ndbecology.gov.kz/>, сондай-ақ ШҚО Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасының сайтында: <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=ru> танысуға болады.

7. Жоспарланған қызмет, қоғамдық тыңдау өткізу туралы қосымша ақпаратты, сондай-ақ жоспарланған қызметке қатысы бар құжаттардың көшірмелерін мына мекенжайлар бойынша алуға болады: «Қазақстан су жолдары» РМҚК «Гидротехникалық құрылыстар» филиалы, БСН 161241022730. Мекенжайы: Шығыс Қазақстан облысы, Алтай ауданы, Серебрянск қаласы, 05-084-006 есептік кварталы, № 4/1 үй. Электрондық пошта: ekolog-gts@vkprp.kz., «Лаборатория-Атмосфера» ЖШС, 070003, ҚР, ШҚО, Өскемен қ., Потанин к-сі, 35, н. п. 66, тел. 8(7232)61-05-32, 76-60-62, e-mail uklab_ecolog@mail.ru

8. Ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілгенге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей мына мекенжайлар бойынша қабылданады: электрондық-d.babakanova@akimvko.gov.kz; пошталық мекенжайы Қазақстан Республикасы, ШҚО, Өскемен қаласы, К.Керімбаев көшесі, 19. Телефон 8(7232) 25-73-20.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР

«Бентон» ЖШС «Шығыс Қазақстан облысы Тарбағатай ауданында орналасқан Таған кен орнындағы бентонитті саздарды өндіру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспарына» әзірленген «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімі бойынша қоғамдық талқылау түрінде **қоғамдық тыңдаулардың** өткізілетіні туралы хабарлайды.

Қоғамдық талқылаулар 27.08.2026 ж. бастап 03.09.2026 ж. дейін қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы ұлттық деректер банкінің <https://ndbecology.gov.kz/> сайтында өтеді. Осы сайтта жобалық құжаттамамен де танысуға болады. Барлық ескертулер мен ұсыныстар 2026 жылғы 27 тамыздан бастап жобалық құжаттама жарияланғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде қабылданады. Көрсетілген мерзім өткеннен кейін ескертулер мен ұсыныстар қабылданбайды.

Бастамашы: «Бентон» ЖШС (БСН 030740004924). Мекенжайы: Алматы қаласы, Медеу ауданы, Достық даңғылы, 48-үй, 21-пәтер, тел.: 8 702 776 63 33, e-mail: ofis.rabochiy@bk.ru

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: «ГЕО VOSTOK» ЖШС, БСН 211040015757. Мекенжайы: Шығыс Қазақстан облысы, Өскемен қаласы, Қазыбек би даңғылы, 18-25, тел.: 8 (778) 778-09-17, e-mail: baysu.too@mail.ru

Жергілікті атқарушы орган: «Шығыс Қазақстан облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел.: 8 (7232) 25-70-82.

МҰРАГЕРЛЕР ІЗДЕСТІРІЛУДЕ

■ **Караев Арман Муратович** (туған жылы 29.11.1980) 28.07.2026 жылы қайтыс болғаннан кейін мұра ашылды. Мұрагерлер мен мүдделі тұлғалар хабарландыру жарияланған күннен бастап 28.01.2027 жылға дейін нотариус Н.Н.Нурсадықовқа ШҚО, Күршім ауданы, Күршім ауылы, Ибеганов көшесі, 16 үйі мекенжайы бойынша жүгінуі тиіс. Тел: 8-701-594-25-99.

■ **Бухарбаев Кайсария Абишевич** (туған жылы 15.06.1936), 05.03.2026 жылы қайтыс болғаннан кейін мұра ашылды. Мұрагерлер мен мүдделі тұлғалар хабарландыру жарияланған күннен бастап 05.09.2026 жылға дейін нотариус Ж.Б.Нұрмұхамбетоваға ШҚО, Ұлан ауданы, Қ.Қайсенов кенті, 3.Ахметов көшесі, №3 ғимарат мекенжайы бойынша жүгінуі тиіс.

■ ШҚО, Өскемен қаласы, Геологическая көшесі, №6/1 үй, №37 пәтер мекенжайында тұрған **Файзрахманов Серік Файзолдаұлы** 22.06.2026 жылы қайтыс болғаннан кейін мұра ашылды. Мұрагерлер мен мүдделі тұлғалар хабарландыру жарияланған күннен бастап нотариус Р.К.Нуралыноваға ШҚО, Өскемен қаласы, А.Чехов көшесі, №56 үй мекенжайы бойынша жүгінуі тиіс.

Altainews

MEDIA CENTRE

«ALTAI-NEWS» МЕДИА-ОРТАЛЫҒЫ

«DIDAR» ГАЗЕТІНІҢ

PDF-НҰСҚАСЫНА ЖАЗЫЛУ

БАСТАЛҒАНЫН ХАБАРЛАЙДЫ!

Электронды нұсқаны өз e-mail поштаңызға алу үшін бірнеше қарапайым қадам жасау қажет:

1) QR-кодты сканерлеңіз немесе интернет-браузер арқылы www.didargazeti.kz сайтына өтіңіз.

2) didargazeti.kz сайтындағы «Газетке жазылу» бөліміне кіріп, ұсынылған үш нұсқаның бірін таңдаңыз:

12 АЙҒА,

6 АЙҒА,

3 АЙҒА

Магазин

DIDAR газеті 12 айға жазылу

6000,00 ₸

В корзину

DIDAR газеті 6 айға жазылу

3000,00 ₸

В корзину

DIDAR газеті 3 айға жазылу

1850,00 ₸

В корзину

3) «СЕБЕТКЕ ҚОСУ» батырмасын басыңыз.

4) Тауар себетке қосылғаннан кейін «ТАПСЫРЫСТЫ РӘСІМДЕУГЕ ӨТУ» батырмасын басыңыз.

5) Бос жолдарға өз деректеріңізді енгізіп, «ТӨЛЕМГЕ ӨТУ» батырмасын басыңыз. Жазылым ақысы сіз көрсеткен банк картасының нөмірінен автоматты түрде алынады.

Жазылым рәсімделгеннен кейін көрсетілген электронды поштаға газеттің жақын арадағы саны ғана емес, сонымен қатар ағымдағы айдағы барлық алдыңғы сандары да жіберіледі.

Жұлдыз-жорамал (17 – 23 тамыз)

ТОҚТЫ Тоқтылар үшін жаңа бастамаларға жол ашатын кезең болмақ. Бұрын кейінге қалдырған жоспарларды қолға алуға мүмкіндік туады. Жұмыс барысында белсенділігіңізді байқатқан сайын жаңа ұсыныстар мен пайдалы таныстықтар пайда болуы мүмкін.

ТОРПАҚ Бұл апта сабыр мен тұрақтылықты талап етеді. Кейбір істер баяу жүргендей көрінгенімен, нәтижесі көңіл көншітерлік болады. Қызметте жаңа міндеттер жүктелуі мүмкін, бірақ олар тәжірибеңізді арттыруға ықпал етеді.

ЕГІЗДЕР Апта қарбалас кездесулер мен жаңа ақпаратқа толы болады. Көптен бері күткен хабар келуі немесе маңызды келіссөздер сәтті аяқталуы мүмкін. Жұмыста шығармашылық ойларыңыз жоғары бағаланып, басшылықтың назарын аударасыз.

ШАЯН Бұл аптада ішкі түйсігіңізге көбірек сенгеніңіз дұрыс. Кейбір адамдардың шынайы ниетін түсініп, маңызды шешім қабылдайсыз. Қызметте жинақылық пен жауапкершілік жақсы нәтиже береді. Болашаққа жоспар құрған жөн.

АРЫСТАН Апта сізге өз қабілетіңізді толық көрсетуге мүмкіндік береді. Басшылық немесе айналаңыздағы адамдар еңбегіңізді бағалауы ықтимал. Қоғамдық шараларға қатысу немесе жаңа жобаларға қосылу сәтті болады.

БИКЕШ Тәртіп пен жоспардың жемісін көретін кезең. Бұрын бастаған ісіңіз аяқталып, оның нәтижесі көңіліңізден шығады. Жұмыс орнында ұсақ қиындықтар кездескенімен, тәжірибеңіз оларды оңай шешуге көмектеседі.

ТАРАЗЫ Апта тепе-теңдік пен үйлесімділікті сақтай білуді талап етеді. Қызметте жаңа серіктестік немесе қызықты ұсыныстар туындауы мүмкін. Келіссөздер жүргізуге, маңызды құжаттарға қол қоюға қолайлы уақыт. Қаржыда қосымша табыс көзі пайда болуы ықтимал.

САРЫШАЯН Бұл апта сізге маңызды шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді. Бұрынғы қиындықтардың шешімі табылып, өзіңізге деген сеніміңіз артады. Жұмыста жаңа жауапкершілік жүктелуі мүмкін, бірақ ол болашақ мансаптық өсудің баспалдағы болады.

МЕРГЕН Апта саяхат, жаңа әсерлер және қызықты идеялармен есте қалуы мүмкін. Қызметте белсенділігіңіз жоғары бағаланып, жаңа мүмкіндіктер ашылады. Білім алуға қолайлы кезең. Отбасында қуанышты жаңалықтар болуы ықтимал.

ТАУЕШКІ Еңбекқорлығыңыздың нәтижесін көрсететін апта болмақ. Жұмыста маңызды жобалар аяқталып, беделіңіз артады. Қаржы мәселесінде жинақ жасауға немесе болашақ инвестицияны ойластыруға қолайлы уақыт. Үлкендердің ақылы сізге пайдалы болады.

СУҚҰЙҒЫШ Жаңа адамдармен танысу болашақта маңызды рөл атқаруы мүмкін. Қызметте тың идеяларыңыз жоғары бағаланып, шығармашылық қабілетіңізді көрсетуге мүмкіндік туады. Қаржы мәселесінде ұсақ табыстар көңіл қуантады.

БАЛЫҚ Апта тыныш әрі нәтижелі өтеді. Көптен бері ойлаған жоспарларыңызды жүзеге асыруға қолайлы уақыт. Қызметте ұқыптылығыңыздың арқасында маңызды тапсырмалар сеніп тапсырылады. Қаржы мәселесінде артық тәуекелге бармаған дұрыс.

Баспасөз – 2026

DIDAR газетіне ЖАЗЫЛУ ЖҮРҮДЕ

«Қазпошта» АҚ арқылы					Редакция арқылы				
Индекс	1 ай , теңге	3 ай, теңге	6 ай, теңге	12 ай, теңге	Индекс	1 ай , теңге	3 ай, теңге	6 ай, теңге	12 ай, теңге
19071 (жеке)	872	2616	5232	10464	19071 (жеке)	686	2058	4116	8232
19073 (жеңілдік)	832	2496	4992	9984	19073 (жеңілдік)	616	1848	3696	7392
19072 (мекеме)			8003	16006	19072 (мекеме)			5520	11040

БАҚ-тың меншік иесі:
«ALTAI-NEWS» медиа-орталығы» ЖШС

«DIDAR» газеті Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі Ақпарат комитетінде тіркеліп, 2025 жылғы 26 наурыздағы №KZ11VPY00115455 куәлігі берілген. «DIDAR» газеті – ҚР Президенті грантының және Қазақстан журналистика академиясы «Алтын жұлдыз» сыйлығының иегері. Мекенжай: 070003, Өскемен қаласы, Гоголь көшесі, 36.

«ALTAI-NEWS» медиа-орталығы» ЖШС
Бас директоры
Арсений ДҮЙСЕНОВ

Контент-редактор м.а
Дәурен АЛЛАБЕРГЕНҰЛЫ

Қабылдау бөлмесі:
тел: 8(7232)75-17-97
Жарнама бөлімі:
8-777-239-76-82,
8(7232) 75-28-22,
e-mail: marketing@altaynews.kz

«DIDAR» газетінің сайты:
www.didargazeti.kz
+7 777 239 7682

Жарияланған материалдардағы пікір редакциянікімен сәйкес келмеуі мүмкін. Редакция тапсырысымен жазылмаған материалдар үшін қаламақы төленбейді. ⑤ белгісі қойылған материалдар коммерциялық негізде жарияланады. Материалдарды редакцияның келісімінсіз көшіріп басуға тыйым салынады.

Газет
«Дом печати» ЖШС-нің
баспаханасында басылды.
Павлодар облысы,
Павлодар қаласы,
Астана көшесі, 143.

Көлемі 5
баспа табақ.
Газет аптасына
бір рет шығады.
Таралымы 3700
Тапсырыс №33

2 1000125 790822 >

10
>

Тысячи дней
внимания,
заботы и тепла

9
>

Выборы-2026:
региональное
развитие
в условиях новой
политической
системы

Рудный Алтай

ГАЗЕТА «РУДНЫЙ АЛТАЙ»
ПРЕДСТАВЛЕНА ТОРГОВОЙ МАРКОЙ

SHYGY
AQPAPAT

Altainews
MEDIA CENTRE

16+

ВОСТОЧНО-КАЗАХСТАНСКАЯ
ОБЛАСТНАЯ ГАЗЕТА
№33 (21100) 13 августа 2026 год
www.rudnyi-altai.kz
Выходит с 10 апреля 1918 года

3
>

СТАРТ ДАН:
НА ТЭЦ ПОСТРОЯТ НОВЫЙ ЭНЕРГОБЛОК

11
>

Подземный
оазис:
экзотические
растения и лето
круглый год

4
>

Oskemen Life 3.0:
лето,
музыка,
эмоции

#АКЦЕНТЫ

ВКО: в рабочем ритме

✍ Айдос Мырзахметов,
Роксана Глыбова
📷 Махаббат Аукунова,
КГП на ПХВ «Таза Оскемен»

Подготовка школ к новому учебному году, решение жилищных и социальных проблем жителей, а также оперативное устранение последствий непогоды – основные вопросы, которые обсуждались в областном акимате на прошедшей неделе.

ГОТОВНОСТЬ К НОВОМУ УЧЕБНОМУ ГОДУ

В регионе завершают ремонт образовательных учреждений, проверяют инженерную инфраструктуру и решают вопросы обеспечения школьников учебниками. Все работы должны быть завершены до 25 августа.

Под председательством акима Восточно-Казахстанской области Нурымбета Сактаганова прошло совещание, посвященное подготовке организаций образования к новому учебному году и предстоящему отопительному сезону.

Как сообщили в пресс-службе акима ВКО, в области функционируют 538 организаций образования. В нынешнем году ремонт проводится на 47 объектах. На сегодня они полностью завершились на 35 объектах. На остальных работы ведутся в соответствии с утвержденным графиком и должны быть закончены до 25 августа.

Руководитель региона Нурымбет Сактаганов поручил управлению образования совместно с акимами городов и районов обеспечить качественное и своевременное завершение всех ремонтных работ, а также полную готовность организаций образования к началу отопительного сезона.

Отдельное внимание на совещании уделили вопросу обеспечения школьников учебниками. Профильным управлениям нужно принять необходимые меры для своевременного приобретения учебников и учебно-методических комплексов, чтобы к началу нового учебного года учащиеся были обеспечены всей необходимой учебной литературой.

Подводя итоги совещания, Нурымбет Сактаганов подчеркнул, что подготовка объектов образования должна находиться на ежедневном контроле руководителей на местах. Всё необходимо завершить в установленные сроки, обеспечив безопасные и комфортные условия для обучения детей с первых дней нового учебного года.

ЛИЧНЫЙ ПРИЁМ ГРАЖДАН

Жилищное обеспечение, создание центра реабилитации и новые социальные проекты стали основными темами личного приёма граждан у акима Восточно-Казахстанской области Нурымбета Сактаганова.

Одним из главных вопросов стало обеспечение жильём людей, нуждающихся в особом уходе. Жительница Усть-Каменогорска Макпал Абиева попросила оказать содействие в предоставлении жилья для своей семьи – для себя, матери и сестры с инвалидностью.

По информации профильного управления, семье ранее неоднократно предлагались различные варианты. В их числе – двухкомнатный дом для временного проживания, возможность получить жильё в сельской местности, а также двухкомнатная квартира в Усть-Каменогорске. Однако во всех случаях заявительница отказывалась от предложенных вариантов по разным причинам.

– Давайте всесторонне рассмотрим все имеющиеся возможности. Мы приложим максимум усилий, чтобы найти наиболее оптимальное решение. Сейчас исполнительные органы готовят дополнительные предложения. Их необходимо обсудить совместно с городским акиматом и принять окончательное решение, которое устроит обе стороны, – сказал Нурымбет Сактаганов.

Глава региона также подчеркнул, что жильё предоставляется в порядке очередности, установленной законодательством, и поручил подробно разъяснить заявительнице действующие нормы и предусмотренные законодательством процедуры.

Ещё одной участницей приёма стала жительница Зайсанского района, руководитель общественного фонда «Шығыс мейірімі» Мирбану Андырбаева. Она предложила ряд социальных

инициатив, в том числе идею открытия круглосуточного центра реабилитации и временного пребывания для людей с инвалидностью.

Кроме того, руководитель фонда предложила создать этноаул, развивать сакральный туризм, организовать лечение саумалом и кумысом, а также построить в Зайсане паралимпийский и реабилитационный центр. Для реализации этих проектов необходимы инвесторы, поэтому фонд обратился за поддержкой к областному акимату.

Выслушав предложения, Нурымбет Сактаганов поручил профильным управлениям и акимату Зайсанского района изучить инициативы фонда и рассмотреть возможные механизмы государственной поддержки. Также ответственным органам предстоит проанализировать эффективность предложений в сферах туризма, предпринимательства, физической культуры и спорта и представить конкретные предложения.

– Работа фонда имеет особое значение, поскольку он оказывает помощь людям с ограниченными возможностями. В соответствии с поручениями Правительства таким гражданам должна предоставляться всесторонняя поддержка. Профильному управлению необходимо системно заниматься этим направлением, а также создать условия, чтобы фонд и дальше мог беспрепятственно вести свою деятельность, – отметил Нурымбет Сактаганов.

По итогам личного приёма все поднятые вопросы взяты на контроль. Ответственным государственным органам поручено детально их изучить и принять решения в рамках действующего законодательства.

ЛИКВИДАЦИЯ ПОСЛЕДСТВИЙ НЕПОГОДЫ

Сильный дождь, гроза, град и шквалистый ветер обрушились на Усть-Каменогорск 5 августа. Непогода привела к локальным подтоплениям, падению деревьев и перебоям с электроснабжением. Основные последствия стихии коммунальные и аварийные службы устранили в первые часы, однако восстановительные работы продолжались и в последующие дни.

Аким ВКО Нурымбет Сактаганов провёл оперативное совещание с руководителями экстренных служб, коммунальных и энергетических предприятий, а также акимами городов и районов. Он дал ряд поручений по восстановлению электроснабжения, расчистке территорий и оказанию помощи жителям повреждённых домов.

По данным, озвученным на совещании, после прошедшей накануне непогоды, сопровождавшейся порывами ветра до 19 м/с и выпадением 20,5 мм осадков, электроснабжение уже восстановлено более чем для 25 тысяч по-

требителей. В аварийно-восстановительных работах были задействованы 148 сотрудников ДЧС и 27 единиц специальной техники.

В Уланском районе сильный ветер повредил кровли школы, двухэтажного жилого дома и трёх зданий Усть-Каменогорской птицефабрики. Общая площадь повреждений превысила тысячу квадратных метров. Жертв и пострадавших нет.

Для жителей пострадавших домов предусмотрена адресная социальная помощь в размере 100 МРП.

В Усть-Каменогорске основные последствия стихии устранили в первые часы после непогоды. Магистральные дороги расчистили от упавших деревьев за три часа, основные подтопления ликвидировали за пять часов. В работах участвовали 270 человек, была использована 41 единица спецтехники, убрано 15 деревьев.

Наиболее заметные последствия зафиксировали на улицах Комарова, Виноградова, Молдабаева в микрорайоне Аблакетка, на бульваре Гагарина, а также в посёлке Железнодорожников и других районах города. Магистральные дороги от поваленных деревьев расчистили в течение трёх часов, основные подтопления ликвидировали за пять часов.

Из-за повреждений на сетях временные отключения электроэнергии произошли в посёлке Ахмирово, 19-м микрорайоне, районе Аэропорта, Шмелевом Логу и микрорайоне «Болашақ». Электроснабжение также нарушалось в отдельных районах частного сектора.

Сразу после улучшения погодных условий аварийные бригады начали устранять последствия урагана. В тот же день электроэнергия была возвращена потребителям 19-го микрорайона, улиц Бажова, Рабочей и Михалыча, а также посёлков Куленовка и Ульбинский. В Ахмирово напряжение подали большей части потребителей, после чего специалисты продолжили подключение оставшихся абонентов.

К утру 6 августа электроснабжение жилого фонда и объектов социальной сферы во всех ранее отключённых районах города восстановили. После этого бригады продолжили устранять повреждения на воздушных линиях и сетях 0,4 кВ в семи дачных кооперативах в районе Понтонного моста, посёлках Самсоновка и Лесхоз, а также выполняли отдельные заявки жителей частного сектора.

Параллельно коммунальные службы расчищали улицы и дворы, откачивали дождевую воду и очищали ливневую канализацию. В общей сложности к ликвидации последствий непогоды в городе привлекли 270 человек и 41 единицу спецтехники. Все 15 участков с поваленными деревьями расчистили.

Отдельные повреждения устраняли и на объектах городской инфраструктуры. Уже 6 августа из 36 светофорных объектов, вышедших из строя из-за непогоды, восстановили 29. Специалисты ТОО «Горсвет LTD» восстановили 29 пролетов самонесущего изолированного провода общей протяженностью около 1180 метров.

Отдельную задачу глава региона поставил акимам районов и Усть-Каменогорска – полностью восстановить электроснабжение в кратчайшие сроки.

По итогам совещания Нурымбет Сактаганов поручил в максимально сжатые сроки завершить расчистку дорог, тротуаров и общественных территорий. Полицией поручено продолжить обеспечение общественного порядка, а также ограничить доступ граждан к опасным участкам.

#СОБЫТИЯ

Новый энергоблок: тепло для 500 домов

✍ Наргиз Еркинбекова
📷 Махаббат Аукунова

На Усть-Каменогорской ТЭЦ состоялась торжественная церемония закладки капсулы, ознаменовавшая начало строительства нового энергоблока. Проект расширения станции станет одним из крупнейших в Восточном Казахстане. Он позволит сократить дефицит тепловой энергии и создать дополнительные мощности для развития жилищной, социальной и промышленной инфраструктуры региона.

Проект расширения станции позволит к 2030 году увеличить тепловую мощность на 130 Гкал/ч и электрическую – на 100 МВт, обеспечив надёжное энергоснабжение растущего региона. Реализует его ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ», входящее в Группу компаний «Казахстанские коммунальные системы». Финансирование обеспечено при участии международных и финансовых институтов.

В торжественной церемонии приняли участие министр энергетики РК Ерлан Аккенжонов, аким Восточно-Казахстанской области Нурымбет Сактаганов, председатель Наблюдательного совета ТОО «Казахстанские коммунальные системы» Динмухамет Идрисов, а также представители государственных органов, руководители компаний и партнёры проекта.

– В соответствии с поручениями Президента по усилению энергетической безопасности нашей страны работа Министерства энергетики ведётся очень последовательно. Подтверждением тому является сегодняшняя закладка капсулы в честь начала строительства нового энергоблока на Усть-Каменогорской ТЭЦ мощностью 100 мегаватт и тепловой мощностью 140 Гкал. Это позволит полностью обеспечить потребности города в ближайшие годы. На сегодня ТЭЦ покрывает около 80% потребностей горо-

да в тепловой и электрической энергии. Ввод нового энергоблока позволит полностью обеспечить город необходимыми энергетическими мощностями. Завершение работ предусмотрено до 2029 года. Стоимость инвестиций составляет порядка 140 миллиардов тенге. Это позволит не только обеспечить приток инвестиций в регион, но и в целом повысить энергетическую безопасность региона, – сказал министр энергетики РК Ерлан Аккенжонов.

Строительство нового энергоблока имеет статус национально значимого проекта. Его реализация закреплена инвестиционным соглашением между Министерством энергетики РК и ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ». Проект осуществляется при поддержке акимата Восточно-Казахстанской области и направлен на укрепление энергетической безопасности и устойчивое развитие региона.

По данным теплоснабжающей организации, дефицит тепловой мощности в настоящее время составляет 287,8 Гкал/ч. Реализация проекта позволит сократить существующий дефицит, создать резерв для дальнейшего жилищного строительства, развития социальной инфраструктуры и промышленного роста.

При строительстве нового энергоблока предусмотрено применение современных технологических решений и

высокоэффективного оборудования, соответствующих требованиям промышленной и экологической безопасности Республики Казахстан, что позволит повысить эффективность производства тепловой и электрической энергии и снизить воздействие на окружающую среду.

– Глава государства неоднократно подчёркивал, что модернизация энергетической и коммунальной инфраструктуры, повышение её надёжности и качества услуг для населения являются важнейшими задачами для страны. И сегодня в Восточном Казахстане мы делаем конкретный шаг в этом направлении – закладываем капсулу в основание нового энергетического объекта – проекта по расширению Усть-Каменогорской теплоэлектроцентрали. Рост города и промышленности увеличивает потребность в энергии, поэтому надёжная энергетическая инфраструктура – основа его дальнейшего развития. Реализация проекта позволит увеличить мощность станции, повысить надёжность теплоснабжения города и создать дополнительный ресурс для его роста. И самое главное – порядка

«В соответствии с поручениями Президента по усилению энергетической безопасности нашей страны работа Министерства энергетики ведётся очень последовательно. Подтверждением тому является сегодняшняя закладка капсулы в честь начала строительства нового энергоблока на Усть-Каменогорской ТЭЦ мощностью 100 мегаватт и тепловой мощностью 140 Гкал. Это позволит полностью обеспечить потребности города в ближайшие годы,» – министр энергетики Республики Казахстан Ерлан Аккенжонов

500 жилых домов и социальных объектов будут обеспечены теплом. Будет создано около 50 новых рабочих мест, а во время строительства – более 200, – отметил аким Восточно-Казахстанской области Нурымбет Сактаганов.

Торжественная церемония началась с бата, который дал ветеран энергетической отрасли. Затем министр энергетики и глава региона заложили капсулу в основание будущего энергоблока, официально дав старт строительству.

История Усть-Каменогорской ТЭЦ насчитывает несколько десятилетий.

Проект станции был разработан в 1939 году, а в 1949 году введена в эксплуатацию её первая очередь мощностью 6,6 МВт.

Сегодня предприятие получает новый этап развития. Строительство энергоблока мощностью 100 МВт станет важным шагом в модернизации станции и укреплении энергетической системы Усть-Каменогорска. Новый объект должен не только увеличить доступные мощности, но и создать условия для дальнейшего развития города и повышения надёжности теплоснабжения его жителей.

Молодёжные лидеры ВКО в Астане

✍ Altainews

В Международный день молодёжи на площадке Alem.AI Event Zone в Астане состоялась республиканская молодёжная конференция «МАЗМУН: Мағынадан басталатын контент», объединившая молодых создателей контента, представителей государственных органов, экспертов в сфере медиа, образования и цифровых технологий.

Участники конференции обсудили актуальные вопросы развития качественного казахоязычного контента, роль новых медиа в современном обществе, а также возможности использования искусственного интеллекта в творческой и профессиональной деятельности.

Конференция началась с экскурсии по международному центру искусственного интеллекта Alem.AI. С приветственными словами к участникам обратились председатель Комитета по делам молодёжи и семьи Кайрат Камбаров и генеральный директор республиканского национального

научно-практического центра «Тіл-Қазына» Максат Жумабай.

В ходе пленарной части перед участниками выступили известные спикеры из разных сфер. Они поделились своим опытом в создании востребованного контента, развитии личного бренда, продвижении казахского языка в цифровом пространстве и работе с современными технологиями.

Особый интерес аудитории вызвали выступления представителей креативной индустрии, издательского дела, дубляжа и сферы ответственного интеллекта. Участники получили возможность

задать вопросы экспертам, обсудить актуальные тренды и обменяться идеями для будущих проектов.

Одним из значимых событий конференции стала церемония награждения благодарственными письмами от имени Премьер-министра Республики Казахстан и Министерства культуры и информации РК. Среди награждённых – сразу три представителя молодёжной сферы Восточно-Казахстанской области: директор Молодёжного ресурсного центра Маркакольского района Назерке Жанаткызы Жанаэтова, советник ректора по работе с выпускниками Восточно-Казахстанского технического университета имени Д. Серикбаева Базаркат Жандос Бакытпекулы и директор Молодёжного ресурсного центра района Зайсан Саягуль Болаткызы.

Высокие награды стали признанием их вклада в реализацию государственной мо-

лодёжной политики, развитие молодёжных инициатив и поддержку активной гражданской позиции молодёжи региона.

Напомним, Международный день молодёжи (International Youth Day) ежегодно отмечается 12 августа. Праздник

учреждён Генеральной Ассамблеей ООН 17 декабря 1999 года по предложению Всемирной конференции министров по делам молодёжи, прошедшей в Лиссабоне. Впервые этот день отпраздновали в 2000 году.

#ПРАЗДНИКИ

Музыка и искусство на летнем фестивале

✍ Балауса Оразалықызы, Дмитрий Чжан
📷 Балауса Оразалықызы

В Усть-Каменогорске прошёл летний фестиваль OSKEMEN LIFE 3.0, объединивший музыку, искусство, спорт и семейный отдых. На один день центр города превратился в открытое культурное пространство, где жители разных возрастов могли найти занятие по душе и насладиться особой атмосферой летнего вечера. Это уже третий праздник такого формата в текущем летнем сезоне.

Дневная программа фестиваля получилась насыщенной и разнообразной. Дети соревновались в гонках на самокатах, рисовали на асфальте и демонстрировали свои творческие способности. Работы мастеров рукоделия и представителей других творческих направлений были представлены на аллее скретч-арта, создавая на площадке особую художественную атмосферу.

Для детей и молодёжи организовали множество игровых и развлекательных зон. Гости фестиваля могли испытать свои силы на различных тренажёрах, попробовать подтянуться на турнике и освоить необычные велосипеды с нестандартным управлением. Дети с удовольствием

преодолевали препятствия и играли на надувных горках, а их звонкий смех стал одной из главных примет праздника. Для тех, кто хотел немного отдохнуть от городской суеты и восстановить силы, работала зона для занятий йогой.

Одними из полезных социальных инициатив фестиваля стали площадки для обмена книгами и игрушками. Жители приносили прочитанные книги и игрушки, которыми уже не пользовались, и могли обменять их на необходимые вещи. Простая, на первый взгляд, идея помогала людям делиться друг с другом, общаться и давать вещам новую жизнь.

С приближением вечера менялся и ритм фестиваля. К активности творческих площадок добавлялось предвку-

шение вечернего концерта, а праздничная атмосфера в центре города становилась все ярче. Посетители фотографировались в фотозонах и на TikTok-площадке, наблюдали за выступлениями аниматоров и мимов. Особенно много впечатлений этот день подарил детям – для них фестиваль стал не только развлечением, но и источником новых эмоций и ярких воспоминаний.

Жительница города Ульяна Бурковская пришла на фестиваль вместе с семьёй и поделилась впечатлениями от мероприятия.

– Мы гуляли с семьёй, услы-

шали музыку и подошли сюда. Оказалось, что здесь проходит фестиваль OSKEMEN LIFE. Нам всё очень понравилось. Думаю, для жителей города это отличная возможность провести время всей семьёй, отдохнуть и развлечься. Живая музыка, места, где можно перекусить, аниматоры – всё хорошо организовано. Особенно мне понравился аниматор в образе Человека-паука. Дети тоже были очень довольны, фотографировались и веселились. Для летнего времени это очень хорошо продуманное событие, – рассказала она.

Вечером программа про-

должилась на главной сцене фестиваля. Музыка диджеев задала центру города новый ритм, плавно сменив дневную активность атмосферой свободного и беззаботного летнего вечера. Гости пели под караоке, фотографировались в фотозонах и на TikTok-площадках, проводили время с друзьями и близкими, стараясь сохранить в памяти каждый момент праздника.

Главным гостем вечернего концерта стал известный певец Жигер Ауйыпбаев. Его выход на сцену стал кульминацией музыкальной программы фестиваля и подарил зрителям ещё больше положительных эмоций.

OSKEMEN LIFE постепенно становится одним из постоянных проектов, формирующих летнюю культурную жизнь Усть-Каменогорска. Главное преимущество фестиваля – возможность в течение одного дня объединить искусство и спорт, музыку и семейный отдых.

Подобные открытые площадки не только оживляют городское пространство, но и создают возможности для жителей встретиться, пообщаться и провести время вместе.

Серебрянск: День города

✍ Дмитрий Чжан
📷 акимат района Алтай

Жители и гости Серебрянска вместе отпраздновали День города – один из самых душевных и долгожданных праздников. Торжества объединили людей разных поколений, подарив возможность встретиться с друзьями, вспомнить историю родного края и почувствовать себя частью большой и дружной семьи.

Один из самых значимых для горожан праздников собрал жителей и гостей города в атмосфере тепла, радости и добрососедства. Организовали его при поддержке компании «Казцинк».

В этот день со сцены звучали поздравления, слова благодарности и пожелания дальнейшего процветания городу.

С поздравительной речью к жителям обратилась аким Серебрянска Нургуль Бақынова. Она пожелала горожанам крепкого здоровья, благополучия, мира и согласия, а самому городу – устойчивого развития, новых достижений и уверенного движения вперёд.

Тёплые слова в адрес серебрянцев прозвучали и от акима района Рената Курмамбаева. Он подчеркнул, что такие события помогают сохранять связь поколений, укрепляют чувство общности и напоминают о важности бережного отношения к родному краю. По его словам, именно любовь жителей к своему городу является основой его дальнейшего развития.

Особую атмосферу празднику придали искренние отзывы самих горожан. Многие отмечали, что День города оста-

ётся важной традицией, которая объединяет людей и дарит чувство причастности к жизни Серебрянска.

– Подобные события позволяют людям чаще встречаться, общаться и вместе создавать праздничное настроение. Я желаю Серебрянску процветания, а всем его жителям – счастья, здоровья и благополучия, – сказала жительница города Лилия Мильц.

Айжан Касенова подчеркнула, что именно в такие дни особенно заметна искренняя любовь людей к своему городу.

– Праздник подарил множество ярких эмоций и ещё раз показал, насколько важны дружба, взаимная поддержка и единство, – сказала она.

День города стал не просто праздничной датой в календаре, а символом сплочённости и уважения к истории родного края. Серебрянск продолжает жить и развиваться благодаря своим жителям – людям, которые искренне любят свой родной город, заботятся о его будущем и ежедневно вносят вклад в его развитие своим трудом и активной жизненной позицией.

Концерт под открытым небом

✍ Роксана Глыбова
📷 Махаббат Аукуенова

Летний концерт Open Air собрал около 25 тысяч жителей и гостей Усть-Каменогорска, подарив им большой музыкальный вечер под открытым небом, выступления популярных артистов, живые эмоции и впечатляющее дрон-шоу.

Концерт под открытым небом стал одним из самых масштабных событий сезона в Усть-Каменогорске. Возле Амфитеатра 11 августа собрались около 25 тысяч жителей и гостей города. Музыкальную программу представили популярные исполнители казахстанской эстрады Kalifarniya, Ayree, Sadraddin, Эльдар Уадинов, танцевальное трио «Жалын» и другие артисты.

На площадку приходили целыми семьями, компаниями друзей и парами. Зрители разных возрастов слушали музыку, танцевали и просто наслаждались летним вечером на свежем воздухе. Атмосфера праздника с первых минут была по-настоящему тёплой и непринуждённой.

Особый колорит вечеру придавали сами гости. Во время выступлений операторы снимали зрителей, а самые яркие и трогательные моменты – объятия, поцелуи, танцы, улыбки и искренние эмоции – появлялись на большом экране. Благодаря этому граница между сценой и зрительным залом словно исчезала: каждый мог увидеть себя или своих близких и почувствовать себя частью большого городского праздника.

За безопасностью гостей следили сотрудники полиции. По всему периметру площадки дежурили правоохранители, обеспечивая общественный порядок на протяжении всего концерта.

– Как здорово стали проходить вечера в нашем городе, культура процве-

тает. Этот концерт вообще превзошёл все ожидания! Очень приятно видеть в нашем городе таких популярных артистов. Особенно люблю песни Kalifarniya. Из-за таких насыщенных программ совсем не хочется, чтобы лето заканчивалось, – поделилась местная жительница Гульнара Нурадиева.

Главным сюрпризом вечера стало дрон-шоу, которое переместило внимание зрителей со сцены в ночное небо. Сотни светящихся дронов выстроились в масштабные композиции, став кульминацией вечера.

Над Амфитеатром сотни ярко светящихся дронов выстраивались в сложные композиции. В небе появились логотип акции «Таза Қазақстан», символика принципа «Закон и порядок», а также флаг Казахстана. В одной из композиций зрители напомнили и о предстоящих 23 августа выборах депутатов в Курултай.

Сотни огней, синхронно движущихся в ночном небе, стали зрелищным финалом музыкальной программы. Дрон-шоу вызвало настоящий восторг у публики и поставило яркую точку в насыщенном летнем вечере, который объединил тысячи людей музыкой, танцами и общими эмоциями.

#ВЕЛИКОЕ НАСЛЕДИЕ

Абай: живое слово

✍ Айдос Мырзахметов, Дмитрий Чжан, Роксана Глыбова, Балауса Оразалықызы

📖 Махаббат Әукенова, Жәнібек Ырысбай, предоставлены ВК областной библиотекой им. А. С. Пушкина

В понедельник, 10 августа, вся страна отмечала День Абая Кунанбаева — выдающегося казахского поэта, мыслителя, композитора и просветителя. К 181-летию великого поэта в Казахстане подготовили более 350 культурных, научно-просветительских, образовательных и спортивных программ. В Усть-Каменогорске произведения и идеи Абая звучали на нескольких площадках города — от главной площади до библиотеки и музея-заповедника.

НА ПЛОЩАДИ РЕСПУБЛИКИ

Одно из главных событий, приуроченных ко Дню Абая, состоялось на площади Республики в Усть-Каменогорске. В день рождения поэта здесь собрались представители интеллигенции, сотрудники местных исполнительных органов, деятели искусства, поэты и писатели.

Выступая перед собравшимися, аким Восточно-Казахстанской области Нурымбет Сактаганов отметил, что значение наследия Абая с годами становится всё более актуальным. Абай говорил не только о реалиях своего времени. Он думал о будущем страны и определил, каким должно быть следующее поколение.

— Меняются эпохи, каждый день преобразуется мир, но уважение нашего народа к Абая никогда не ослабнет, — сказал глава региона.

В своей речи Нурымбет Сактаганов подчеркнул, что Президент страны Касым-Жомарт Токаев уделяет особое внимание популяризации наследия Абая как важному инструменту укрепления национального самосознания, единства страны и духовного развития общества.

Наследие Абая — это не только достояние прошлого. Его призыв сторониться «пяти врагов» и стремиться к «пяти благородным качествам» не потерял актуальности и сегодня. Глава области отметил, что для современного поколения важно черпать силы из истоков наследия Абая и обогащать свой духовный мир.

— Если любить родную землю и болеть за неё так, как Абай, нести не груз выгоды, а бремя совести, если позволить горячей решимости, светлomu разуму и тёплому сердцу определять свой путь, тогда перед человеком откроются новые вершины, — сказал Нурымбет Сактаганов.

Сам Абай призывал всех людей к согласию и добру: «Люби всё человечество как родного брата». В этом и заключается глубина его идей — в способности связать духовное

совершенствование отдельного человека с развитием всего общества.

Профессор Восточно-Казахстанского университета имени С. Аманжолова Слямбек Оразалин считает, что усилий по популяризации наследия Абая в мире всё ещё недостаточно.

— Несмотря на то, что имя Абая широко почитают во всём мире, я считаю, что этого недостаточно. Нам необходимо воспитывать себя и строить повседневную жизнь в соответствии с идеями и содержанием его произведений. Недавно стихи Абая впервые перевели на польский язык. Я спросил: «Почему именно на этот язык?». В ответ мне сказали: «Мы хотим воспитывать наше поколение на творчестве Абая». Нам тоже нужен такой поворот. Абай не существует без казахского народа, а казахский народ — без Абая. Наша судьба связана с голосом Абая и идеей «Толық адам» — совершенного человека, — сказал Слямбек Оразалин.

Формирование общества, о котором мечтал Абай, — образованного, трудолюбивого и сплочённого — остаётся общей задачей и для нынешнего поколения. А слово Абая и сегодня служит духовным ориентиром, указывающим путь к этой цели.

В БИБЛИОТЕКЕ

В Восточно-Казахстанской областной библиотеке имени А. С. Пушкина День Абая отметили празднично-познавательной программой «Атымды Абай қойған соң...», которая объединила читателей разных возрастов вокруг философского наследия великого поэта.

Центральное место программы заняла интерактивная книжная выставка «Абайды оқы, таңырқа». Посетителям представили редкие ценные издания о жизни и творчестве Абая, специалисты библиотеки рассказали интересные факты о его литературном наследии.

Одной из площадок стал литературный ринг «Новые направления популяризации Абая в эпоху глобализации».

Члены клуба «Төр Алтайдың әдеби әлемі» обменялись мнениями о темах, которые остаются актуальными и сегодня: труде, справедливости, знании, нравственности и учении о «совершенном человеке», отражённых в «Словах назидания».

На площадке «Қара сөз» участники вытягивали из шкатулки отрывки из «Слов назидания» и за 30 секунд объясняли их смысл. Кроме того, гости смогли написать свои письма великому мыслителю, начинающиеся со слов «Уважаемый дедушка Абай...».

Свои любимые строки можно было прочитать на «Поэтическом микрофоне» — здесь звучали стихи Абая и собственные произведения участников. Жители города также приняли участие в видеоопросе, поделившись своими мыслями о поэте и его наследии.

Для детей подготовили отдельную площадку с раскрасками, пазлами, выразительным чтением стихов и рисованием. А новые читатели, записавшиеся в библиотеку 10 августа, получили памятные подарки.

Проверить знания о жизни и творчестве Абая участники смогли во время интеллектуальной игры «Мен бір жұлбақ адаммын...», подготовленной на основе трудов журналиста К. Алтыбаева.

Кроме того для гостей оформили тематическую фотозону.

Праздник, прошедший в Восточно-Казахстанской областной библиотеке имени А. С. Пушкина, объединил старшее поколение и юных жителей города. Организаторы отмечают, что передача литературного наследия от старших к младшим — одна из возможностей сохранить интерес к творчеству Абая, его взглядам на образование, труд и нравственность.

В МУЗЕЕ

В Восточно-Казахстанском архитектурно-этнографическом и природно-ландшафтном музее-заповеднике состоялась познавательная акция «В вечность с наследием Абая», приуроченная ко Дню рождения великого казахского поэта. В ходе встречи участники говорили о творчестве и философских взглядах Абая, а посетителям представили содержательную программу, позволившую по-новому взглянуть на наследие мыслителя.

Подобные акции музеев-заповедников проводит ежегодно. При этом формат и место проведения каждый раз меняются. В один год встреча проходит на территории левого бережного комплекса, в другой — в этноауле, в точной копии дома Абая, расположенного в Жидебае. В

праздничные дни для посетителей проводят экскурсии, во время которых знакомят с жизнью и творчеством поэта.

Как рассказала сотрудник музея Назым Гарифкызы, несмотря на разнообразие форматов, главная цель остается неизменной — передать наследие Абая будущим поколениям.

— Наша главная цель — представить Абая не только как поэта, но и как великого учёного, мыслителя, композитора и человека, внёсшего огромный вклад в духовное развитие нации. Передать его наследие будущим поколениям — наша главная задача. Поэтому не столь важно, где и в каком формате проходит мероприятие, главное — популяризировать творчество Абая среди молодёжи, — отметила сотрудница музея.

В предыдущие годы подобные встречи также проходили в учреждениях культуры, где организовывались выставки книг и домбров. На этот раз основное внимание было уделено литературному наследию и философским взглядам Абая. Участники встречи смогли обсудить творчество поэта и ответить на вопросы, связанные с его произведениями.

Отдельное внимание на встрече уделили абаяведению. По словам директора научно-исследовательского института «Абаяведение» Восточно-Казахстанского университета имени С. Аманжолова, доктора филологических наук Айжан Мараткызы, изучение наследия великого поэта нельзя ограничивать одним праздничным днём.

— Поздравляю всех с Днём Абая! Сегодня в Усть-Каменогорске проходят акции, встречи, посвящённые великому поэту. Утром состоялось возложение цветов к памятнику Абая, в котором с участвовал аким области Нурымбет Сактаганов. Кроме того, в Восточно-Казахстанском университете имени С. Аманжолова прошёл научный семинар, посвящённый учению Абая «Толық адам» и теме «Адал азамат». Таких встреч должно

быть как можно больше, — отметила Айжан Мараткызы.

Идеи Абая о «Толық адам» — «целостном человеке» — остаются актуальными и для современного общества. По словам учёного, в основе концепции «Адал азамат» («честный гражданин»), которая сегодня реализуется в системе воспитания и образования, также лежат взгляды поэта на нравственность и справедливость.

Абай призывал не делить людей по национальности, расе или социальному положению и учил любить человечество. Его размышления о справедливости, знании, труде, нравственности и ответственности не утратили своей значимости с течением времени.

— Недостаточно вспоминать об учении Абая только в День Абая или в день рождения поэта. Важно следовать его идеям в повседневной жизни. Абай, прежде всего, учил любить человека, ценить справедливость, стремиться к знаниям и мудрости. И сегодня обществу нужны образованное и разумное поколение, справедливая среда и честные граждане. Поэтому передать эти принципы Абая будущим поколениям — наша общая задача — подчеркнула Айжан Мараткызы.

Доктор филологических наук отметила, что настоящему сохранить наследие великого мыслителя и передать его следующему поколению можно только через изучение его произведений, осмысление его идей и применение их в повседневной жизни.

День Абая завершился, но разговор с его наследием продолжается. В его стихах и «Словах назидания» по-прежнему звучат вопросы, на которые каждому поколению приходится отвечать заново: каким должен быть человек, что делает общество справедливым и каким должно быть будущее страны. Именно поэтому слово Абая и сегодня остаётся не только памятью о прошлом, но и ориентиром для будущего.

#ЛЮДИ ДЕЛА

Праздник тех, кто строит

✍ Юлия Соловьёва
📷 Балауса Оразалықызы

Ежегодно во второе воскресенье августа в Казахстане отмечают День строителя. Указом Президента страны официальный статус этого профессионального праздника подтверждён 20 января 1998 года. В ноябре 2003 года День строителя внесён в приложение к Указу Президента РК «Перечень профессиональных и иных праздников в Республике Казахстан».

ИСТОРИЯ

Во второе воскресенье августа в Казахстане отдают дань уважения и почёта людям, которые строят жилые дома, промышленные и социальные объекты. День строителя – праздник для тех, чья профессиональная деятельность связана с проектированием, возведением, ремонтом и обслуживанием зданий, мостов. От качества их работы и ответственности зависит благополучие и комфорт жителей городов и сёл.

История Дня строителей

берёт своё начало с советских времён. Указом Президиума Верховного Совета СССР он был учреждён в 1955 году, а впервые строители отметили свой профессиональный праздник 12 августа 1956 года. Таким образом на государственном уровне решили отдать дань уважения труду строителей, восстанавливающих страну после разрушений Великой Отечественной войны.

С тех пор этот профессиональный праздник объединяет руководителей строительных компаний, инженеров, архитекторов, проектировщиков, производителей строительных материалов, мастеров, бригадиров, сварщиков, каменщиков, монтажников, штукатуров и других специалистов, чей труд делает жизнь граждан более комфортной.

ОТРАСЛЬ, КОТОРАЯ РАСТЁТ

Сегодня строительная отрасль остаётся одной из ключевых отраслей экономики Казахстана. В Восточно-Казахстанской области в этой сфере трудятся свыше 100 тысяч человек, которые ежедневно работают над тем, чтобы в реги-

оне появлялись новые жилые, социальные и промышленные объекты, инфраструктура.

Аким Восточно-Казахстанской области Нурымбет Сактаганов поздравил работников и ветеранов строительной отрасли с профессиональным праздником, отметив значительную роль сферы в социально-экономическом развитии региона.

В своём поздравлении глава региона подчеркнул, что благодаря труду строителей в области возводятся жилые дома, школы, больницы, детские сады и спортивные объекты, а также обновляются инженерная и дорожная инфраструктура.

– Во второе воскресенье августа строители, инженеры, архитекторы, проектировщики отмечают свой профессиональный праздник. По поручению Главы государства по всему Казахстану проходит масштабное строительство важных инфраструктурных объектов. В Восточном Казахстане так же, как и по всей стране, возводится много социально значимых объектов, необходимых людям. Нет ни одного города, сельского населённого пункта, где бы ни работали люди строительных

Редакция газеты «Рудный Алтай» и коллектив медиа-центра «ALTAI-NEWS» присоединяется к поздравлениям и желает всем специалистам строительной отрасли здоровья, благополучия и новых успешных проектов! Ваш труд – это основа развития области и страны. Вы создаёте комфорт и уют для миллионов жителей городов и сёл. Пусть ваши новые проекты будут надёжными, а работа приносит удовольствие и заслуженное признание!

специальностей, возводя жилые дома, больницы, школы, стадионы, дороги, – подчеркнул Нурымбет Сактаганов.

В праздничный день он по-

желал всем работникам строительной отрасли здоровья, профессиональных достижений, семейного благополучия и процветания.

От чертежа до кирпичной кладки

✍ Балауса Оразалықызы, Роксана Глыбова
📷 Жәнібек Ырысбай

Работу строителя принято оценивать по уже готовому объекту. Однако за каждым домом стоят тщательное планирование, точные расчёты и ежедневный кропотливый труд. Мы побывали на строительной площадке, чтобы узнать больше о специфике сложной и ответственной работы строителей, о том, какие требования сегодня предъявляются к качеству возводимых объектов.

На площадке работа идёт одновременно на нескольких участках: специалисты выполняют кладку, задействуют тяжёлую технику, изучают строительные чертежи и проверяют качество материалов. Со стороны может показаться, что основная работа заключается в возведении стен, однако за каждым этапом – взаимодействие разных специалистов. Здесь каждое

действие выполняется в соответствии с определённым порядком, а у каждого этапа есть свои сроки.

Глядя на готовое здание, большинство людей обращает внимание, прежде всего, на его внешний вид. Но далеко не все задумываются о том, сколько специалистов трудится над тем, чтобы объект был прочным, безопасным и прослужил долгие годы.

Один из тех, кто стоит во главе этой ответственной работы, – начальник строительного участка Бекбол Ерсинбекулы. В его обязанности входит не только контроль за ходом работ. Он следит за соблюдением требований безопасности и качества, а также отвечает за выполнение каждого этапа в установленные сроки.

По словам специалиста, в строительной сфере опыт должен сочетаться с новыми знаниями. Ведь каждый новый объект – это новые возможности для специалистов и новые требования.

– Ранее мы в основном работали на строительстве многоэтажных домов, возводимых с применением технологии монолитного бетонирования. В настоящее время строим жилой дом из кирпича. Для нас это новый опыт. В строительной сфере нельзя останавливаться на достигнутом. Каждый проект даёт возможность осваивать новые подходы и развиваться профессионально, – говорит руководитель объекта.

В настоящее время стро-

ительная отрасль постоянно меняется: появляются новые материалы, современные методы и эффективные способы контроля качества, совершенствуются технологии. Специалистам приходится осваивать их непосредственно в процессе возведения объектов. Поэтому каждое новое здание становится не просто очередным проектом, но и возможностью получить дополнительный практический опыт.

Одно из главных требований на строительной площадке – безопасность.

– Для нас самое главное – безопасность работников. Мы следим за тем, чтобы каждый сотрудник соблюдал установленные требования по охране труда. Кроме того, особое внимание уделяем качеству выполненных работ. Проводим работу подрядных организаций и стараемся своевременно предупреждать возможные недостатки. Ведь качественный труд сегодня – это безопасность жителей завтра, – отмечает Бекбол Ерсинбекулы.

Наблюдая за ходом строительства, можно убедиться, что здесь нет места случайным действиям. Каждый сотрудник выполняет свою задачу. На стройке у каждого этапа есть свой алгоритм и сроки. Одни работы нельзя начать, пока не завершены другие. Поэтому результат, который жители видят после сдачи дома, – это итог работы большого количества специалистов.

По словам Бекбола Ерсин-

бекулы, за готовым домом стоит огромный объём незаметной работы.

– Большинство людей видит только готовое жильё. Но до этого над ним трудится множество людей. Работа одного специалиста продолжается работой другого. Поэтому за каждой стеной и каждым кирпичом, каждой деталью стоит труд десятков рабочих и большая ответственность, – говорит он.

Особое значение эта профессия имеет и для молодых людей, которые приходят в строительную сферу. Ведь работа строителя требует не только физического труда. Она требует внимательности, терпения, выдержки и готовности постоянно учиться.

– Не стоит бояться этой профессии. Но нужно быть готовым много работать, проявлять терпение и постоянно учиться. Если человек хочет развиваться и осваивать новое, он может стать хорошим специалистом. Молодым я бы посоветовал не бояться труда и не останавливаться в обучении, – говорит Бекбол Ерсинбекулы.

Результат работы строителей заметен не сразу. Но именно руками этих специалистов возводятся дома, в которых живут люди, школы, где получают образование дети, медицинские учреждения, где оказывают помощь пациентам, и другие важные объекты. И от их ежедневного труда зависит, насколько надёжными будут эти объекты.

#ЛЮДИ ДЕЛА

Фундамент ответственности

✍ Роксана Глыбова

📷 предоставлено

Саятжаном Нуксариним,
сделано с помощью ИИ

За каждым новым домом стоят не только бетон, арматура и современная техника, но, прежде всего, люди, для которых качество – вопрос профессиональной чести. Начальник строительного участка Саятжан Нуксарин уверен: надёжный объект начинается с ответственности каждого сотрудника, а настоящий строитель возводит не просто стены – он создаёт будущее для тысяч семей.

Почти десять лет Саятжан Нуксарин работает в строительной отрасли. За это время он прошёл путь от начинающего специалиста до начальника строительного участка, убедившись, что успех любого проекта зависит не только от технологий, но, в первую очередь, от людей.

После окончания Восточно-Казахстанского технического университета имени Д. Серикбаева Саятжан Нуксарин начал профессиональный путь в отделе архитектуры и градостроительства района Алтай, где работал инженером по строительству. Затем продолжил работу в областном управлении, однако вскоре понял, что хочет быть ближе к самому процессу создания объектов.

– Мне хотелось видеть результат своего труда непосредственно на строительной площадке. Поэтому я перешёл в строительную компанию помощником мастера. С этого и начался мой практический путь, – рассказывает он. – А свой первый рабочий день помню до сих пор. Было одновременно тяжело и интересно. Меня тогда направили на бетонные работы. Я ещё не до конца понимал, как организован процесс, что и в какой последовательности нужно делать. Старался больше наблюдать, слушать опытных коллег.

Особую роль в становлении молодого строителя сыграл его первый наставник – мастер Ержан Макажанов. Именно он, по словам Саятжана Нуксарина, научил его не только первым тонкостям профессии, но и помог понять, какую ответственность несёт строитель.

– Он объяснил, что на стройке результат зависит от каждого участника процесса. Нужно соблюдать последовательность и не оставлять нерешённые вопросы на потом, – говорит руководитель участка.

В строительной отрасли Саятжан

Нуксарин работает с 2016 года. Практически весь его профессиональный путь связан с одной компанией.

За последние годы современные технологии ускорили многие процессы, а развитие компании позволило значительно быстрее обеспечивать строительные площадки необходимыми материалами и оборудованием благодаря собственным производственным мощностям.

При этом Саятжан Нуксарин убеждён, что никакие технологии не способны заменить профессионализм человека. Говоря о качествах, без которых невозможно стать хорошим строителем, Саятжан Нуксарин одними из главных называет ответственность и дисциплину.

– Очень важно серьёзно относиться к своей работе и выполнять её качественно, с соблюдением проекта производства работ и постоянным контролем на каждом этапе.

Мы строим дома для людей, таких же, как мы сами. В них будут жить семьи, поэтому каждый этап работы должен выполняться на совесть. Хороший строитель понимает ответственность за конечный результат, а не просто выполняет отдельную операцию, – убеждён он.

Сегодня Саятжан Нуксарин возглавляет один из строительных участков, где под его руководством работают 86 человек.

Работа начальника участка требует постоянного контроля за всеми этапами строительства. Он планирует работы, распределяет задачи между мастерами и прорабами, координирует работу

подрядных организаций, следит за соблюдением проекта и технологии строительства.

Важно также контролировать поставку материалов, работу техники, соблюдение требований охраны труда и производственной дисциплины. Именно начальник участка отвечает за то, чтобы все процессы были выстроены в единую систему и выполнялись без сбоев.

– Руководить коллективом бывает непросто, потому что люди все разные. У каждого свой характер, опыт и подход к работе. Важно не только поставить задачу, но и убедиться, что человек её правильно понял и сможет выполнить, – говорит Саятжан Нуксарин.

Он отмечает, что на строительной площадке успех зависит от работы всей команды. Если хотя бы один участок начинает отставать от графика, это неизбежно отражается на следующих этапах строительства. Именно поэтому постоянное взаимодействие между специалистами является одним из главных условий качественной работы.

Не менее важной руководитель считает и справедливую дисциплину. По его мнению, требования должны быть одинаковыми для всех сотрудников. Тогда коллектив воспринимает их спокойно, понимая, что руководитель сам следует тем же принципам, которых требует от других.

– Хорошие отношения не означают отсутствие требовательности. Наоборот, в коллективе нужно открыто обсуждать рабочие вопросы, исправлять ошибки и двигаться дальше без личных обид, – считает он.

Говоря о людях, с которыми ему комфортно работать, Саятжан Нуксарин признаётся: опыт, конечно, имеет большое значение, особенно на ответственных этапах строительства. Однако ещё важнее желание человека постоянно развиваться.

– Если сотрудник не хочет учиться, одного опыта со временем становится недостаточно. Поэтому я очень ценю желание работать, расти, совершенствоваться. Если молодой специалист внимательно относится к замечаниям, задаёт вопросы и старается разобраться в процессе, со временем он обязательно станет хорошим профессионалом, – отмечает начальник участка.

Сегодня в его коллективе работают и молодые специалисты, которые только начинают свой путь в профессии. Это, говорит Саятжан Нуксарин, особенно радует, ведь строительной отрасли необходима преемственность поколений.

Начинающим строителям он советует не бояться обращаться за советом к более опытным коллегам, внимательно изучать проектную документацию и стремиться понимать не только свой участок работы, но и весь строительный процесс. По его словам, именно такой подход помогает быстрее получить необходимый опыт, увидеть взаимосвязь всех этапов строительства и со временем стать настоящим профессионалом.

– Теория даёт основу, но настоящее понимание профессии приходит именно на строительной площадке, – уверен он.

За годы работы Саятжану Нуксарину не раз приходилось принимать решения в непростых условиях. Особенно сложными он называет объекты монолитного строительства, где все процессы тесно связаны между собой.

Необходимо вовремя подготовить опалубку и армирование, организовать подачу бетона, работу техники и людей. Любая задержка способна изменить

весь производственный график.

Особенно запомнились специалисту ситуации, когда из-за сжатых сроков, погодных условий или организационных сложностей приходилось буквально перестраивать работу участка. По словам Саятжана Нуксарина, именно такие моменты лучше всего показывают, насколько важны взаимопонимание, грамотное распределение задач и командная работа.

За эти годы коллектив под его руководством принимал участие в строительстве жилых комплексов «Иртыш Сити», «Нурлы Жол» 1, 2 и 3, а также школы № 50 в Усть-Каменогорске.

– Каждый объект по-своему важен. Когда проходишь весь путь – от начала строительства до готового дома – и видишь результат труда всего коллектива, понимаешь, что здесь будут жить люди, испытываешь настоящую профессиональную гордость. Важно не просто сдать объект, а знать, что он построен качественно, – говорит Саятжан Нуксарин.

Сейчас его участок ведёт строительство на объекте с рабочим названием «Спорт 2». Жилой комплекс расположен на левом берегу Усть-Каменогорска, в микрорайоне Спорт, на проспекте Ильяса Есенберлина. Впереди – прокладка инженерных сетей, отделочные работы и благоустройство территории. При этом главным приоритетом, как и прежде, остаются качество, безопасность и соблюдение сроков.

За пределами строительной площадки для Саятжана Нуксарина начинается не менее важная часть жизни. Недавно он стал отцом и признаётся, что поддержка семьи придаёт ему силы, помогает сохранять внутреннее равновесие даже в самые напряжённые рабочие периоды.

Несмотря на плотный график, свободное время мужчина старается посвящать семье.

По его словам, работа начальника участка требует постоянного внимания и принятия решений, поэтому особенно важно уметь переключаться и не забывать о самых близких людях.

Он признаётся, что если однажды его дети захотят связать свою жизнь со строительством, он обязательно поддержит этот выбор.

– Но навязывать профессию я бы не стал. Главное, чтобы человек выбрал дело, которое ему действительно нравится и относился к нему ответственно, – говорит Саятжан Нуксарин.

Восстанавливать силы после напряжённых рабочих дней помогают семья, отдых на природе, рыбалка, спорт, путешествия.

– На стройке постоянно приходится принимать решения и общаться с большим количеством людей, поэтому иногда после работы важно просто немного побыть в тишине, – признаётся Саятжан Нуксарин.

Поздравляя коллег с профессиональным праздником он желает им крепкого здоровья, безопасной работы, профессионального роста и надёжных людей рядом.

– Пусть каждый объект будет завершён качественно и в срок, а результаты нашего труда служат людям долгие годы. Строительство – это непростая, но очень важная профессия. Мы создаём то, что останется после нас. Поэтому желаю всем сохранять ответственность за свою работу, уважать труд друг друга и всегда строить на совесть, – желает Саятжан Нуксарин.

Именно такие люди ежедневно доказывают, что за каждым новым домом, школой или больницей стоят не только бетон и металл, но прежде всего профессионализм и ответственное отношение к своему делу.

#АКТУАЛЬНО

Наблюдатели на выборах депутатов Курултая

Юлия Соловьёва
www.gov.kz

Председатель Центральной избирательной комиссии Республики Казахстан (ЦИК РК) Нурлан Абдиров встретился с главой миссии наблюдателей от СНГ на выборах депутатов Курултая Республики Казахстан Игорем Петришенко и с руководством делегации наблюдателей от Межпарламентской Ассамблеи СНГ. На встречах обсудили ход подготовки к предстоящим выборам депутатов Курултая.

ВСТРЕЧА С ГЛАВОЙ МИССИИ НАБЛЮДАТЕЛЕЙ СНГ

Председатель Центральной избирательной комиссии выразил благодарность за сотрудничество и отметил, что традиционно для международных наблюдателей в Казахстане будут созданы все необходимые условия для полноценной работы миссий. Приветствуя иностранную делегацию, Нурлан Абдиров под-

черкнул, что наблюдатели СНГ постоянно принимают участие в наблюдении за выборами и референдумами, проводимыми в Казахстане.

Как сообщили в Центральной избирательной комиссии РК, Нурлан Абдиров детально проинформировал собеседника о проведенной в Казахстане конституционной реформе, а также о ключевых новеллах Конституционного закона о выборах.

— Позвольте Вас проинформировать о наиболее важных новеллах Конституционного закона «О выборах в Республи-

ке Казахстан». Изменения внесены в нормативное регулирование этапов электорального процесса при формировании Курултая. Обновлены требования и ограничения, предъявляемые к кандидатам в депутаты, которым они должны соответствовать. Так, не может быть кандидатом в депутаты Курултая лицо, признанное судом недееспособным, имеющее судимость, которая не погашена или не снята в установленном законом порядке, а также признанное судом виновным в совершении коррупционного преступления или

коррупционного правонарушения. Регламентирован порядок проведения агитационной кампании политическими партиями, увеличены предельные размеры избирательных фондов политических партий и ряд других изменений, — отметил Председатель ЦИК РК.

В свою очередь Игорь Петришенко отметил особую историческую значимость проводимых в Казахстане выборов, подчеркнув символичность того, что это уже двадцатая миссия наблюдателей СНГ в Казахстане и 135-я миссия на пространстве СНГ.

ДИАЛОГ С ДЕЛЕГАЦИЕЙ МПА СНГ

Ход подготовки к предстоящим выборам депутатов Курултая, а также планы работы миссии Председатель Центральной избирательной комиссии РК Нурлан Абдиров обсудил на встрече с руководством делегации наблюдателей от Межпарламентской Ассамблеи (МПА) СНГ.

Председатель Центризбиркома подчеркнул многолетний опыт сотрудничества и постоянное участие наблюдателей

МПА СНГ в наблюдении за ходом проведения электоральных кампаний в нашей стране. Нурлан Абдиров напомнил об участии миссии в наблюдении за прошедшим в марте текущего года в Казахстане референдуме по принятию новой Конституции. Он также высоко оценил профессионализм и объективность, которые тогда продемонстрировали наблюдатели МПА СНГ.

Нурлан Абдиров рассказал членам делегации о проводимых в Казахстане по инициативе Президента страны реформах. Он также проинформировал их о новшествах в выборном законодательстве и этапах избирательной кампании. Рассказал об основных показателях избирательной инфраструктуры, работе по информированию избирателей. Особый акцент был сделан на обеспечении избирательных прав лиц с инвалидностью.

Как сообщили в Центральной избирательной комиссии РК, в ходе встречи было отмечено, что в рамках проводимой электоральной кампании для международных наблюдателей будут созданы все необходимые условия для полноценной работы миссий.

Главная площадка для обсуждения

Тусипхан Тусипбеков, общественный деятель, кавалер орденов «Құрмет» и «Парасат», почётный гражданин Тарбагатайского района

Тусипхан Тусипбеков считает, что новый институт должен стать основной площадкой для обсуждения самых важных для страны вопросов.

Он отметил, что Курултай является продолжением исторических традиций казахского народа и вместе с тем призван отвечать современным требованиям государственного управления.

— Наши предки собирали ханов, биев и старейшин, чтобы вместе обсуждать вопросы, имеющие значение для страны. Современный Курултай также создаёт, чтобы рассматривать все актуальные темы, касающиеся народа, — отметил общественный деятель.

По мнению Тусипхана Тусипбекова, для Казахстана особенно важно, чтобы механизм принятия решений был компактным и эффективным. В этой связи он выразил уверенность, что Курултай будет сформирован как самостоятельный и действенный институт.

— Несмотря на большую территорию страны, система управления не должна быть перегружена лишними уровнями. Если Курултай будет в полной мере выполнять свои функции, он станет площадкой, где важнейшие вопросы развития государства будут обсуждаться оперативно и результативно, — сказал он.

Общественный деятель отмечает, что Курултай должен не только координировать взаимодействие различных государственных структур в пределах своих полномочий, но и выступать институтом, который формирует конкретные предложения.

По его словам, эффективность любых политических реформ определяется не только принятыми законами, но и тем, насколько они отвечают запросам общества. Результаты работы Курултая можно будет оценить по его практическому вкладу в решение актуальных вопросов страны.

Подготовили

Айдос Мырзахметов, Роксана Глыбова
Фото из личного архива Тусипхана Тусипбекова

Традиции предков — сила Казахстана

Равиль Юнусов, руководитель Дома дружбы — Центра общественного согласия ВКО

23 августа жители Казахстана впервые примут участие в выборах депутатов Курултая — нового представительного и законодательного института, учреждённого после вступления в силу новой Конституции в июле 2026 года и призванного укрепить участие граждан в принятии важных государственных решений. Эти выборы станут важным этапом развития новой политической системы Казахстана. По мнению Равиля Юнусова, это событие имеет не только политическое, но и глубокое историческое значение.

Он отметил, что идея Курултая тесно связана с многовековыми традициями Великой степи, где на народных собраниях аксакалы обсуждали и принимали судьбоносные решения.

— 23 августа мы впервые проголосуем на выборах в Курултай. Сегодня у нас есть возможность воплотить в жизнь то, во что верили ещё в Великой степи, когда аксакалы собирались на Курултай и решали самые важные вопросы. В новой модели Казахстана институт Курултая получает современное развитие, и каждый гражданин сможет отдать свой голос за будущее нашей страны, — подчеркнул Равиль Юнусов.

По словам руководителя Дома дружбы — Центра общественного согласия Восточно-Казахстанской области, участие в предстоящем голосовании — это возможность для каждого гражданина Казахстана внести свой вклад в дальнейшее развитие государства, выразить свою гражданскую позицию и поддержать курс на укрепление общественного диалога и ответственности.

В день первых выборов депутатов Курултая, 23 августа этого года, граждане смогут принять участие в формировании нового общественно-политического института, который призван стать площадкой для обсуждения важных стратегических вопросов развития Казахстана.

Подготовил Евгений Щетников
Фото Евгений Щетников

Стратегическое значение

Ляйля Толеубекова, руководитель молодёжного крыла Восточно-Казахстанского областного филиала Народной партии Казахстана

Ляйля Толеубекова считает, что формирование нового однопалатного представительного органа открывает новый этап в совершенствовании системы государственного управления и укреплении принципов народного представительства.

— Первые выборы депутатов Курултая имеют стратегическое значение для дальнейшего развития страны. Однопалатная структура

позволит ускорить утверждение законопроектов и значительно упростить принятие решений, утверждение республиканского бюджета, а так же назначение должностных лиц, — отметила она.

Особое внимание, по её словам, в этом году будет приковано к участию молодёжи.

— Я уверена, что нынешняя избирательная кампания станет одной из самых активных за последние годы. Ожидая, что явка будет значительно выше, а большую часть активных избирателей составит именно молодёжь. Сегодня молодые люди всё больше понимают, что их голос действительно влияет на будущее страны, — подчеркнула Ляйля Толеубекова.

Она рассказала, что в ВКО молодёжные крылья политических партий проводят масштабную информационно-разъяснительную работу. Молодые активисты организуют встречи с населением, распространяют информационные материалы, участвуют в агитационной кампании и расскаывают гражданам о значимости предстоящих выборов.

— Современная молодёжь интересуется политической, внимательно следит за происходящими в стране процессами и осознаёт свою ответственность за будущее Казахстана. Молодые люди хотят быть непосредственными участниками позитивных изменений, — уверена она.

Ляйля Толеубекова подчеркнула, что участие в выборах — это возможность каждого гражданина внести свой вклад в развитие страны.

Подготовил Дмитрий Чжан
Фото из личного архива Ляйли Толеубековой

#АКТУАЛЬНО

Эксперты – о регионах в новой системе

✍ Айна Бакимбаева, Роксана Глыбова

📷 Ринат Жумагулов

В Усть-Каменогорске состоялось выездное заседание национальной экспертной площадки «КИСИ GPS: Gylým. Pikir. Sayasat» на тему «Выборы – 2026: региональное развитие в условиях новой политической системы». Собравшиеся обменялись мнениями о новом характере политических процессов в регионах, развитии местного самоуправления, участии регионального экспертного сообщества в избирательном процессе, а также об изменениях, которых граждане ожидают от политических партий и государственных институтов.

В работе экспертной площадки в Восточно-Казахстанском техническом университете имени Д. Серикбаева приняли участие политологи, представители вузов и руководители общественных организаций из Астаны, Павлодара, Семей и Усть-Каменогорска.

Открывая встречу, директор Казахстанского института стратегических исследований при Президенте РК Жандос Шаймарданов отметил, что с началом избирательной кампании политическая активность в стране заметно возросла.

По данным независимых исследовательских институтов, в июне, ещё до официального старта предвыборной кампании, около 22 процентов граждан не определились с политическими предпочтениями. К концу июля этот показатель снизился до восьми процентов, что свидетельствует о результативности агитационной работы партий. После предстоящих теледебатов доля неопределившихся из-

бирателей может сократиться ещё больше, – сказал Жандос Шаймарданов.

Он подчеркнул, что КИСИ рассматривает выборы как важный источник информации для оценки политической активности общества, общественных настроений и эффективности проводимых реформ.

– Задача экспертного сообщества – объективно анализировать происходящие в стране изменения, выявлять ключевые тенденции, разрабатывать рекомендации и формировать интеллектуальную основу для совершенствования государственной политики. Поэтому сегодня мы хотим услышать мнение экспертов из разных регионов и сравнить особенности развития территорий. Площадка «КИСИ GPS», прежде всего, предназначена для обсуждения региональных вопросов в контексте современных политических процессов, – подчеркнул руководитель института.

Заместитель председателя правления Казахстанского института общественного развития Азамат Байғалиев сообщил, что, согласно последним социологическим исследованиям, явка на выборах по стране может превысить 70 процентов.

– В Восточно-Казахстанской области этот показатель может превысить и 80 процентов. По его словам, на активность избирателей будут влиять работа партий в регионах, содержание их программ, а также сезонный фактор. Сегодня жителей страны в первую очередь волнуют вопросы сдерживания инфляции, стабилизации цен на продукты питания, поддержки малого и среднего бизнеса и создания качественных рабочих мест, – сказал он.

Старший преподаватель Торайгыров университета, член Общественного совета Павлодарской области Павел Марчук отметил, что нельзя отождествлять активных избирателей со всем электоратом.

– Активные граждане хорошо понимают значение выборов и ответственно относятся к своему голосу. Важно встречаться с населением и простым, понятным языком объяснять смысл политических изменений. Сегодня партии активно работают в регионах и представляют свои программы. При этом гражданам необходимо критически оценивать не только обещания политических сил, но и возможность реализации их про-

грамм, наличие необходимых ресурсов, – подчеркнул Павел Марчук.

Социолог Элеонора Столярова остановилась на вопросе формирования политической культуры граждан.

– Если государство отвечает за эффективную работу избирательных механизмов, то гражданское общество должно понимать суть политических процессов и ответственно реализовывать свои права. Для этого важно готовить граждан, особенно молодёжь, к участию в общественно-политической жизни ещё со школьного возраста. Осознанное участие молодых людей в выборах является показателем эффективности гражданского воспитания, – сказала она.

Проректор Евразийского национального университета

имени Л.Н. Гумилёва Индира Рыстина отметила, что главная цель этой встречи – проанализировать, какое место вопросы регионального развития занимают в предвыборных программах политических партий.

По её словам, эксперты рассматривают региональную политику как одно из ключевых направлений развития страны, дают профессиональную оценку партийным программам и формируют рекомендации, отражающие общественные настроения.

Она также подчеркнула, что площадка не преследует целей поддержки какой-либо партии или проведения агитации. Её задача – дать независимую экспертную оценку предвыборным программам и обсудить их реализуемость в современных условиях.

Молодёжь – участник будущего страны

Юлия Гаврилова, проректор по научной работе и послевузовскому образованию, к.ю.н., профессор Казахстанско-Американского свободного университета

По её мнению, значение выборов заключается не только в формировании нового представительного органа, но и в расширении участия граждан, особенно молодёжи, в обсуждении и выработке решений, определяющих будущее государства.

– Для университетов это событие имеет особое значение. Именно в вузах формируются будущие учёные, государственные служащие, юристы, педагоги, предприниматели и общественные лидеры. Сегодня важно не только дать молодым людям качественное образование, но и воспитать чувство гражданской ответственности, понимание роли закона, диалога и участия в общественной жизни, – считает Юлия Гаврилова.

Современная наука все активнее становится основой принятия государственных решений. Исследования в области права, экономики, государственного управления, искусственного интеллекта, образования и социальной политики позволяют предлагать практические решения актуальных проблем общества. Поэтому участие научного сообщества в работе Курултая способно придать дополнительную экспертную основу принимаемым инициативам.

– Выборы в Курултай – это возможность для молодых людей стать участниками будущего страны. Убеждена, что активная гражданская позиция молодёжи, её стремление к знаниям, научному поиску и конструктивному диалогу являются важнейшими условиями успешного развития Казахстана. Именно молодое

Подготовил Дмитрий Чжан
Фото из личного архива Юлии Гавриловой

Важна активная позиция

Бакытжан Ерболкызы, член Совета по молодёжной политике при Президенте Республики Казахстан, депутат Усть-Каменогорского городского маслихата, председатель молодёжного общественного объединения «Ұлағат»

Бакытжан Ерболкызы призвала молодёжь активно участвовать в выборах в Курултай, которые состоятся 23 августа.

По словам председателя молодёжного общественного объединения «Ұлағат», участие граждан в голосовании станет важным шагом, который повлияет на дальнейшее развитие страны.

– Это первые выборы после принятия новой Конституции, поэтому особенно важно, чтобы молодёжь проявила активную гражданскую позицию. Именно молодое поколение будет формировать будущее Казахстана, – подчеркнула она.

Бакытжан Ерболкызы отметила, что во время предвыборной кампании жители страны могут ознакомиться с программами политических партий, сравнить их предложения и сделать осознанный выбор.

– Самое главное – принимать решение, думая о будущем страны. Призываю всех не оставаться в стороне от этого важного политического события. Голос каждого гражданина имеет значение, – заключила она.

Подготовили Балауса Оразалықызы,
Роксана Глыбова
Фото [instagram.com/bakuerbolovna](https://www.instagram.com/bakuerbolovna)

Каждый голос влияет на результат

Жигер Сарсенбаев, сотрудник медиацентра «ALTAI jastary» Восточно-Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова

Жигер Сарсенбаев отметил, что за годы независимости парламентская система Казахстана прошла несколько этапов развития. Выборы в Курултай, которые состоятся 23 августа, откроют новый этап политических реформ.

– Предстоящие выборы – одно из самых значимых политических событий в истории независимого Казахстана. Модель однопалатного законодательного органа широко применяется в мировой практике. Насколько эффективной она окажется для Казахстана, покажет время. Однако такая система уже доказала свою состоятельность во многих государствах. Уверен, что проводимые реформы будут способствовать совершенствованию политических институтов и повышению эффективности государственного управления, – сказал Жигер Сарсенбаев.

Напомним, что в ходе избирательной кампании политические партии представляют свои программы и обозначают подходы к социально-экономическому развитию страны.

– Каждый голос влияет на политический курс страны, поэтому избирателям важно внимательно ознакомиться с предложениями партий и сделать осознанный выбор. Мнение о том, что один голос ничего не изменит, лишь ослабляет гражданскую активность. Каждый человек влияет на политический курс страны, поэтому так важно ответственно относиться к своему выбору, – подчеркнул Жигер Сарсенбаев.

Подготовили Айдос Мырзахметов,
Роксана Глыбова
Фото из личного архива Жигера Сарсенбаева

#ТЕРРИТОРИЯ ДОБРА

25 лет заботы

✍ Даурен Аллабергенұлы, Дмитрий Чжан
📷 Махаббат Әукенова

Четверть века – это тысячи дней заботы, внимания и человеческого тепла. Усть-Каменогорский Центр оказания специальных социальных услуг, расположенный в Глубоковском районе Восточно-Казахстанской области, отметил 25-летие и получил к праздничной дате в подарок новый микроавтобус, а его сотрудники – заслуженные награды. В торжестве принял участие аким ВКО Нурымбет Сактаганов.

За годы работы центра поменялось многое, однако его главное предназначение осталось неизменным – забота о людях, внимание и душевное участие. Сегодня здесь проживают 112 человек, которым оказывают социальные, медицинские и бытовые услуги. Для людей, каждый день находящихся в этих стенах, центр стал не просто учреждением, а местом, где они чувствуют себя в безопасности и окружены заботой.

Глава региона в день празднования посетил Центр и расположенную на его территории аллею памяти. Здесь он ознакомился с историей учреждения, его становлением и развитием.

Гостям показали арт-объект «I LOVE YKG CENTER» и памятный камень, установленный к 25-летию центра. Во время праздничной программы Усть-Каменогорскому Центру оказания специальных социальных услуг вручили подарок – новый микроавтобус.

История появления этого автомобиля связана с одной из просьб жителей центра. Во время предыдущего визита акима области в учреждение они рассказали ему о том, как необходим им транспорт. Нурымбет Сактаганов поддержал предложение и пообещал помочь с приобретением микроавтобуса.

Теперь обещание выполнено, причём именно в день 25-летия учреждения, что сделало праздничный день ещё более значимым.

– Четверть века назад этот центр был создан решением акимата области. За это время он стал местом заботы, доброты и внимания ко многим людям. Сегодня это учреждение – второй дом для более чем ста наших старших земляков, место, где они получают поддержку и заботу на каждом этапе жизни. В настоящее время 112 жителей центра получают все необходимые социальные, медицинские и бытовые услуги. Самое главное – здесь с уважением относятся к каждому человеку и особое внимание уделяют повышению качества жизни, – сказал глава региона.

Сегодняшняя жизнь центра наглядно подтверждает эти слова. Здесь созданы условия не только для удовлетворения повседневных потребностей проживающих, но и для содержательного досуга, занятий творчеством и участия в культурных событиях. Ухоженная территория и зелёные насаждения также свидетельствуют о внимательном отношении к комфорту жителей.

Аким Восточно-Казахстанской области отдельно отметил ответственность специалистов, работающих в учреждении.

– Искренне благодарю коллектив центра за этот благородный труд. Каждый день вы работаете с большим сердцем и высокой ответственностью, не просто оказывая услуги представителям старшего поколения, но и даря им душевное тепло. Это почётная работа, которая требует человечности, терпения и высокого профессионализма. Отдельную благодарность хочу выразить ветеранам, внёсшим огромный вклад в становление этого центра. Созданные вами добрые традиции и ответственное отношение к делу сегодня продолжают в работе нынешнего коллектива. В этом и заключается яркий пример преемственности поколений, – сказал Нурымбет Сактаганов.

Он напомнил, что Глава государства Касым-Жомарт Токеев неоднократно подчёркивает, что главная задача социальной политики – забота о человеке. В Восточно-Казахстанской области работа по повышению качества социальных услуг и созданию комфортных условий для жизни старшего поколения будет продолжена.

– Уважаемые аксакалы и апа! Ваш жизненный путь – пример для последующих поколений. Искренне благодарим вас за труд и вклад в развитие нашей страны. Желаю вам крепкого здоровья, долгих лет жизни, душевного спокойствия и благополучия ваших семей. Пусть каждый ваш день будет наполнен радостью, добротой и теплом близких. Коллективу центра желаю профессиональных успехов, благополучия в труде и заслуженной благодарности людей. Пусть этот центр и в дальнейшем остаётся местом добра и заботы и служит людям, – сказал аким области.

Многолетний труд сотрудников также не остался без внимания. Во время торжественной церемонии специалисты социальной сферы, добросовестно выполняющие свои обязанности, были награждены Почётными грамотами акима области.

Ключи от нового микроавтобуса глава региона передал директору центра Жанату Кайратулы. Теперь транспорт поможет жителям учреждения удобнее добираться до Усть-Каменогорска и других мест.

Для проживающих микроавтобус – это не просто транспорт, а возможность расширить привычные рамки

повседневной жизни. Поездки в город, посещение культурных событий теперь станут доступнее и комфортнее.

На юбилей выступила и получательница специальных социальных услуг Турсун Кусанова. Она выразила благодарность за внимание и заботу, которые получают она и другие жители центра.

– Я ни на что не жалуюсь в нашей жизни здесь. Для нас созданы все условия. Нам четыре раза в день дают горячее питание, врачи и другой персонал всегда рядом. Социальные работники каждый день интересуются нашим самочувствием, поддерживают и стараются поднять настроение. Мы не чувствуем себя одинокими. Если вы выйдете на улицу, то увидите, как красиво стало вокруг. Чистота, благоустройство – всё это делается для того, чтобы нам было комфортно жить. Аким области тоже специально приезжает, лично знакомится с нашими условиями и интересуется нашим самочувствием. Спонсоры регулярно приходят, организуют праздничные концерты. У нас есть библиотека, проводятся различные культурные мероприятия. Для нас, пожилых, такая забота – уже большая радость, – отметила Турсун Кусанова.

Особую благодарность она выразила руководителю центра и всем сотрудникам.

– Они не просто оказывают нам услуги, а относятся к каждому из нас с заботой, как к родным. Выслушивают, поддерживают, стараются создать все необходимые условия. Каждый добрый поступок и каждый ухоженный уголок во дворе – результат их честного труда. Мне особенно приятно видеть, как растут молодые деревья, которые здесь посадили. Уверена, что со временем они станут тенью для будущих поколений и ещё больше украсят это место. От

имени всех пожилых людей хочу искренне поблагодарить наше государство, нашу страну и всех сотрудников центра за такую заботу, – сказала Турсун Кусанова.

Праздник прошёл с соблюдением национальных традиций. Мейрамгуль Нурахметова в национальном наряде провела традиционный шашу. Житель центра Серик Есетов произнёс бата – благословение и добрые пожелания всем присутствующим.

Праздничную атмосферу дополнили выступления известных артистов региона. Дархан Садыбаев и Болат Амурбаев исполнили известную песню «Ақбұлақ», подарив гостям хорошее настроение. Завершил музыкальную программу Фарид Исмаилов с песней «Мы желаем счастья вам».

Отметим, что Усть-Каменогорский Центр оказания специальных социальных услуг уже 25 лет оказывает специальные социальные услуги гражданам, нуждающимся в особом уходе, в посёлке Солнечное Глубоковского района.

Жителям предоставляют необходимые социальные, медицинские и бытовые услуги. Вместе с тем в центре создана среда для содержательного проведения свободного времени, участия в культурных и творческих мероприятиях.

Новый микроавтобус, вручённый в день юбилея, позволит расширить эти возможности. Он не только облегчит передвижение получателей социальных услуг, но и станет дополнительным вкладом в укрепление материально-технической базы учреждения.

Так 25-летие центра стало ещё одной памятной страницей в его истории – с новым транспортом, искренними словами благодарности, добрыми пожеланиями и праздничными моментами, наполненными теплом и заботой.

#ЧЕЛОВЕК ТРУДА

✍ Таир Сапаргалиев

📷 Таир Сапаргалиев

Пока засуха испытывает на прочность Восточный Казахстан, в подземной теплице Людмилы Земляной круглый год царит необходимый растениям микроклимат. Здесь цветут тропические растения, созревают лимоны и бананы, а зима и летний зной остаются за стенами уникального подземного комплекса.

**ПОД ЗЕМЛЁЙ –
КРУГЛЫЙ ГОД ЛЕТО**

В уникальной теплице растения цветут практически круглый год, поскольку летом они защищены от аномальной жары, а в долгий зимний сезон – от суровых морозов, характерных для Восточного Казахстана. Ситуация здесь остаётся прогнозируемой в любое время года благодаря тому, что создаётся и поддерживается искусственный микроклимат.

Сейчас в подземном оазисе можно увидеть распутившиеся бутоны экзотических цветов, среди которых выделяются бугенвиллии, орхидеи, розы, а также многие другие диковинные представители флоры со всех уголков земного шара.

При виде этого великолепия каждый раз просто дух захватывает от восхищения. Но в то же время не отпускает мысль, что за всем этим благоухающим многоцветьем стоит большой, кропотливый и незаметный труд подлинных энтузиастов.

– Сегодня мы занимаемся черенкованием одного из сортов фикуса, – делится Людмила Земляная. – Только что сделали обрезку большого куста, а срезаные ветки и листья жалко выбрасывать просто так. Хочется, чтобы наша работа была безотходной, а обрезки дали жизнь новым растениям.

Как истинный фанат одно- временно своего дела и хобби, она испытывает слабость ещё и к садовому инструменту, который приобрела с помощью приложения в смартфоне. В её набор входят секаторы с электроприводом.

– Очень удобно ими пользоваться: они автономные, работают от аккумуляторов, а ещё имеют удлинители, благодаря которым можно дотянуться до самых высоких веток, – говорит она. – В нижней части ветки делаем срез под углом 45 градусов, у самого основания почки, чтобы растение быстрее принялось. Сокращаем площадь листьев, уменьшая испарение и сохраняя полезные вещества в стволе. Каждый такой отросток помещаем в отдельную ёмкость, используем специальный препарат – укоренитель, который способствует лучшей приживаемости, хотя иногда обходимся и без него. Из такого черенка потом можно вырастить огромный фикус. Это удобно для людей, ведь не все могут сразу купить взрослое растение, а здесь есть возможность своими руками и стараниями буквально «поднять его на ноги».

ФОКУСЫ С ФИКУСОМ

В рассказах о чудо-теплице в Восточном Казахстане коллеги чаще всего делают акцент на экзотике, выращивании гигантских лимонов, бананов, не обходят вниманием и так называемое дерево Чингисхана – муррайю. А вот в их тени нередко остаются фикусы.

– Фикусы – одни из наших самых любимых растений, – делится Людмила Земляная. – Мы много лет собираем целую коллекцию, но её разнообразию нет конца и края. Хотя многие земляки привыкли считать, что фикус – это всегда раскидистый куст с огромными мясистыми листьями красивого насыщенного цвета.

Здесь мы восполняем и свои детские, школьные знания о нём как о фиговом дереве, листьями которого в античной литературе и искусстве прикрывали изображения на картинах и скульптурах.

Ещё один пробел в ботанике помогает восполнить информация о том, что инжир – это тоже плод фигового дерева. Урожай уже отошёл, но для гостей сохранился единственный экземпляр – словно на пробу. Впервые мы видим спелый, свежий плод нежно-зелёного цвета. Он резко контрастирует с привычным сухофруктом, который после обработки и хранения в любое время года может украсить дастархан в любой части света.

ИЗ МАЛОГО СЕМЕЧКА

Настоящим символом кропотливого труда являются финиковые пальмы, выращенные по задумке главы династии Николая Земляного из крохотной косточки и превратившиеся в подлинное украшение подземной теплицы. К примеру, финики стали невероятно популярны в последние годы в связи с их активным использованием в пищу во время религиозных постов как ценного энергетического продукта. Да и в повседневной жизни они есть в меню и на столе.

– Мы сами иногда диву даёмся, как из одной продолговатой косточки вырастает такое дерево, – продолжает наша собеседница. – Есть, правда, один нюанс, которым делятся специалисты. Суть его в том, чтобы гладкую оболочку косточки местами слегка очистить, тогда она быстрее проклюнется в земле.

Бывают пальмы с верхушечным и раскидистыми стволами, растущие по-разному. Первые нельзя обрезать, потому что они сразу погибнут. Из-за этого воз-

Подземный оазис

никают определённые сложности с их дальнейшим содержанием и уходом.

– Пальма всё растёт и неизбежно упирается даже в высокие потолки, а срезать верхушку никак нельзя, – признаётся Людмила Земляная. – Такая же проблема возникает у коллег из Ботанического сада в Алматы, где дерево достигает высоты свыше четырёх метров. Нам больно от того, что финиковая пальма в теплице может пропасть, поэтому готовы бесплатно отдать её в хорошие руки, лишь бы растение жило и радовало людей. Есть же в школах подходящие условия, современные помещения с высокими потолками. Возможно, откликнутся владельцы новых отелей, где вполне реально создать своеобразный зимний сад с такими растениями.

Поблизости от финиковых пальм растёт персиковое дерево, которое тоже достало головой до потолка, а вот его можно безболезненно подстричь. Об этом рассказали гости из Узбекистана, знающие толк в плодовых деревьях.

Общение с посетителями тоже не проходит даром, приносит взаимную пользу. К примеру, после обеда ожидалась гости из суровой по климату Якутии, испытывающие огромный интерес к тепличным инновациям.

Для создания привычных условий тропическим растениям нужны не только оптимальная температура воздуха, плодородная почва и вода, но и необходимый уровень влажности.

– Конечно, в засушливую погоду, которая сейчас стоит на улице, нам приходится чаще по-

производить бананов, мы видели созревшие плоды целыми связками, такими, какими их показывают в тропиках.

Нас же удивило ещё одно декоративное растение с удивительной формой соцветия, напоминающего ананас. А называется это чудо – эхмея.

ВЕРШКИ И КОРЕШКИ

Посещение подземной теплицы сродни своеобразной процедуре лечения природой, когда в воздухе витает целый букет изысканных ароматов, словно эфирных масел, а повелительница чудесных растений протягивает разные зелёные листочки с просьбой определить их – своеобразный тест на засыпку для школьника.

Нам по силам почувствовать и сразу узнать запах листочков древнего лавра, который мы на бытовом уровне связываем с приправами на кухне, но остаёмся в неведении, ощущая другой, более тонкий, благородный аромат. А это, оказывается, запах эвкалипта, не угаданный нами с первого раза.

За тропическим разнообразием мы не упустили из виду местные, не менее важные и полезные растения, в число которых входят как смородина, так и жимолость, сорта которой обретают в ВКО огромную популярность.

– Их мы тоже черенкуем, выращиваем в горшочках, как и голубику, – заключает Людмила Земляная. – Обратите внимание, что плоды жимолости имеют насыщенный тёмно-синий цвет, который присущ растени-

Подземная теплица – это не только экзотические растения и удивительные открытия для посетителей, познавательные экскурсии для школьников и экологическое воспитание. Это ещё и новые рабочие места. Зимой здесь трудятся три кочегара, поддерживающие необходимый микроклимат, и два работника теплицы.

Неслучайно многолетний труд Людмилы Земляной, её вклад в развитие сельского хозяйства и экономики региона отмечены на государственном уровне. В 2025 году Указом Главы государства она была награждена орденом «Құрмет».

ливать растения, – продолжает наша героиня. – В частности, участок с розами под открытым небом тяжело переносит такую аномальную жару, а в теплице цветы чувствуют себя вполне комфортно.

Невозможно пройти равнодушно мимо участка с посадками лимонов, где зелёные плоды должны дозреть до поздней осени. Но они уже сегодня настолько крупные, что приходится их подвязывать.

В зелёном царстве происходит переоценка ценностей и неизбежное расставание с устойчивыми, навязчивыми стереотипами: если в сельском хозяйстве арбузы считаются, к удивлению многих, ягодой, то в теплице выясняется, что бананы являются, как это ни странно, всего-навсего травой.

– После того как бананы созреют, их убираем, срезаем, а потом весь процесс снова начинается с нуля, – просвещает нас Людмила Земляная. – У коллег, которые занимаются товарным

ям, вырабатывающим антиоксидантные вещества для профилактики и лечения.

Когда на экологические экскурсии приходят и приезжают школьники, они всегда получают в подарок растение в горшочке. А это для них становится самым первым прикосновением к живой природе, шансом вырастить своё дерево.

Ещё привлекает детей присутствие в теплице местной легенды – чёрного кота Василия, не менее учёного, чем персонаж известной сказки. Не в меньшей степени удивляют и имена двух других кошек – Изабелла и Мурайка – образованные от названий сорта винограда и экзотического растения. Разве так не бывает в жизни, когда сказочное соседствует с реальным и наоборот?

После знакомства с этим подземным оазисом и его удивительными обитателями невольно задаёшься вопросом: а разве сказка не может стать частью реальной жизни?

#В ФОКУСЕ

На страже безопасности

Юлия Соловьёва

ДП ВКО и создано с помощью ИИ

Инициатива президента Казахстана Касым-Жомарта Токаева «Закон и порядок» направлена на укрепление законности и порядка как основы для построения справедливого и стабильного общества. Руководствуясь этой концепцией, Департамент полиции Восточно-Казахстанской области внедряет системы цифрового мониторинга, проводит профилактические разъяснительные работы с населением, обеспечивает безопасность граждан.

ДРОН НАШЁЛ ЛОШАДЕЙ

В Уланском районе полицейским пришлось искать целый табун — 12 лошадей, ушедших с вольного выпаса. Животные пропали на большой и сложной для обследования территории, где труднодоступный рельеф заметно усложнял поиски.

На помощь пришла техника. Сотрудники полиции подняли в воздух беспилотный летательный аппарат и с его помощью оперативно обследовали обширную территорию.

Результат не заставил себя ждать: табун обнаружили в 27 километрах от места пропажи. Все 12 лошадей нашли и вернули владельцу.

Использование беспилотника позволило значительно сократить время поиска. Там, где наземный осмотр требует преодоления больших расстояний и времени, взгляд с воздуха даёт возможность быстро охватить значительную территорию и определить нужный участок.

Современные технологии всё чаще становятся частью повседневной работы полиции — в том числе там, где нужно быстро найти то, что потерялось на просторах области.

В Департаменте полиции Восточно-Казахстанской области напоминают владельцам сельскохозяйственных животных: за выпасом необходимо следить. Бесконтрольное нахождение скота может закончиться его потерей, а в отдельных случаях — создать угрозу безопасности дорожного движения.

КАМЕРЫ В ПОИСКАХ НАРУШЕНИЙ

Камеры видеонаблюдения становятся одним из эффективных инструментов в обеспечении общественного порядка и безопасности жителей Восточно-Казахстан-

ской области. Благодаря их работе, а также возможностям Центров оперативного управления подразделений Департамента полиции ВКО, за семь месяцев текущего года выявлено 16 289 административных правонарушений.

Большая часть зафиксированных фактов связана с нарушениями Правил дорожного движения — 11 688 случаев. Кроме того, камеры помогли выявить 1 759 фактов распития алкогольных напитков в общественных местах. По каждому нарушению сотрудники полиции приняли соответствующие меры в рамках действующего законодательства.

Работа системы видеонаблюдения позволяет полиции не только фиксировать нарушения, но и оперативно реагировать на них, предотвращать возможные правонарушения и поддерживать порядок на улицах региона.

Департамент полиции Восточно-Казахстанской области напоминает: соблюдение закона, уважение к окружающим и ответственное поведение каждого гражданина являются основой безопасности и порядка в обществе.

ВНИМАНИЕ К СЕМЬЯМ

В Восточно-Казахстанской области с 7 по 8 августа проходило ОПМ «Безопасный дом». Главная задача акции — предупреждение правонарушений в сфере семейно-бытовых отношений, защита прав и интересов граждан, а также укрепление правопорядка в жилом секторе. За два дня полицейские организовали 285 рейдов и 1667 подворовых обходов, в которых участвовали 253 человека: сотрудники органов внутренних дел, представители государственных органов и общественности.

Полицейские побывали в 467 частных домах, 836 квартирах и 364 дачных строениях. В центре внимания

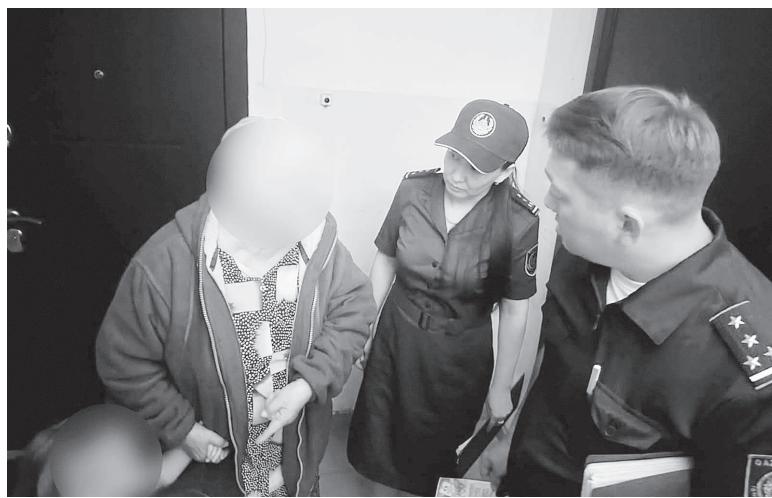
оказались граждане, состоящие на профилактическом учёте, а также семьи, попавшие в трудную жизненную ситуацию. Таких выявили 11. Информация по каждому из них была незамедлительно передана в уполномоченные ведомства для принятия необходимых мер.

Итогом проверок стали 184 пресечённых административных правонарушения.

Но «Безопасный дом» — это не только проверки и выявление нарушений. Важной частью работы стала адресная помощь. Людям, оказавшимся в сложной жизненной ситуации, предоставили 33 меры государственной поддержки. Среди них — юридическая, медицинская и психологическая помощь, а также содействие в трудоустройстве.

Отдельное сопровождение организовали для шестерых несовершеннолетних детей.

В Департаменте полиции ВКО подчёркивают: вопросы безопасности граждан, профилактики правонарушений

и защиты семейного благополучия остаются на постоянном контроле органов внутренних дел. Подобная работа проводится регулярно.

КАНИКУЛЫ ПОД ЗАЩИТОЙ

Летние каникулы — время отдыха и игр, но именно в этот период дети чаще оказываются без постоянного контроля взрослых. Чтобы напомнить родителям о простых правилах, которые могут предотвратить беду, полицейские Восточно-Казахстанской области провели профилактическую встречу во дворе одного из домов по улице Базовая в Усть-Каменогорске.

Сотрудники полиции пообщались с жителями, раздали информационные памятки и отдельно обратились к родителям. Основное внимание уделили наиболее распространённым рискам: открытым окнам, водоёмам, дворовым территориям и детским площадкам.

Полицейские напомнили и самим ребятам о правилах безопасного поведения: не вступать в разговоры с незнакомцами, не уходить с посторонними, сообщать родителям, где они находятся, и соблюдать осторожность во время игр на улице.

Родителям важно помнить: безопасность ребёнка начинается не с запретов, а с постоянного внимания. Не оставляйте несовершеннолетних без присмотра, знать, где и с кем они проводят время, регулярно напоминать им о правилах безопасности — эти простые меры могут предотвратить трагедию.

В Департаменте полиции ВКО отмечают: профилак-

твенная помощь социально уязвимым категориям семей на покупку школьной формы и принадлежности оформляется исключительно при личном обращении в организацию образования (школу), где учится ребенок.

В Департаменте полиции ВКО призывают граждан соблюдать меры предосторожности: доверять только официальным источникам и информации от профильных ведомств, ни в коем случае не переходить по сомнительным ссылкам из чатов и рассылок, не передавать свои персональные данные и реквизиты банковских карт третьим лицам, проверять поступающую информацию и беречь свои персональные данные.

НОВЫЙ ВИД ИНТЕРНЕТ-МОШЕННИЧЕСТВА

Злоумышленники используют не технический взлом, а методы психологического воздействия. Они многократно отправляют на телефон запросы на вход в личный кабинет мобильного оператора или на оформление eSIM, рассчитывая, что человек устанет от постоянных уведомлений, потеряет бдительность и по ошибке нажмёт кнопку «Подтвердить».

После подтверждения мошенники получают доступ к номеру телефона, что может привести к компрометации личных данных и доступу к аккаунтам.

Департамент полиции ВКО предупреждает: если на ваш телефон начали поступать запросы на выпуск eSIM или вход в личный кабинет оператора, которые вы не инициировали, не подтверждайте запрос, не нажимайте кнопку «ОК» или «Подтвердить», незамедлительно свяжитесь с оператором сотовой связи по официальному номеру службы поддержки и проверьте безопасность своего аккаунта.

Помните: любой неожиданный запрос на перенос номера или выпуск eSIM — это серьёзный повод насторожиться. Не совершайте никаких действий, пока не убедитесь, что запрос действительно был отправлен вами.

Помните, что сохранность ваших персональных данных в ваших руках.

#ВАЖНО

Ставка на урожай: техника, вода, поддержка

✍ Айдос Мырзахметов, Полина Бажова

📷 Ринат Жумагулов

Для аграриев Восточного Казахстана нынешний сезон — это не только вопрос урожая, но и большой комплекс задач: обновление техники, доступное финансирование и обеспечение полей поливной водой. Развитие агросектора остаётся на постоянном контроле акимата области, а меры государственной поддержки помогают хозяйствам укреплять производственный потенциал. При этом профильные службы работают над тем, чтобы в условиях маловодья аграрии были обеспечены необходимым объёмом воды.

НОВАЯ ТЕХНИКА – НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ

В Восточно-Казахстанской области наглядно можно увидеть конкретные результаты государственной поддержки сельского хозяйства и слаженной работы профильных ведомств. В ходе пресс-тура для представителей СМИ журналисты ознакомились с работой региональных предприятий, которые благодаря льготному финансированию модернизировали производство и обновили парк сельскохозяйственной техники.

Сегодня развитие сельского хозяйства не ограничивается только выращиванием зерновых и разведением скота. Успешность отрасли напрямую зависит от современной техники, доступного финансирования и эффективных механизмов государственной поддержки, которые из решений на бумаге превращаются в реальные проекты.

Первым объектом посещения стало товарищество, расположенное в селе Секисовка Глубоковского района. Для приобретения пяти единиц сельскохозяйственной техники зарубежного производства предприятию было предоставлено финансирование в размере 900 миллионов тенге по ставке 12,6% годовых. Эти инвестиции позволили укрепить производственный потенциал хозяйства и повысить эффективность сезонных работ.

Предприятие было создано в 2018 году. Сегодня в его распоряжении находится 4 300 гектаров посевных площадей. С их расширением росла и потребность в более производительной и надёжной технике.

— По мере увеличения земельных площадей работать на прежней технике становится всё сложнее. Поэтому мы начали искать пути, которые позволили бы увеличить производственные мощности. В итоге приняли решение приобрести гусеничный трактор, — рассказал руководитель хозяйства Даниил Байбулатов.

Выбор предприятия пал на мощный гусеничный трактор. Его главное преимущество заключается в минимальном давлении на почву.

В отличие от традиционной колёсной техники гусеничный трактор меньше уплотняет землю. Благодаря этому сохраняется структура почвы и лучше удерживается влага. Эффективность новой техники стала заметна уже в первый сезон. Если раньше за одну смену удавалось подготовить около 80 гектаров поля под посев под-

солнечника, то с новым трактором этот показатель вырос до 170 гектаров. Кроме того, после внедрения нового культиватора снизилась необходимость в глубокой обработке почвы.

— Раньше из-за сильного уплотнения земли нам приходилось заглублять культиватор. В результате почва перемешивалась и теряла влагу. Сейчас

солнечника, то с новым трактором этот показатель вырос до 170 гектаров.

Новый импульс этому процессу дала запущенная в 2016 году программа инвестиционного субсидирования. Благодаря ей предприятие системно обновляет машинно-тракторный парк. Только в этом году здесь приобретаются ещё два новых комбайна.

Современные тракторы и

трактор не уплотняет землю, поэтому культиватор работает всего на глубине пяти сантиметров. Это позволяет сохранять влагу, — отметил руководитель предприятия.

ОТ ИНВЕСТИЦИЙ – К РЕЗУЛЬТАТУ

На втором предприятии, которое посетили в рамках пресс-тура, реализован ещё один важный механизм государственной поддержки — льготная программа ВБИ. В её рамках хозяйство получило около 1,2 миллиарда тенге на приобретение сельскохозяйственной техники отечественного производства. Процентная ставка по кредиту составляет всего 5%, что наглядно демонстрирует значение доступного финансирования для сельхозпроизводителей.

Хозяйство начало работу в 2012 году всего с одной тысячи гектаров земли. Сегодня площадь посевных угодий увеличилась в десять раз и достигла 10 тысяч гектаров. Развитие предприятия шло постепенно, однако в первые годы изношенность техники серьёзно сдерживала темпы производства.

— Когда мы пришли в хозяйство, здесь было очень много старой техники. Ремонтные работы практически не прекращались. В тот же год при государственной поддержке мы приобрели первый комбайн. С тех пор ежегодное обновление техники стало нашим главным принципом, — рассказал заместитель руководителя хозяй-

комбайны оснащены системами автопилота. Все работы на полях выполняются с высокой точностью, удобрения вносятся дифференцированно, а производительность по сравнению с прежней техникой выросла в пять-десять раз.

— Раньше мы говорили «механизатор», а сейчас — «оператор». Его задача заключается уже не столько в управлении техникой, сколько в контроле самого процесса. Поэтому важно владеть цифровыми технологиями, — отметил Серикбек Садыков.

За последние десять лет массовый отток населения из сёл остановился. Напротив, здесь ведётся работа по привлечению молодых специалистов. Выпускники школ после окончания вузов возвращаются в родные сёла и начинают работать.

Специалисты компании так-

же рассказали о финансовых инструментах, доступных сельхозпроизводителям, возможностях действующих программ и условиях приобретения сельскохозяйственной техники на льготных условиях.

— В этом году объём финансирования вырос примерно на 20% по сравнению с прошлым годом, — сообщил директор ВКОФ АО «КазАгроФинанс» Максат Байгелди. — В последние годы деятельность компании полностью переведена в цифровой формат, а порядок подачи заявок значительно упрощён. Если ещё два года назад фермеры должны были лично приходить в филиал, сдавать документы в бумажном виде и ждать рассмотрения проекта около двух недель, то сегодня этот процесс стал значительно быстрее. Теперь хозяйства могут подавать заявки дистанционно. Для этого достаточно иметь компьютер и минимальный пакет документов. При наличии четырёх основных документов заявка рассматривается

единицы техники отечественного производства на сумму 12,5 миллиарда тенге.

ВОДА – ОСНОВА УРОЖАЯ

Однако современная техника и доступное финансирование — лишь одна из составляющих устойчивого развития аграрного сектора. Не менее важным условием остаётся наличие воды, особенно в период вегетации. В Восточно-Казахстанской области, несмотря на сохраняющиеся третий год подряд маловодье в бассейне Иртыша, имеющихся запасов воды достаточно для стабильного прохождения поливного сезона.

Руководитель Ертысской бассейновой водной инспекции по охране и регулированию использования водных ресурсов Ернар Мадиев на брифинге в Региональной службе коммуникаций сообщил, что в Восточно-Казахстанской области продолжается вегетационный период, и аграрии региона получают поливную воду в полном объёме.

По его словам, подготовка к поливному сезону началась ещё в конце прошлого года.

— Совместно с Восточно-Казахстанским филиалом РГП «Казводхоз» были проведены работы по накоплению воды в водохранилищах, подготовке гидромелиоративной системы, заключению электронных договоров с водопользователями через систему биллинга, а также организована разъяснительная работа с фермерами по вопросам рационального использования водных ресурсов, — сказал он.

На 2026 год для регулярного орошения в бассейне реки Иртыш по Восточно-Казахстанской области утверждён лимит водопользования в объёме 100 миллионов кубометров. В текущем сезоне должны обеспечить полив сельскохозяйственных культур на площади 27,7 тысячи гектаров, при этом прогнозируемый объём водозабора составит 52,8 миллиона кубометров.

По оперативным данным, на сегодня поливной водой уже обеспечено более 9,1 тысячи гектаров орошаемых земель. Для этих целей использовано около 38,9 миллиона кубометров воды.

Как подчеркнули в водной инспекции, имеющихся запасов достаточно для бесперебойного прохождения нынешнего поливного сезона. В настоящее время в крупных водохранилищах Восточно-Казахстанской области накоплено 37,35 миллиарда кубометров воды, что составляет 74,14% от их проектного объёма.

#РЕАЛИЗАЦИЯ ГОСПРОГРАММ

✍ Таир Сапаргалиев,
Ержан Абиш
📷 из архива редакции

Курс на диверсификацию отрасли сельского хозяйства, глубокую переработку продукции, реализуется в регионе на основе поручений Главы государства, правительства, акимата Восточно-Казахстанской области по раскрытию экспортного потенциала, активного освоения внешнего рынка.

В текущем году, в Восточно-Казахстанской области посевные площади сельскохозяйственных культур составили 611,1 тыс. га. Как сообщила заместитель руководителя управления сельского хозяйства ВКО Жаннат Кошерова, структура посевных площадей в регионе выглядит следующим образом.

– Зерновые и зернобобовые культуры составляют 248,2 тыс. га (доля – 40,6%), в том числе пшеница 162,3 тыс. га (25,6%), – отметила она, – масличные культуры 255,4 тыс. га (доля – 41,8 %), в том числе, подсолнечник – 227,61 тыс. га (36%); кормовые культуры 105,7 тыс. га (19,4%); картофель 1,0 тыс. га (0,17%); овощи и бахчевые 0,8 тыс. га (0,13%).

Уборка зерновых и зернобобовых культур в регионе проходит, как всегда, очень организованно, но основная работа и нагрузка на аграриев ещё впереди, а пока средняя урожайность на круг составляет около 23,1 ц/га.

Сельхозтоваропроизводителям ВКО выделено на уборочную кампанию с Павлодарского НХЗ 19 тыс. тонн льготного дизельного топлива по цене 290 тенге за литр. Этот объём ГСМ распределён по месяцам следующим образом: июль – 5,2 тыс. тонн, август – 8,5 тыс. тонн, сентябрь – 2,0 тыс. тонн, октябрь – 3,3 тыс. тонн.

ВАЖНЫЕ ПРОЕКТЫ

На основе опыта Северо-Казахстанской области в рамках программы льготного бюджетного кредитования крупных инвестиционных проектов в агропромышленном комплексе с 2023 по 2025 годы построено, расширено и модернизировано 6 молочно-товарных ферм (МТФ) на общую сумму 12 100 млн тенге. В их числе ТОО «Мойылды-Байконур», ТОО «Средигорное-2», крестьянское

хозяйство «Украинка», товарищество «Хамзин С. и Компания», ТОО «Рулиха», ТОО «Белокаменское».

Завершение проекта ТОО «Елжас» запланировано на 2026 год.

– В 2026–2028 годах планируется строительство, модернизация и расширение шести крупных молочно-товарных ферм, рассчитанных на 5000 голов, общей стоимостью 18 335 млн тенге, – сообщила Жаннат Кошерова. – Это позволит увеличить производство товарного молока, создать новые рабочие места и укрепить продовольственную безопасность региона и страны.

По информации заместителя руководителя управления сельского хозяйства ВКО, в этот список входят следующие проекты:

– ТОО «КазРусСТЭК» – расширение и модернизация молочно-товарной фермы на 600 голов в селе Изгутты Айтыков Уланского района.

– ТОО «Соловьевское» – реконструкция на базе существующей товарно-молочной фермы на 500 голов в селе Соловьево района Алтай.

– ТОО «Сугатовское» – строительство молочно-товарной фермы на 600 голов в Шемонаихинском районе.

– ТОО «Нивы Чапаево» – строительство молочно-товарной фермы на 1 000 голов в районе Алтай.

– ТОО «ОХМК» – Строительство молочно-товарной фермы на 1 200 голов в Глубоковском районе.

– ТОО «Рулиха» – расширение молочно-товарной фермы на 1 000 голов в Шемонаихинском районе.

МЯСНОЙ ВЕКТОР

Ещё одним важным направлением в сельском хозяйстве ВКО, наряду с молочной отраслью, является мясное животноводство.

В текущем году прокредитован проект по программе льготного кредитования инвестиционных проектов АПК, ТОО «ЖБ Әмір-Темір» по откорму на 5 000 голов мелкого рогатого скота.

В 2027–2028 годах планируется строительство откормочной площадки на 5 000 голов крупного рогатого скота КХ «Ильяс» Тарбагатайского района, на 500 голов КХ «Дарқанұлы», на 1 000 голов ТОО «Талды Екпін» в районе Самар, на 600 голов ТОО «Тоқтасын» в районе Маркаколь, также на 5 000 голов КРС СПК «Bolasaq» в Тарбагатайском районе.

Как отметили в профильном управлении, в Восточно-Казахстанской области системно реализуются программы поддержки фермеров, которые оказываются по двум направлениям: через субсидии и льготные кредиты.

1. Субсидии:

– субсидирование развития семеноводства;
– субсидирование пестицидов;
– субсидирование стоимости минеральных удобрений;
– субсидирование развития животноводства;
– инвестиционное субсидирование;
– субсидирование услуг по доставке воды;

– субсидирование ставок вознаграждения при кредитовании;

– субсидирование в рамках гарантирования и страхования; – субсидирование затрат перерабатывающих предприятий.

2. Льготные кредиты:

– льготные кредиты на весенне-полевые и уборочные работы в рамках программы «Кең дала 2»;

– программа кредитования крупных проектов в сфере агропромышленного комплекса;

– микрокредиты по ставке 2,5%, направленные на поддержку сельского предпринимательства, в том числе фермерских хозяйств и сельскохозяйственных кооперативов, в рамках программы «Ауыл аманаты».

– льготное кредитование импортного племенного поголовья КРС под 6% годовых («Ігілік», «Береке», «Жайлау»).

насыщение внутреннего рынка качественными товарами местного производства.

Данные проекты снизят долю экспорта сырья, увеличат объёмы выпуска продукции глубокой переработки и создадут новые рабочие места.

Поливные гектары

В области реализуется ряд инвестпроектов по развитию орошаемого земледелия и внедрению водосберегающих технологий.

– В этом году введены в строй четыре проекта общей площадью орошения 950 га, – сообщила заместитель руководителя управления. – Из них в Зайсанском районе – два проекта (550 га), в районе Маркаколь – один проект (100 га), в районе Улкен-Нарын – один проект (300 га).

На стадии реализации ещё три проекта общей площадью орошения 2 710 га. В частности, в районе Самар в работе

Экспорт продукции растениеводства составил 196,1 тыс. тонн или 47,7 млн долл. США, отмечается рост по сравнению с прошлым годом.

Экспорт животноводческой продукции остался на уровне 0,9 тыс. тонн и составил 2,9 млн долл. США.

ВКО является одним из лидирующих регионов страны по экспорту мёда. По итогам 5 месяцев текущего года на внешние рынки отгружено 20,1 тонны мёда и 7,4 тонны свежей или охлаждённой рыбы.

ЦИФРОВЫЕ РЕШЕНИЯ

В регионе продолжается цифровая трансформация АПК, внедряются передовые технологии повышения эффективности сельскохозяйственного производства.

– На сегодня в растениеводстве ВКО применяются технологии точного земледелия на площади 248,9 тыс. га, – про-

ГЛУБОКАЯ ПЕРЕРАБОТКА

В секторе АПК региона одной из ключевых задач является глубокая переработка сельхозсырья, выпуск готовой продукции с высокой добавленной стоимостью.

В 2026 году в целях развития перерабатывающей отрасли в Восточном Казахстане реализуются и будут введены в строй следующие инвестиционные проекты:

– Это проект «Строительство цеха рафинации, дезодорации на действующем маслозаводе в селе Предгорное» (осуществляется на базе ТОО «Altyn Shyghys»), – сделала акцент Жаннат Кошерова. – Проект направлен на углубление переработки масличных культур, выпуск готовой продукции с высокой добавленной стоимостью (рафинированное, дезодорированное растительное масло в потребительской упаковке) и усиление экспортного потенциала региона.

Следующий проект – это «Расширение молокоперерабатывающего комплекса» (ТОО «Молочный Экспресс»). Он направлен на модернизацию и увеличение производственных мощностей, расширение ассортимента молочной продукции и

два проекта на 1 362 га (1 162 га – дождевальная полив, 200 га – капельный полив) и один проект по внедрению технологического дождевания на 1 348 га в Тарбагатайском районе.

Сейчас создаётся необходимая инженерная инфраструктура для установки оборудования для внедрения водосберегающих технологий.

ЗАДАЧИ ЭКСПОРТА

По данным Национального бюро статистики, за январь-май 2026 года экспорт сельхозпродукции из ВКО отмечен на уровне 419,8 тыс. тонн и составил сумму 77,1% млн долларов США, достигнув показателя 119,7% к уровню 2025 года.

– В структуре экспорта большая доля переработанной сельхозпродукции в объёме 222,7 тыс. тонн или 170,2 млн долл. США, – подчеркнули в профильном управлении. – Это обеспечило 77,1% всего экспорта АПК ВКО, показав значительный рост по сравнению с прошлым годом.

Наиболее важные статьи экспорта: масло подсолнечное, другие растительные масла (сафлор, рапс, лён), а также получаемые в процессе производства жом (шрот) и другие отходы в качестве корма для животных.

информировала Жаннат Кошерова. – Это составляет 40% от общей посевной площади региона (616,9 тыс. га).

Решающую роль в развитии цифровизации играют навигационные системы Trimble, используемые при проведении посевных и других агротехнических операций. Их применение позволит точно поддерживать глубину и ширину посева, экономить до 10-15% семян и топлива, строго в агротехнические сроки добиваться равномерности всходов.

Используется новейшая сельскохозяйственная техника, в том числе:

– комбайны марок «TRION 650», «Trion 730», «ACROS 580» и другие (оснащены высокопроизводительной системой обмолота APS HYBRID, обеспечивающей высокую скорость, качество и бережную обработку зерна);

– тракторы марки «CLAAS XERION 4500», которые благодаря концепции TRAC отличаются маневренностью, повышенным трафиком вне дорог и эффективностью в тяжёлых условиях работы;

– дроны для опрыскивания, десикации, обработки и расчёта урожайности при уборке урожая (дифференцированное применение удобрений, повышение урожайности, экономия

Восточного Казахстана

ресурсов);
– спутниковая навигация: ГЛОНАСС, GPS. Тракторы Claas, Buhler, опрыскиватели Туман-2.

НОВЫЕ ПОДХОДЫ

Следующим этапом цифровой трансформации стало внедрение программного решения Crowise Operations, реализованного в хозяйствах ТОО «ОХМК» и группы компаний «Айтас».

Как отмечают специалисты, Crowise Operations – это современная цифровая платформа для управления АПК, выполняющая комплекс задач:

- контроль состояния культур с использованием спутниковых данных и индекса NDVI;
- планирование и контроль выполнения агротехнических операций в режиме реального времени;
- учёт и оптимизация работы сельскохозяйственной техники;
- автоматизированный сбор, анализ и хранение данных по каждому полю;
- формирование аналитических отчётов и карт производительности.

Стоимость использования платформы из расчёта на каждый гектар является сравнительно доступной, что делает систему экономичной и эффективной для аграрных предприятий различных уровней.

Внедрение Trimble и Crowise Operations позволило хозяйствам повысить точность операций, снизить затраты, улучшить планирование севооборотов и в целом по области повысить урожайность в районах со средним уровнем цифровизации с 23 ц/га до 25–30 ц/га.

«УМНЫЕ ФЕРМЫ»

В Восточно-Казахстанской области в настоящее время действуют три смарт-фермы. Это КХ «Камышинское», КХ «Украинка» и ТОО «Бобровка+».

– Кроме того, в пяти молочнотоварных фермах (ТОО «Камышинское-2», ТОО «ОХМК», ТОО «Рулиха», ТОО «Багратион-2» и ТОО «Средигорное-2») внедрены отдельные элементы смарт-фермы, – отметили в профильном управлении. – В частности, используются современные доильные комплексы, автоматизированные системы кормления и содержания скота, роботизированные кормораздатчики и доильные установки.

Также применяются цифровые платформы управления стадом, системы онлайн мониторинга производственных процессов, кросс-вентиляционные системы, технологии компьютерного отбора племенных быков-производителей и альтернативные источники энергии.

Внедрение данных цифровых и инновационных технологий повысит эффективность производства, производительность труда и улучшит качество производимой продукции.

КАДРЫ ДЛЯ СЕЛА

В системе профтехобразования ВКО действуют 37 колледжей, восемь из них готовят кадры для сельского хозяйства: КГКП «Восточно-Казахстанский многопрофильный колледж», КГУ «Школа-интернат-колледж села Маркаколь», КГУ «Улкен-

Нарынский колледж», КГУ «Шемонаихинский колледж», ГУ «Глубоковский аграрный колледж», КГУ «Зайсанский технологический колледж», КГУ «Самарский аграрно-технический колледж» и КГУ «Сельскохозяйственный колледж района Алтай».

– Обучение ведётся по профессиям, необходимым в сельском хозяйстве, – поясняют представители управления сельского хозяйства ВКО, – в том числе по специальностям «Агрономия», «Механизация сельского хозяйства», «Ветеринария», «Сварочное дело» (по видам).

По профилю «Сельское хозяйство» 1621 студент. Из них в рамках государственного заказа – 1365 студента (84,2%). На 2025–2026 учебный год государственный образовательный заказ на подготовку кадров для отрасли сельского хозяйства составляет 796 мест.

Кроме того, с 2022 года в колледжах области практикуется целевая подготовка специалистов по конкретным заявкам предприятий.

На 2025–2026 учебный год в ВКО предусмотрено 980 мест для целевой подготовки кадров с участием 13 колледжей и 135 работодателей. Из них четыре колледжа сельскохозяйственного направления заключили договора с 14 предприятиями региона на подготовку 87 специалистов.

УЧЁБА И ПРАКТИКА

Для студентов, которые свяжут свою профессию и судьбу с сельским хозяйством, есть необходимая база для прохождения производственной практики и имеется гарантия дальнейшего трудоустройства. В 2025 году показатель обеспечения их трудовой занятости составил 95 процентов.

Охват дуальным обучением в колледжах ВКО на 2025–2026 учебный год составил 454 студента по специальностям «Агрономия», «Ветеринария», «Механизация сельского хозяйства», необходимым для конкретных хозяйств в сфере растениеводства, животноводства в различных районах области.

– В рамках странового проекта «Молодой специалист» на базе Восточно-Казахстанского многопрофильного колледжа в селе Саратовка Уланского района создан Центр компетенций по профилю «Сельское хозяйство», – поделились специалистами профильного управления. – Он оснащён современной техникой и комплектом учебного оборудования по стандартам «WorldSkills». Ежегодно на его базе проводится региональный чемпионат профессионального мастерства «AgroSkills».

ПРОТИВ ЗАСУХИ

Сильное влияние на сферу АПК оказывают жёсткие погодные условия 2026 года, дефицит тепла весной и осадков в летний сезон. Долгая засуха приводит в отрасли животноводства к истощению пастбищ, слабому их восстановлению, растёт нагрузка на них, в целом, на кормовую базу.

– Для минимизации влияния засухи приняты меры по оперативной заготовке кормов, хозяйскому и умелому ис-

пользованию пастбищ, дополнительному водоснабжению, а также созданию надёжного резерва кормов на предстоящую зимовку, – утверждают специалисты, – предусмотрены возможности их перераспределения в случае экстренной необходимости.

В условиях участвовавшей засухи, особенно важно рациональное использование водных ресурсов. В области продолжается внедрение современных водосберегающих технологий. В текущем году в Зайсанском, Тарбагатайском районах, а также в районах Самар, Маркаколь и Улкен Нарын подобные технологии внедряются на площади более 3,8 тыс. га.

МОЛОЧНЫЙ ПРОРЫВ

В Восточном Казахстане с 2023 года реализуется Программа льготного кредитования инвестиционных проектов АПК, профинансировано 13 крупных проектов на сумму более 17 млрд тенге, в том числе:

- в 2023 году – шесть проектов на 10,9 млрд тенге;
- в 2024 году – три проекта на 3 млрд тенге;
- в 2025 году – четыре проекта на 3,2 млрд тенге.

– Реализация Программы привлекла дополнительно около 19 млрд тенге частных инвестиций на строительство и модернизацию МТФ, переработку молочного сырья, укрепление кормовой базы, ввод объектов для хранения сельхозпродукции, – сообщили в профильном управлении. – Благодаря этому в 2026 году объёмы производства молока сельхозформированиями увеличились на 10,4%. При этом МТФ, получившие господдержку, вошли в десятку лучших в стране по надоям от одной коровы на уровне около 10 тысяч килограммов в год.

В текущем году в рамках программы предусмотрено четыре млрд тенге на финансирование одного инвестиционного проекта. Кроме того, сформирован пул из десяти проектов на 24,9 млрд тенге, имеющих ПСД и готовых к реализации, при наличии источников финансирования.

ИНТЕРЕС ИНВЕСТОРОВ

Инвестиции в основной капитал АПК ВКО за январь–июнь 2026 года составили 18,4 млрд тенге или 178 процентов к соответствующему периоду прошлого года. В производство продуктов питания инвестировано 1,9 млрд тенге, что составляет 168% от уровня 2025 года.

Важным событием в АПК Восточного Казахстана для привлечения инвестиций и развития молочнотоварной отрасли стал Пятый международный форум «Pro молоко», прошедший 18-19 июня этого года в Усть-Каменогорске.

– Молочная отрасль сегодня – это не просто сфера сельского хозяйства, это продовольственная безопасность, занятость на селе, экспортный потенциал и качество жизни населения, – подчеркнул на форуме аким области Нурымбет Сақтаганов. – Именно поэтому Глава государства Касым-Жомарт Кемелевич Токаев обозначил глубокую переработку молока в качестве

национального приоритета. И мы последовательно реализуем этот курс.

Форум собрал представителей 12 стран ближнего и дальнего зарубежья, более 40 видных экспертов, около трёх тысяч участников (дипломатов, учёных, сельхозтоваропроизводителей, переработчиков, инвесторов, разработчиков smartтехнологий, поставщиков техники, оборудования, ветеринарных препаратов, кормовых добавок, племенных животных, инноваций для АПК).

Всё это наряду с форумом «PRO Мясо-26» и выставкой «QazaqSut» стало эффективной площадкой для активного обмена опытом, внедрения инновационных решений, укрепления международного сотрудничества и привлечения инвестиций. Главная цель – дальнейшая технологическая модернизация АПК ВКО, развитие экспортного потенциала и укрепление продовольственной безопасности Казахстана в целом.

ВЫСОКИЕ ЦЕЛИ

До конца 2026 года в секторе АПК Восточного Казахстана стоят серьёзные, но выполнимые задачи, отмечают в профильном управлении сельского хозяйства региона, в том числе:

- развитие глубокой переработки сельхозсырья, укрепление позиций ВКО как лидера в производстве подсолнечного масла, а также увеличение доли продукции с высокой добавленной стоимостью в общем объёме экспорта, запуск новых перерабатывающих мощностей, в том числе маслоэкстракционных заводов нового поколения;
- развитие племенного животноводства и повышение его продуктивности: увеличение поголовья, доли племенного КРС выше 10%, объёмов производства мяса и молока высокого качества за счёт полной загрузки откормочных площадок и современных МТФ;
- масштабная диверсификация и цифровизация земель: оптимизация структуры посевных площадей с акцентом на высококорентабельные масличные (прежде всего, подсолнечник) и кормовые культуры. Расширение сферы применения цифровых технологий, систем точного земледелия и элементов ИИ примерно на 40 процентах посевных площадей области;
- ввод в эксплуатацию важных инфраструктурных проектов: внедрение водосберегающих агротехнологий, включая использование отечественных достижений по производству систем дождевого орошения

(«Su Bereke») для повышения устойчивости растениеводства к неблагоприятным погодным условиям, всё чаще наблюдаемым в регионе;

– обновление парка сельхозмашин и финансовая устойчивость: освоение льготных кредитных ресурсов и субсидий, выделенных для своевременной замены и обновления сельскохозяйственной техники, прицепных агрегатов, грамотное внесение минеральных удобрений должно обеспечить стабильную урожайность зерновых и масличных культур.

ПРАВОВАЯ БАЗА

Как сообщила в завершении заместитель руководителя управления сельского хозяйства ВКО Жаннат Кошерова, для сельхозтоваропроизводителей (СХТП) Восточного Казахстана начался период адаптации к обновленному законодательству Казахстана, который предусматривает, в том числе:

- налоговые стимулы: для бизнеса, занятого производством и переработкой сельхозпродукции, предусмотрена пониженная ставка социального налога (1,8%), что значительно снизит нагрузку на фонд оплаты труда;
- льготное кредитование переработчиков: в Казахстане запущено масштабное финансирование для пополнения оборотных средств перерабатывающих предприятий (порядка 100 млрд тенге по стране), что позволяет крупным заводам и мини-цехам ВКО закупать больше сырья у местных фермеров;
- усиление контроля над землёй: активно внедряются механизмы повышения эффективности использования земельных ресурсов. Вплоть до изъятия у тех, кто держит пашню в «тени» или не по-хозяйски использует её, (а это стимул для реальных инвесторов вводить участки в севооборот);
- цифровизация полей: около 40% посевных площадей в области обрабатываются с применением цифровых технологий, дронов, датчиков влажности и спутникового мониторинга. Для населения это означает повышение устойчивости агросектора и внедрение стандартов «Умное земледелие».

В регионе ведётся диверсификация посевных площадей, выращивание высокорентабельных культур с адаптацией к рыночным трендам (общая посевная площадь в ВКО составляет порядка 634,8 тыс. га).

#ПОДРОБНОСТИ

Будни спасателей ВКО: от профилактики до проводов на пенсию

✍ Дмитрий Чжан
📷 ДЧС ВКО

Принцип «Закон и порядок», обозначенный Президентом Республики Казахстан Касым-Жомартом Токаевым как один из ключевых ориентиров развития страны, находит своё практическое воплощение и в ежедневной работе спасательных служб. Для Департамента по чрезвычайным ситуациям Восточно-Казахстанской области это, прежде всего, предупреждение угроз, строгое соблюдение требований безопасности, профилактика чрезвычайных ситуаций и оперативная помощь людям, оказавшимся в опасности. За внешне разными событиями – обследованием селеопасных участков, спасением отдыхающих на Бухтарме, предотвращением несчастного случая с детьми, ликвидацией пожара и многолетней службой сотрудников – стоит одна общая задача: обеспечить безопасность граждан и не допустить беды там, где её можно предотвратить.

На прошлой неделе специалисты ДЧС ВКО провели обследование селеопасных районов Восточного Казахстана, спасли граждан Российской Федерации на Бухтарме, потушили пожар на складе и проводили на заслуженный отдых свою коллегу.

СЕЛЯМ СПУСК ВОСПРЕЩЁН!

В горных районах Восточно-Казахстанской области широко распространены селевые процессы. Селевая опасность на территории региона существует в 13 речных бассейнах, расположенных на четырёх административных территориях: Зайсанском и Катон-Карагайском районах, городе Риддере, районе Алтай. Всего здесь насчитывается 144 моренных озера, которые образуют 13 потенциальных очагов формирования селей. Возникновение селевых потоков в этих зонах может представлять угрозу для 11 населённых пунктов.

По информации специалистов Казселезащиты, активизация селевых процессов возможна преимущественно после продолжительных и обильных осадков, а также в случае сильного землетрясения.

– Оползнеопасные участки в области встречаются значительно реже. Всего выявлено девять таких участков, расположенных преимущественно на береговых откосах и в местах подрезки горных склонов вдоль автомобильных дорог. Они находятся в бассейнах рек Громотуха, Уба, Черновая, Хамир, Бухтарма и Кендерлык, расположенных на территориях района Алтай, Катон-Карагайского и Зайсанского районов, а также в окрестностях города Риддера, – рассказали в ДЧС ВКО.

С началом селеопасного периода в регионе организована работа девяти сезонных гидрологических постов и одного круглогодичного поста на реке Сарымсақты в Катон-Карагайском районе. С каждого гидропоста три раза в сутки поступает информация об изменении гидрометеорологической обстановки на селеопасных участках.

В настоящее время специалисты провели наземные визуальные обследования всех селеопасных участков области, расположенных в Катон-Карагайском, Зайсанском районах, районе Алтай и в окрестностях города Риддера. На потенциально опасных селевых и оползне-вых участках установлены предупреждающие и запрещающие информационные щиты и знаки.

– Специалисты Восточ-

но-Казахстанского филиала Казселезащиты МЧС РК также провели аэровизуальное обследование моренных озёр в бассейне реки Бухтармы Катон-Карагайского района. По результатам обследования установлено, что уровень воды в озерах находится в пределах нормы, водоудерживающие перемычки сохраняют стабильное состояние, а отвод воды осуществляется по устойчивым поверхностным каналам стока. Воздействия эрозионных процессов и оползневых явлений на водотоки не выявлено. С начала селеопасного периода проведено 69 наземных обследований селеопасных участков и 45 обследований оползнеопасных территорий. На данный момент обстановка остаётся стабильной, угрозы возникновения чрезвычайных ситуа-

шимся в опасной ситуации во время отдыха на воде.

– Во время патрулирования акватории спасатели заметили перевернувшийся из-за сильного ветра сапборд, на котором находились двое отдыхающих. В воду попали мужчина 1988 года рождения и ребенок 2014 года рождения. Спасатели оперативно направились к месту происшествия, подняли пострадавших на борт спасательного плавсредства и доставили их на берег, – рассказали в ДЧС ВКО.

В медицинской помощи спасённые не нуждались.

МАЛЬЧИШКИ НА ВЫШКЕ

В селе Акжар Тарбагатайского района во время профилактического рейда старший инженер отдела по чрезвычайным

ций не выявлены, – отметили в ДЧС ВКО.

ДЧС ВКО и Восточно-Казахстанский филиал «Казселезащиты» напоминают: наиболее надёжный способ избежать последствий селевого потока – не допустить попадания в опасную зону. В связи с этим рекомендуется воздержаться от походов в горы на территориях, где расположены селе- и оползнеопасные участки.

Туристам рекомендуется заранее ознакомиться с расположением потенциально опасных зон в регионе, а также учитывать прогноз погодных условий перед выходом в горы.

При возникновении чрезвычайной ситуации необходимо обращаться по номеру 112.

НА МЕЖДУНАРОДНОМ УРОВНЕ

На Бухтарминском водохранилище сотрудники МЧС Восточно-Казахстанской области помогли двум гражданам Российской Федерации, оказав-

ситуациям района Архат Нигмашев обнаружил двух мальчиков, находившихся на телевизионной вышке. Дети забрались на значительную высоту и самостоятельно спуститься вниз не смогли.

На место происшествия прибыл участковый инспектор полиции отдела полиции Тарбагатайского района Диас Жумадилов. Архат Нигмашев поднялся на вышку и помог детям безопасно спуститься на землю. Сотрудник полиции в это время оказывал необходимую помощь при проведении спасательных работ.

– Благодаря оперативным и слаженным действиям сотрудников МЧС и полиции удалось не допустить несчастного случая. МЧС призывает родителей внимательно следить за тем, где находятся их дети, и регулярно разъяснять им опасность пребывания на заброшенных объектах, вышках и других сооружениях, представляющих угрозу для жизни и здоровья, – пояснили в ДЧС ВКО.

В случае возникновения чрезвычайной ситуации необходимо звонить по номеру 112.

ОГНЕННЫЙ СКЛАД

В Усть-Каменогорске, в районе Обьездного шоссе, произошло возгорание на складе, где хранились производственные химикаты.

Прибывшие на место подразделения МЧС обнаружили открытое горение. Пожарные незамедлительно приступили к тушению и вскоре ликвидировали сильное задымление.

– Несмотря на значительную пожарную нагрузку и особенности конструкции здания, благодаря оперативным и слаженным действиям спасателей возгорание удалось локализовать и ликвидировать на небольшой площади. Распространения огня на расположенные рядом складские помещения не допущено, – рассказали в ДЧС ВКО.

В результате происшествия никто не пострадал. Причины возникновения пожара устанавливаются.

КОГДА ПРОФЕССИЯ СТАНОВИТСЯ ПРИЗВАНИЕМ

В Департаменте по чрезвычайным ситуациям Восточно-Казахстанской области проводили на заслуженный отдых Марину Лискову – официального представителя ДЧС ВКО. Более 25 лет её профессиональная деятельность была связана со службой и информированием населения о работе спасателей.

В условиях чрезвычайных ситуаций людям важно не только получить необходимую помощь, но и понимать, что происходит вокруг. На протяжении многих лет Марина оставалась связующим звеном между спасателями, журналистами и жителями региона. Она оперативно находила необходимую информацию, всегда была доступна для связи и умела рассказывать о происходящем спокойно, доступно и профессионально.

– В службу пожаротушения она пришла совсем молодой, уже имея профессиональный опыт журналиста. За 25 лет работы прошла большой путь: от начинающего специалиста до полковника гражданской защиты. За этим званием стоит огромный труд, высокая ответственность и искренняя преданность выбранному делу, – рассказали в ДЧС ВКО.

Для представителей средств

массовой информации Марина на протяжении многих лет оставалась проверенным и надёжным источником сведений. Она отвечала на звонки в любое время суток, помогала разобраться в сложных ситуациях и оперативно предоставляла достоверную информацию. Для коллег Марина стала не только опытным специалистом и наставником, но и близким человеком, готовым поддержать в любой ситуации.

Рабочий график фактически не ограничивался стандартными часами: она оставалась на связи 24 часа в сутки и семь дней в неделю. Марина готовила информационные материалы, делала фотографии и видеосъёмку, занималась развитием социальных сетей, выезжала на места крупных чрезвычайных происшествий. Даже о самых сложных и тревожных событиях она могла рассказать простым, понятным и честным языком.

– За её плечами – сотни служебных командировок и десятки крупных чрезвычайных ситуаций. Одними из самых запоминающихся стали прямые эфиры во время масштабных лесных пожаров в области Абай. Несмотря на сильную жару, дым и усталость, она продолжала работать и рассказывать людям о происходящем непосредственно с места событий, – пояснили в ДЧС ВКО.

Марину Лискову коллеги ценят за открытость, отзывчивость, доброжелательность и отличное чувство юмора. Она всегда находила возможность поддержать человека, сказать нужные слова и помочь, независимо от того, обращался ли к ней журналист, сотрудник ведомства или любой житель региона.

Теперь в профессиональной жизни Марины завершается значимый этап, а впереди начинается новый период. У неё появится больше возможностей уделять время семье, путешествовать, получать новые впечатления, реализовывать планы и осуществлять давние мечты.

Коллектив ДЧС ВКО выражает Марине благодарность за 25 лет преданной службы, за постоянную готовность работать и оставаться на связи, за бессонные ночи, высокий профессионализм, ответственность и верность своему делу. Её вклад навсегда останется частью истории большой семьи спасателей.

#ЧЕЛОВЕК И ЗАКОН

Личные границы – под защитой

✍ Дулат Курумбаев, заместитель руководителя
Администратора Межрайонного суда по уголовным
делам г. Усть-Каменогорска
📷 создано с помощью ИИ

Навязчивые звонки, сообщения, слежка, угрозы и постоянное появление рядом — это не просто нежелательное внимание. В Казахстане такие действия в определенных случаях могут повлечь уголовную ответственность за stalking, если незаконное преследование причиняет существенный вред законным правам и интересам человека.

Развитие цифровых технологий и средств коммуникации значительно упростило общение между людьми. Однако одновременно появились и новые формы противоправного поведения. Одна из них – stalking, то есть навязчивое и незаконное преследование человека вопреки его воле. Сегодня такое деяние представляет реальную угрозу конституционным правам граждан на неприкосновенность частной жизни, личную безопасность и свободу передвижения.

В целях усиления защиты личности в Казахстане введена уголовная ответственность за stalking. Соответствующая уголовно-правовая норма направлена на предупреждение противоправного преследования и обеспечение эффективной защиты потерпевших.

Показательным примером является уголовное дело, рассмотренное Межрайонным судом по уголовным делам города Усть-Каменогорска.

Судом установлено, что после прекращения личных отношений подсудимый не принял решение потерпевшей прекратить общение. Несмотря на неоднократно выраженное нежелание поддерживать с ним какие-либо контакты, он продолжил систематически её преследовать.

Мужчина регулярно звонил потерпевшей и направлял ей сообщения через мессенджер WhatsApp, появлялся по месту её жительства и пребывания, следил за ней, угрожал уничтожением имущества, а также умышленно повредил принадлежащее ей имущество.

Совокупность этих действий существенно нарушила права потерпевшей, ограничила её возможность свободно распоряжаться своей частной жизнью и передвигаться без опасений за собственную безопасность.

Согласно заключению судебно-психиатрической экспертизы, противоправные действия виновного повлекли причинение потерпевшей психического расстройства, связанного с пережитым психологическим воздействием.

Исследовав материалы уголовного дела, оценив представленные доказательства и показания участников процесса, суд признал подсудимого виновным в совершении уголовных проступков, предусмотренных статьями 115 и 115-1 Уголовного кодекса Республики Казахстан.

При назначении наказания суд учёл характер и степень общественной опасности совершённых деяний, личность виновного, признание им вины

и отсутствие обстоятельств, отягчающих уголовную ответственность.

По приговору суда осуждённому назначено наказание в виде 160 часов общественных работ. Кроме того, суд установил особые требования к его поведению, включая запрет на любые контакты с потерпевшей, обязанность пройти психологическую помощь и являться в органы внутренних дел для профилактических бесед.

Важно отметить, что stalking не ограничивается физическим преследованием. Он может выражаться в постоянных телефонных звонках и сообщениях, слежке, навязчивом появлении возле дома, работы или учёбы, контроле за передвижением человека, угрозах, использовании социальных сетей и других действиях, направленных на установление контакта вопреки ясно выраженной воле потерпевшего.

С 2025 года в Уголовном кодексе Республики Казахстан введена статья 115-1 «Stalking», предусматривающая уголовную ответственность за незаконное преследование лица, если такие действия причинили существенный вред его правам и законным интересам.

Цель данной нормы – обеспечить эффективную защиту граждан от психологического давления, навязчивого преследования и иных форм противоправного вмешательства в частную жизнь.

Рассмотренный приговор подтверждает принцип неотвратимости ответственности за преследование человека вопреки его воле и направлен на обеспечение защиты конституционных прав граждан на лич-

Развитие цифровых технологий и средств коммуникации значительно упростило общение между людьми. Однако одновременно появились и новые формы противоправного поведения. Одна из них – stalking, то есть навязчивое и незаконное преследование человека вопреки его воле. Сегодня такое деяние представляет реальную угрозу конституционным правам граждан на неприкосновенность частной жизни, личную безопасность и свободу передвижения. В целях усиления защиты личности в Казахстане введена уголовная ответственность за stalking.

ную неприкосновенность, безопасность и спокойную жизнь.

Рассмотренное уголовное дело демонстрирует последовательную реализацию принципа неотвратимости уголовной ответственности за незаконное преследование личности. Судебная практика свидетельствует о том, что государство обеспечивает надёжную защиту права каждого человека на личную свободу,

неприкосновенность частной жизни и безопасность.

Уважение к личным границам другого человека – это не только нравственная норма, но и обязанность, охраняемая законом. Любые формы навязчивого преследования, игнорирования отказа от общения и психологического давления могут повлечь предусмотренную законом уголовную ответственность.

Правильное питание через суд

✍ Андрей Троеглазов, заместитель руководителя Департамента торговли и защиты прав потребителей по ВКО
📷 Фото создано с помощью ИИ

В Восточно-Казахстанской области Департамент торговли и защиты прав потребителей через суд добился возмещения ущерба и неустойки в размере более 3,6 миллиона тенге для потребителей, пострадавших от недобросовестного поставщика услуг.

Жители региона заключили договоры с индивидуальным предпринимателем на доставку рационов правильного питания. Потребители полностью оплатили услуги. Однако предприниматель не выполнил взятые на себя обязательства – доставка питания

прекратилась, при этом переведённые деньги клиентам не вернули.

Поняв, что решить вопрос напрямую с предпринимателем не удастся, потребители обратились за помощью в государственный орган.

Получив массовые обращения граждан, РГУ «Департамент торговли и защиты прав

потребителей Министерства торговли и интеграции РК по ВКО» встал на защиту прав потребителей.

Согласно статьям 11 и 13 Закона Республики Казахстан «О защите прав потребителей» (далее – Закон) потребитель имеет право на надлежащее качество товара (работы, услуги), чтобы товар (работа,

услуга) при установленных условиях его использования, хранения, транспортировки и утилизации был безопасен для жизни, здоровья и (или) имущества потребителя, окружающей среды.

В соответствии со статьёй 15 Закона, потребитель, которому оказаны услуги ненадлежащего качества, если его недостатки не были оговорены исполнителем, вправе по своему выбору потребовать расторжения договора и возврата уплаченной за товар денежной суммы.

Претензионный порядок урегулирования спора результата не дал: обращения потребителей к индивидуальному предпринимателю, а также досудебная претензия Департамента к субъекту предпринимательства остались без внимания и удовлетворения.

В соответствии с пунктом 8 статьи 5 Закона уполномоченный орган в сфере защиты прав потребителей обращается в суд по вопросам защиты прав неопределённого круга

потребителей в случаях нарушения прав более десяти потребителей по одному и тому же вопросу.

В этой связи Департамент воспользовался законодательным правом и направил коллективный иск в Межрайонный суд по гражданским делам города Усть-Каменогорска в защиту прав и интересов 21 потребителя.

16 июля 2026 года Межрайонный суд по гражданским делам города Усть-Каменогорска Восточно-Казахстанской области вынес решение об удовлетворении исковых требований Департамента. Суд обязал индивидуального предпринимателя выплатить пострадавшим гражданам 3 055 138 тенге в качестве возмещения материального ущерба за оказанные услуги, а также 611 028 тенге неустойки за просрочку выполнения требований.

Таким образом, общая сумма, подлежащая возврату потребителям, составила 3 666 166 тенге.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

18.09.2026 года в 10:00 часов в здании акимата Акбулакского сельского округа по адресу: Восточно-Казахстанская область, район Марқакөл, с. Акбулак, ул. Абая, 22 пройдут общественные слушания в форме открытого собрания по Отчету о возможных воздействиях к проекту «Реконструкция хвостохранилища обогатительной фабрики по переработке руды месторождения Карчигинское производительностью 350 000 т в год».

Территория воздействия: Восточно-Казахстанская область, район Марқакөл, Акбулакский с.о., с.Акбулак.

Координаты угловых точек участка: 1) 48°30'7.41»С, 85°10'29.31»В; 2) 48°30'2.32»С, 85°10'36.12»В; 3) 48°29'56.69»С, 85°10'50.72»В; 4) 48°29'54.55»С, 85°10'45.39»В; 5) 48°29'44.42»С, 85°10'33.03»В; 6) 48°29'43.14»С, 85°10'30.09»В; 7) 48°29'39.71»С, 85°10'29.55»В; 8) 48°29'36.38»С, 85°10'23.91»В; 9) 48°29'37.46»С, 85°10'23.06»В; 10) 48°29'33.41»С, 85°10'14.27»В; 11) 48°29'32.61»С, 85°10'11.10»В; 12) 48°29'24.66»С, 85°10'10.66»В; 13) 48°29'16.52»С, 85°10'3.62»В; 14) 48°29'29.52»С, 85°9'43.46»В; 15) 48°29'36.07»С, 85°10'7.18»В; 16) 48°29'42.17»С, 85°10'13.17»В; 17) 48°29'47.73»С, 85°10'3.64»В; 18) 48°29'48.70»С, 85°10'3.49»В; 19) 48°29'51.36»С, 85°9'59.31»В.

Регистрация участников ведется за 1 час при предъявлении документа, удостоверяющего личность.

При наличии стабильного интернет-соединения доступно подключение на общественные слушания в формате видеоконференции (ВКС) посредством платформы Zoom. В случае введения чрезвычайного положения или ограничительных мероприятий, в том числе карантина данные общественные слушания будут проведены только в онлайн-формате.

Для участия в слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/71657450926?pwd=fxglGBu9g7OASflfQL75AHnMiG7aa3.1>.

Идентификатор конференции: 716 5745 0926. Код доступа: 12345

Инициатор: ТОО «ГРК МЛД» (БИН 031040002757), Восточно-Казахстанская область, район Марқакөл, Акбулакский сельский округ, 071215, с. Акбулак, промышленная зона горно-обогатительная фабрика «ГРК МЛД», сооружение 1, телефон 8-7232-20-34-05, e-mail: info@grkmld.kz.

Разработчик материалов: ТОО «ЕКО-D» (БИН 240740029438), ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Тимирязева, 179, НП 2, телефон 8-777-148-53-39, e-mail: eco-d@inbox.ru.

Местный исполнительный орган: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Восточно-Казахстанской области», г. Усть-Каменогорск, ул. Б. Керимбаева, 19, тел. 8 (7232)25-70-82, d.babakanova@akimvko.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=ru>.

Документация по проекту размещена в Национальном банке данных о состоянии окружающей среды <https://ndbecology.gov.kz/> и на сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=kk>, в разделе «Общественные слушания».

Замечания и предложения заинтересованной общественности принимаются не позднее 3-х рабочих дней до даты общественных слушаний в НБДОС либо на почту ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Восточно-Казахстанской области», d.babakanova@akimvko.gov.kz.

Дополнительную информацию можно получить по эл.адресам eco-d@inbox.ru, aigul.kairgazina@srr.kz и номерам телефонов: 8-777-148-53-39, 8-777-749-16-16.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «РУЛИХА», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года №220-І «О Товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.07.2025 г.) и уставом товарищества, утвержденного решением общего собрания участников, извещает о проведении внеочередного общего собрания участников ТОО «РУЛИХА», назначенного на **«14» сентября 2026 года в 12 часов 00 минут** по времени г.Астаны, которое будет проведено по адресу: РК, ВКО, Шемонаихинский район, село Рулиха, ул. Центральная, строение 61, на котором будут рассматриваться следующие вопросы повестки дня:

1. О предоставлении полной солидарной гарантии ТОО «РУЛИХА» в обеспечение обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед АО «Аграрная кредитная корпорация».

2. О предоставлении согласия АО «Аграрная кредитная корпорация» на списание денежных средств путем прямого дебетования всех счетов ТОО «РУЛИХА» во всех банках второго уровня Республики Казахстан.

3. Предоставить залоговое имущество ТОО «РУЛИХА» в обеспечение исполнение обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед АО «Аграрная кредитная корпорация» по вновь открываемой кредитной линии.

4. О наделении полномочиями директора ТОО «РУЛИХА» Усенова Азамата Ураловича на представление интересов ТОО «РУЛИХА» в АО «Аграрная кредитная корпорация», и на заключение Договора гарантии, изменений и дополнений к ним, а также на подписание иных соглашений, договоров, изменений и дополнений к ним, а также договоров залога, дополнительных соглашений к ним и иных документов, связанных с реализацией проекта.

Администрация Товарищества

Регистрация участников или их представителей, будет проводиться с 11:00 до 11:50. При себе иметь удостоверение личности, представителю участника необходимо иметь оформленную доверенность на участие в собрании.

К СВЕДЕНИЮ

Администрация ТОО «Соловьевские Нивы и К» объявляет о созыве внеочередного собрания учредителей, которое состоится **12 сентября 2026 года, в 10.00**, в офисе ТОО по адресу: с. Соловьево, ул. Копылова, 11. Начало регистрации в 09.00.

Предлагаемая повестка дня:

1. Обращение в АО «Аграрная кредитная корпорация» с целью получения кредита и предоставления имущества в залог

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

Филиал «Гидротехнические сооружения» республиканского государственного казенного предприятия «Қазақстан су жолдары» Комитета железнодорожного и водного транспорта Министерства транспорта Республики Казахстан, в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания.

1. Наименование проектной документации: Материалы для получения экологического разрешения на воздействие для Филиала «Гидротехнические сооружения» республиканского государственного казенного предприятия «Қазақстан су жолдары» Комитета железнодорожного и водного транспорта Министерства транспорта Республики Казахстан.

2. Территория воздействия: РК, ВКО, г. Усть-Каменогорск. Координаты: т.1-49°53'53.05»С 82°42'47.29»В; т.2 -49°53'52.00»С 82°42'45.53»В.

3. Общественные слушания состоятся **17 сентября 2026 года в 09.30 часов** по адресу: г.Усть-Каменогорск, ул. Шлюзная, 14, актовый зал.

Онлайн слушания будут проведены посредством видеоконференции на платформе ZOOM по ссылке:

<https://us05web.zoom.us/j/83641836216?pwd=EASFc5h4jgiTuzF8MljpOcsD4yAN8C.1> Идентификатор конференции: 836 4183 6216. Код доступа: NBHV0W.

4. Инициатор намечаемой деятельности: РГКП ФГТС «Қазақстан су жолдары», БИН 161241022730. Адрес: ВКО, район Алтай, г. Серебрянск, учетный квартал 05-084-006, дом № 4/1, e-mail: ekolog-gts@vkprvp.kz

5. Разработчик: ТОО «Лаборатория-Атмосфера», 070003, РК, ВКО, г.Усть-Каменогорск, ул.Потанина, 35, н.п. 66, тел.: 8(7232)61-05-32, 76-60-62, e-mail uklad_ecolog@mail.ru.

6. С материалами для получения экологического разрешения на воздействие можно ознакомиться на сайте национального банка данных о состоянии ОС и ПР <https://ndbecology.gov.kz/>, а также на сайте Управления природных ресурсов и регулирования природопользования ВКО: <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=ru>.

7. Дополнительную информацию о намечаемой деятельности, проведении общественных слушаний, а также запросить копии документов, относящихся к намечаемой деятельности можно по адресам: РГКП ФГТС «Қазақстан су жолдары», БИН 161241022730. Адрес: ВКО, район Алтай, г. Серебрянск, учетный квартал 05-084-006, дом № 4/1, e-mail: ekolog-gts@vkprvp.kz; ТОО «Лаборатория-Атмосфера». Адрес: ВКО, г.Усть-Каменогорск, ул. Потанина, 35, н.п. 66, тел.: 8(7232)61-05-32, 76-60-62, e-mail uklad_ecolog@mail.ru.

8. Замечания и предложения заинтересованной общественности принимаются не позднее 3-х рабочих дней до проведения общественных слушаний по адресам: электронный – d.babakanova@akimvko.gov.kz; почтовый адрес - Республика Казахстан, ВКО, г.Усть-Каменогорск, ул.Б.Керимбаева,19. Телефон 8(7232)25-73-20.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «Мойылды-Байқонур», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года №220-І «О Товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.07.2025 г.) и уставом товарищества, утвержденного решением общего собрания участников, извещает о проведении внеочередного общего собрания участников ТОО «Мойылды-Байқонур», назначенного на **«14» сентября 2026 года в 11 часов 00 минут** по времени г.Астаны, которое будет проведено по адресу: ВКО, район Алтай, г.Алтай, ул. Бочарникова, 18/1, на котором будут рассматриваться следующие вопросы повестки дня:

1. О предоставлении полной солидарной гарантии ТОО «Мойылды-Байқонур» в обеспечение обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед АО «Аграрная кредитная корпорация».

2. О предоставлении согласия АО «Аграрная кредитная корпорация» на списание денежных средств путем прямого дебетования всех счетов ТОО «Мойылды-Байқонур» во всех банках второго уровня Республики Казахстан.

3. О наделении полномочиями директора ТОО «Мойылды-Байқонур» Ветлугина Андрея Борисовича представление интересов ТОО «Мойылды-Байқонур» в АО «Аграрная кредитная корпорация», и на заключение Договора гарантии, изменений и дополнений к ним, а также на подписание иных соглашений, договоров, изменений и дополнений к ним, а также договоров залога, дополнительных соглашений к ним и иных документов, связанных с реализацией проекта.

Администрация Товарищества

Регистрация участников или их представителей, будет проводиться с 10:00 до 10:50. При себе иметь удостоверение личности, представителю участника необходимо иметь оформленную доверенность на участие в собрании.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

18.09.2026 года в 11:30 часов в здании акимата Акбулакского сельского округа по адресу: Восточно-Казахстанская область, район Марқакөл, с. Акбулак, ул. Абая, 22 пройдут общественные слушания в форме открытого собрания по Материалам для получения экологического разрешения на воздействие для обогатительной фабрики и хвостохранилища ТОО «ГРК МЛД» (в рамках проекта «Реконструкция хвостохранилища обогатительной фабрики по переработке руды месторождения Карчигинское производительностью 350 000 т в год»).

Территория воздействия: Восточно-Казахстанская область, район Марқакөл, Акбулакский с.о., с.Акбулак.

Координаты угловых точек участка: 1) 48°30'7.41»С, 85°10'29.31»В; 2) 48°30'2.32»С, 85°10'36.12»В; 3) 48°29'56.69»С, 85°10'50.72»В; 4) 48°29'54.55»С, 85°10'45.39»В; 5) 48°29'44.42»С, 85°10'33.03»В; 6) 48°29'43.14»С, 85°10'30.09»В; 7) 48°29'39.71»С, 85°10'29.55»В; 8) 48°29'36.38»С, 85°10'23.91»В; 9) 48°29'37.46»С, 85°10'23.06»В; 10) 48°29'33.41»С, 85°10'14.27»В; 11) 48°29'32.61»С, 85°10'11.10»В; 12) 48°29'24.66»С, 85°10'10.66»В; 13) 48°29'16.52»С, 85°10'3.62»В; 14) 48°29'29.52»С, 85°9'43.46»В; 15) 48°29'36.07»С, 85°10'7.18»В; 16) 48°29'42.17»С, 85°10'13.17»В; 17) 48°29'47.73»С, 85°10'3.64»В; 18) 48°29'48.70»С, 85°10'3.49»В; 19) 48°29'51.36»С, 85°9'59.31»В.

Регистрация участников ведется за 1 час при предъявлении документа, удостоверяющего личность.

При наличии стабильного интернет-соединения доступно подключение на общественные слушания в формате видеоконференции (ВКС) посредством платформы Zoom. В случае введения чрезвычайного положения или ограничительных мероприятий, в том числе карантина данные общественные слушания будут проведены только в онлайн-формате.

Для участия в слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/73886274533?pwd=wRCYQb0Vqy4GSrZkuip4uBSZvDkYnR.1>. Идентификатор конференции: 738 8627 4533. Код доступа: 12345

Инициатор: ТОО «ГРК МЛД» (БИН 031040002757), Восточно-Казахстанская область, район Марқакөл, Акбулакский сельский округ, 071215, с. Акбулак, промышленная зона горно-обогатительная фабрика «ГРК МЛД», сооружение 1, телефон 8-7232-20-34-05, e-mail: info@grkmld.kz.

Разработчик материалов: ТОО «ЕКО-D» (БИН 240740029438), ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Тимирязева, 179, НП 2, телефон 8-777-148-53-39, e-mail: eco-d@inbox.ru.

Местный исполнительный орган: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Восточно-Казахстанской области», г. Усть-Каменогорск, ул. Б. Керимбаева, 19, тел. 8 (7232)25-70-82, d.babakanova@akimvko.gov.kz, <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=ru>.

Документация по проекту размещена в Национальном банке данных о состоянии окружающей среды <https://ndbecology.gov.kz/> и на сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/vko-tabigat?lang=kk>, в разделе «Общественные слушания».

Замечания и предложения заинтересованной общественности принимаются не позднее 3-х рабочих дней до даты общественных слушаний в НБДОС либо на почту ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Восточно-Казахстанской области», d.babakanova@akimvko.gov.kz.

Дополнительную информацию можно получить по эл.адресам eco-d@inbox.ru, aigul.kairgazina@srr.kz и номерам телефонов: 8-777-148-53-39, 8-777-749-16-16.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «NurAgroRain» в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года №220-І «О Товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.07.2025 г.) и уставом товарищества, утвержденного решением общего собрания участников, извещает Вас о проведении внеочередного общего собрания участников ТОО «NurAgroRain», назначенного на **«14» сентября 2026 года в 14 часов 00 минут** по времени г.Астаны, которое будет проведено по адресу: РК, ВКО, Шемонаихинский район, с. Зевакино, ул. Строительная, 39, на котором будут рассматриваться следующие вопросы повестки дня:

1. О предоставлении полной солидарной гарантии ТОО «NurAgroRain» в обеспечение обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед АО «Аграрная кредитная корпорация».

2. О предоставлении согласия АО «Аграрная кредитная корпорация» на списание денежных средств путем прямого дебетования всех счетов ТОО «NurAgroRain» во всех банках второго уровня Республики Казахстан.

3. О наделении полномочиями директора ТОО «NurAgroRain» Уалиева Мурата Николаевича на представление интересов ТОО «NurAgroRain» в АО «Аграрная кредитная корпорация», и на заключение Договора гарантии, изменений и дополнений к ним, а также на подписание иных соглашений, договоров, изменений и дополнений к ним, а также договоров залога, дополнительных соглашений к ним и иных документов, связанных с реализацией проекта.

Администрация Товарищества

Регистрация участников или их представителей, будет проводиться с 13:00 до 13:50. При себе иметь удостоверение личности, представителю участника необходимо иметь оформленную доверенность на участие в собрании.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «Нивы Чапаево», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.03.2026 г.) и уставом товарищества извещает о проведении внеочередного общего собрания участников товарищества, которое состоится **в 13 часов 00 минут «14» сентября 2026 года.**

Регистрация участников производится по адресу: ВКО, район Алтай, г.Алтай, ул. Бочарникова, 18/1

Повестка собрания:

- О предоставлении Товариществом в пользу АО «Bereke Bank» (ДБ Lesha Bank LLC (Public)) (далее – Банк) полной солидарной гарантии в качестве обеспечения надлежащего исполнения обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед Банком по кредитной линии в сумме 1 000 000 000 (Один миллиард) тенге, с возможностью освоения в Казахстанских тенге, долларах США, сроком действия 36 месяцев (включительно) и ставкой вознаграждения до 28% годовых (включительно) в тенге и 6% годовых (включительно) в долларах США (далее – Кредитная линия).
- О предоставлении Товариществом в залог Банку в качестве обеспечения надлежащего исполнения обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед Банком по Кредитной линии недвижимого имущества.
- О предоставлении Банку согласия (право) на внесудебную реализацию переданного в залог Банку имущества в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения ТОО «OskemenAgroProdukt» своих обязательств перед Банком по Кредитной линии.
- О предоставлении Банку согласия (права) на изъятие денег со счетов Товарищества путем прямого дебетования любых банковских счетов Товарищества на основании предъявления платежных документов, предусмотренных законодательством РК без дополнительного согласия Товарищества в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения ТОО «OskemenAgroProdukt» своих обязательств перед Банком по Кредитной линии.
- О предоставлении Банку согласия (право) на любые изменения и/или дополнения условий финансирования, включая, но не ограничиваясь изменение в сторону увеличения размера или введение новых комиссий, штрафов, пени, ковенантов, обязательств, увеличение периода доступности и доступной суммы, изменение состава обеспечения по Кредитной линии, которые могут произойти в будущем, не связанные с увеличением ставки вознаграждения, увеличением суммы Кредитной линии, увеличением срока действия Кредитной линии. В случае, если условия финансирования по Кредитной линии в будущем будут изменены без согласия Товарищества и это приведет к увеличению ответственности или иные неблагоприятные последствия для Товарищества, то Товарищество будет отвечать на прежних условиях.
- О предоставлении первому руководителю Товарищества - г-ну Бугубаеву Жанатбеку Какеновичу (или уполномоченному им лицу) (без дополнительного согласования с участниками Товарищества) полномочий на подписание с Банком всех/любых договоров залога, договоров гарантий и/или соглашений, заключаемых в их рамках, а также всех дополнительных соглашений к ним и иных документов, необходимых для исполнения настоящего решения.

Порядок проведения собрания ТОО регламентируется ст.47 Закона РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью». Собрание проводится очно.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «Мойылды-Байқонур», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.03.2026 г.) и уставом товарищества извещает о проведении внеочередного общего собрания участников товарищества, которое состоится **в 09 часов 00 минут «14» сентября 2026 года.**

Регистрация участников производится по адресу: ВКО, район Алтай, г.Алтай, ул. Бочарникова, 18/1.

Повестка собрания:

- О предоставлении Товариществом в пользу АО «Bereke Bank» (ДБ Lesha Bank LLC (Public)) (далее – Банк) полной солидарной гарантии в качестве обеспечения надлежащего исполнения обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед Банком по кредитной линии в сумме 1 000 000 000 (Один миллиард) тенге, с возможностью освоения в Казахстанских тенге, долларах США, сроком действия 36 месяцев (включительно) и ставкой вознаграждения до 28% годовых (включительно) в тенге и 6% годовых (включительно) в долларах США (далее – Кредитная линия).
- О предоставлении Товариществом в залог Банку в качестве обеспечения надлежащего исполнения обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед Банком по Кредитной линии недвижимого имущества.
- О предоставлении Банку согласия (право) на внесудебную реализацию переданного в залог Банку имущества в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения ТОО «OskemenAgroProdukt» своих обязательств перед Банком по Кредитной линии.
- О предоставлении Банку согласия (права) на изъятие денег со счетов Товарищества путем прямого дебетования любых банковских счетов Товарищества на основании предъявления платежных документов, предусмотренных законодательством РК без дополнительного согласия Товарищества в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения ТОО «OskemenAgroProdukt» своих обязательств перед Банком по Кредитной линии.
- О предоставлении Банку согласия (право) на любые изменения и/или дополнения условий финансирования, включая, но не ограничиваясь изменение в сторону увеличения размера или введение новых комиссий, штрафов, пени, ковенантов, обязательств, увеличение периода доступности и доступной суммы, изменение состава обеспечения по Кредитной линии, которые могут произойти в будущем, не связанные с увеличением ставки вознаграждения, увеличением суммы Кредитной линии, увеличением срока действия Кредитной линии. В случае, если условия финансирования по Кредитной линии в будущем будут изменены без согласия Товарищества и это приведет к увеличению ответственности или иные неблагоприятные последствия для Товарищества, то Товарищество будет отвечать на прежних условиях.
- О предоставлении первому руководителю Товарищества - г-ну Ветлугину Андрею Борисовичу (или уполномоченному им лицу) (без дополнительного согласования с участниками Товарищества) полномочий на подписание с Банком всех/любых договоров залога, договора гарантии и/или соглашений, заключаемых в их рамках, а также всех дополнительных соглашений к ним и иных документов, необходимых для исполнения настоящего решения.

Порядок проведения собрания ТОО регламентируется ст.47 Закона РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью». Собрание проводится очно.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «Рулиха», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.03.2026 г.) и уставом товарищества извещает о проведении внеочередного общего собрания участников товарищества, которое состоится **в 11 часов 00 минут «14» сентября 2026 года.**

Регистрация участников производится по адресу: РК, ВКО, Шемонаихинский район, Каменевский сельский округ, село Рулиха, ул. Центральная, строение 61.

Повестка собрания:

- О предоставлении Товариществом в пользу АО «Bereke Bank» (ДБ Lesha Bank LLC (Public)) (далее – Банк) полной солидарной гарантии в качестве обеспечения надлежащего исполнения обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед Банком по кредитной линии в сумме 1 000 000 000 (Один миллиард) тенге, с возможностью освоения в Казахстанских тенге, долларах США, сроком действия 36 месяцев (включительно) и ставкой вознаграждения до 28% годовых (включительно) в тенге и 6% годовых (включительно) в долларах США (далее – Кредитная линия).
- О предоставлении Товариществом в залог Банку в качестве обеспечения надлежащего исполнения обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед Банком по Кредитной линии недвижимого имущества.
- О предоставлении Банку согласия (право) на внесудебную реализацию переданного в залог Банку имущества в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения ТОО «OskemenAgroProdukt» своих обязательств перед Банком по Кредитной линии.
- О предоставлении Банку согласия (права) на изъятие денег со счетов Товарищества путем прямого дебетования любых банковских счетов Товарищества на основании предъявления платежных документов, предусмотренных законодательством РК без дополнительного согласия Товарищества в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения ТОО «OskemenAgroProdukt» своих обязательств перед Банком по Кредитной линии.
- О предоставлении Банку согласия (право) на любые изменения и/или дополнения условий финансирования, включая, но не ограничиваясь изменение в сторону увеличения размера или введение новых комиссий, штрафов, пени, ковенантов, обязательств, увеличение периода доступности и доступной суммы, изменение состава обеспечения по Кредитной линии, которые могут произойти в будущем, не связанные с увеличением ставки вознаграждения, увеличением суммы Кредитной линии, увеличением срока действия Кредитной линии. В случае, если условия финансирования по Кредитной линии в будущем будут изменены без согласия Товарищества и это приведет к увеличению ответственности или иные неблагоприятные последствия для Товарищества, то Товарищество будет отвечать на прежних условиях.
- О предоставлении первому руководителю Товарищества - г-ну Усенову Азамату Ураловичу (или уполномоченному им лицу) (без дополнительного согласования с участниками Товарищества) полномочий на подписание с Банком всех/любых договоров залога, договоров гарантии и/или соглашений, заключаемых в их рамках, а также всех дополнительных соглашений к ним и иных документов, необходимых для исполнения настоящего решения.

Порядок проведения собрания ТОО регламентируется ст.47 Закона РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью». Собрание проводится очно.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

ТОО «Бентон» объявляет о проведении общественных слушаний посредством публичных обсуждений раздела «Охрана окружающей среды» к «Плану горных работ по добыче бентонитовых глин на месторождении Таганское, расположенном в Тарбагатайском районе в Восточно-Казахстанской области».

Публичные обсуждения состоятся **с 27.08.2026 г. по**

03.09.2026 г. на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz/>, где также можно ознакомиться с проектной документацией. Все замечания и предложения принимаются с 27.08.2026 г. в течение пяти рабочих дней после опубликования документации. По истечении данного срока замечания и предложения не принимаются.

Инициатор: ТОО «Бентон» (БИН 030740004924). Адрес: г.Алматы, Медеуский район, пр. Достык, д. 48, кв.

21, тел. 87027766333, E-mail: ofis.rabochiy@bk.ru;

Разработчик проектной документации: ТОО «GEO VOSTOK», БИН 211040015757. Адрес: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Қазыбек Би, 18-25 тел. 8 (778)-778-09-17, E-mail: baysu.too@mail.ru.

Местный исполнительный орган – ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования ВКО» тел. 8(7232)25-70-82.

ИЩЕМ НАСЛЕДНИКОВ

- После смерти **Шляховой Людмилы Анатольевны** 09.01.1979 г. р., умершей 28.07.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Сейткановой Л. А. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Бурова, 6.
- После смерти **Трогубовой Людмилы Александровны** 21.09.1951 г. р., умершей 31.07.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Сейткановой Л. А. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Бурова, 6.
- После смерти **Габдуллина Ерболат Смейхановича**, умершего 18.06.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться до 18.12.2026 г. к нотариусу Мунусовой Е. М. по адресу: ВКО, Уланский район, пос. Касыма Кайсенова, ул. 3. Ахметова, 12-44, тел. 8-778-663-28-25.
- После смерти **Петлюк Зои Тимофеевны** 13.03.1935 г. р., умершей 14.05.2026 г., проживавшей по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Мызы, 5-45, открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться до 13.09.2026 г. к нотариусу Шакировой А. М. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Сатпаева, 4, тел. 8-777-155-56-58.
- После смерти **Дурницыной Анны Александровны** 19.09.1953 г. р., умершей 31.05.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Жапаровой А. К. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Н. Назарбаева, 7-23, тел. 8-777-406-07-99.
- После смерти **Жаньярова Аульбека Молоткеновича** 10.06.1937 г. р., умершего 08.02.2026 г., проживавшего по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, наб. им. Е. П. Славского, 50-29, открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Бидельмановой Ж. С. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Ауэзова, 16, тел. 8 (7232) 254-103.
- После смерти **Нукасова Оралбека Мауткановича** 29.11.1962 г. р., умершего 05.03.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтере-

рсованным лицам обращаться до 05.09.2026 г. к нотариусу Нурмухамбетовой Ж. Б. по адресу: ВКО, Уланский район, пос. Касым Кайсенов, ул. 3. Ахметова, зд. №3.

После смерти **Лаптевой Марии Николаевны**, умершей 30.07.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Байболовой А. К. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Казахстан, 75, нп 62, тел.: 8 (7232) 261-546, 8-777-212-72-00.

После смерти **Куц Тамары Ивановны** 22.04.1941 г. р., умершей 28.06.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться до 28.12.2026 г. к нотариусу Байгереевой С. К. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. А. Чехова, 67, тел.: 8 (7232) 615-301, 8-777-296-42-72.

После смерти **Калининой Руфины Павловны** 14.08.1925 г. р., умершей 16.04.2026 г., проживавшей по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Н. Назарбаева, 5-63, открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Мельниковой Г. А. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Н. Назарбаева, 5-60, тел. 8 (7232) 765-317.

После смерти **Расторгуевой Нины Михайловны**, 23.10.1948 г. р., умершей 06.02.2026 г., проживавшей по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Ногабая, 11, открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Дюсуповой А. А. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Крылова, 104, тел. 8-777-414-81-00.

После смерти **Викулина Ильи Александровича**, умершего 23.06.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Байболовой А. К. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Казахстан, 75, нп 62, тел.: 8 (7232) 261-546, 8-777-212-72-00.

После смерти **Таналиева Серика Закарьяевича** 30.10.1971 г. р., умершего 01.08.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Сейткановой Л. А. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Бурова, 6.

После смерти **Лавриненко Ивана Александровича**, умершего 16.06.2026 г., проживавшего по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, наб.

им. Е. П. Славского, 18-132, открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Бидельмановой Ж. С. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Ауэзова, 16, тел. 8 (7232) 254-103.

После смерти **Ходдиной Алевтины Григорьевны**, умершей 15.04.2026 г., проживавшей по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Победы, 9-15, открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Нуралыновой Р. К. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. А.Чехова, 56.

После смерти **Сарсембаева Газиза Адыловича** 25.03.1954 г. р., умершего 21.03.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться до 21.09.2026 г. к нотариусу Тьль И. А. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Астана, 4, тел.: 8 (7232) 766-598, 8-777-153-55-22.

После смерти **Шарыповой Рауфы Мажаиновны** 01.12.1955 г. р., умершей 27.03.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Джиргалановой А. А. по адресу: ВКО, район Алтай, г. Алтай, ул. Тәуелсіздік, 28/1-1, тел.: 8 (72335) 63-665, 8-777-275-26-73.

После смерти **Исхановой Жадыры Кудайбергеновны**, умершей 11.03.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться до 11.09.2026 г. к нотариусу Ермекпаевой А. О. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Казахстан, 64, тел. 8 (7232) 268-680.

После смерти **Киселева Александра Николаевича** 08.02.1977 г. р., умершего 30.07.2026 г., открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Жапаровой А. К. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Н. Назарбаева, 7-23, тел. 8-777-406-07-99.

После смерти **Петрова Юрия Николаевича** 11.06.1952 г. р., умершего 05.05.2026 г., проживавшего по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, ул. Орахан Бокей, 23-96, открылось наследство. Наследникам и заинтересованным лицам обращаться к нотариусу Мельниковой Г. А. по адресу: ВКО, г. Усть-Каменогорск, пр. Н. Назарбаева, 5-60, тел. 8 (7232) 765-317.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «Мойылды-Байқонур», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 24.11.2021 г.) и уставом товарищества извещает о проведении внеочередного общего собрания участников товарищества, которое состоится **«14» сентября 2026 года, в 10 часов 00 минут**.
Регистрация участников производится по адресу: ВКО, район Алтай, г.Алтай, ул. Бочарникова, 18/1.

Повестка собрания:

1. Предоставление недвижимого и движимого имущества, принадлежащего ТОО «Мойылды-Байқонур», в залог заимодателю «Управления сельского хозяйства Восточно-Казахстанской области», через поверенного агента АО «СПК «Ертіс» в качестве обеспечения исполнения обязательств ТОО «Нивы Чапаево».

2. Предоставление согласие на внесудебную реализацию предоставляемого в залог имущества Товарищества, в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств ТОО «Мойылды-Байқонур» перед заимодателем «Управления сельского хозяйства Восточно-Казахстанской области», через поверенного агента АО «СПК «Ертіс» по возврату финансовых кредитных средств.

3. О предоставлении заимодателю «Управления сельского хозяйства Восточно-Казахстанской области», через поверенного агента АО «СПК «Ертіс» (безотзывное и безусловное согласие) права на изъятие денег с любых банковских счетов ТОО «Мойылды-Байқонур» в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств предусмотренных договором займа – посредством прямого дебетования банковских счетов.

4. Предоставление согласия на предоставление информации о ТОО «Мойылды-Байқонур», касающейся финансовых и

других обязательств имущественного характера в кредитные бюро и предоставление информации третьим лицам. Предоставление согласия на выдачу кредитного отчета.

5. О наделении Директора ТОО «Мойылды-Байқонур» Ветлугина Андрея Борисовича полномочиями на представление интересов ТОО «Мойылды-Байқонур» в «Управления сельского хозяйства Восточно-Казахстанской области», через поверенного агента АО «СПК «Ертіс», на подписание и заключение Договора/ов залога, гарантии, изменений и дополнений к ним, а также на подписание иных документов, соглашений, договоров залога, гарантии изменений и дополнений к ним, связанных с реализацией данного решения.

Порядок проведения собрания ТОО регламентируется ст.47 Закона РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью». Собрание проводится очно.

Под счастливой звездой

Гороскоп
с 14 по 20 августа

ОВЕН. Вас ждёт насыщенный период, полный общения и новых впечатлений. Поддержка родных и близких окажется очень кстати. Больше времени уделите семье и тому, что приносит вам радость.

ТЕЛЕЦ. Период благоприятен для решения финансовых вопросов и домашних забот. Не спешите с крупными покупками, даже если предложение кажется выгодным. Спокойствие поможет принять верное решение.

БЛИЗНЕЦЫ. Общение принесёт полезные знакомства и интересные идеи. Возможны хорошие новости, связанные с работой или учёбой. Не бойтесь проявлять инициативу и делиться своими планами.

РАК. Предстоящий период подойдёт для завершения старых дел и семейных встреч. Не позволяйте мелким трудностям испортить настроение. Ваша интуиция поможет сделать правильный выбор.

ЛЕВ. Вы почувствуете прилив сил и желание двигаться вперёд. Благоприятное время для новых проектов и важных разговоров. Не упускайте возможность проявить свои лучшие качества.

ДЕВА. Рабочие дела потребуют внимания и организованности. Не откладывайте важные задачи на потом. Возможны приятные перемены в финансовой сфере или полезные деловые предложения.

ВЕСЫ. Предстоящий период порождает удачными встречами и новыми возможностями. Благоприятно обсуждать совместные планы и решать вопросы с документами. Доверяйте своим решениям.

СКОРПИОН. Период потребует терпения и выдержки. Не стоит принимать поспешные решения, особенно в денежных вопросах. Последовательные действия помогут добиться желаемого результата.

СТРЕЛЕЦ. Хорошее время для поездок, обучения и новых впечатлений. Возможны предложения, которые окажутся перспективными в будущем. Не бойтесь менять привычный взгляд на ситуацию.

КОЗЕРОГ. Финансовые вопросы потребуют разумного подхода. Избегайте лишних расходов и необдуманных обещаний. Поддержка семьи поможет сохранить уверенность и внутреннее равновесие.

ВОДОЛЕЙ. Отношения с окружающими станут особенно важными. Совместные дела принесут хорошие результаты, если вы будете готовы к компромиссу. Не возвращайтесь к старым обидам.

РЫБЫ. Предстоящий период подарит вдохновение и желание воплотить давние идеи. Благоприятно заниматься творчеством, домашними делами и общением с близкими. Вас ждут приятные события.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «NurAgroRain», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.03.2026 г.) и уставом товарищества извещает о проведении внеочередного общего собрания участников товарищества, которое состоится в **15 часов 00 минут «14» сентября 2026 года**.

Регистрация участников производится по адресу: РК, ВКО, Шемонаихинский район, Зевакинский сельский округ, село Зевакино, ул. Строительная, строение 39.

Повестка собрания:

1. О предоставлении Товариществом в пользу АО «Bereke Bank» (ДБ Lesh Bank LLC (Public)) (далее – Банк) полной солидарной гарантии в качестве обеспечения надлежащего исполнения обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед Банком по кредитной линии в сумме 1 000 000 000 (Один миллиард) тенге, с возможностью освоения в Казахстанских тенге,

долларах США, сроком действия 36 месяцев (включительно) и ставкой вознаграждения до 28% годовых (включительно) в тенге и 6% годовых (включительно) в долларах США (далее – Кредитная линия).

2. О предоставлении Банку согласия (права) на изъятие денег со счетов Товарищества путем прямого дебетования любых банковских счетов Товарищества на основании предъявления платежных документов, предусмотренных законодательством РК без дополнительного согласия Товарищества в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения ТОО «OskemenAgroProdukt» своих обязательств перед Банком по Кредитной линии.

3. О предоставлении Банку согласия (право) на любые изменения и/или дополнения условий финансирования, включая, но не ограничиваясь изменением в сторону увеличения размера или введение новых комиссий, штрафов, пени, ковенантов, обязательств, увеличение периода доступности и доступной суммы, изменение состава обеспечения по Кредитной линии, которые могут произойти в будущем, не связанные

с увеличением ставки вознаграждения, увеличением суммы Кредитной линии, увеличением срока действия Кредитной линии. В случае, если условия финансирования по Кредитной линии в будущем будут изменены без согласия Товарищества и это приведет к увеличению ответственности или иные неблагоприятные последствия для Товарищества, то Товарищество будет отвечать на прежних условиях.

4. О предоставлении первому руководителю Товарищества - г-ну Уалиеву Мурату Николаевичу (или уполномоченному им лицу) (без дополнительного согласования с участниками Товарищества) полномочий на подписание с Банком всех/любых договоров гарантии и/или соглашений, заключаемых в их рамках, а также всех дополнительных соглашений к ним и иных документов, необходимых для исполнения настоящего решения.

Порядок проведения собрания ТОО регламентируется ст.47 Закона РК от 22 апреля 1998 года № 220-І «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью». Собрание проводится очно.

ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ

ТОО «Нивы Чапаево», в соответствии с Законом РК от 22 апреля 1998 года №220-І «О Товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.07.2025 г.) и уставом товарищества, утвержденного решением общего собрания участников, извещает Вас о проведении внеочередного общего собрания участников ТОО «Нивы Чапаево», назначенного на **«14» сентября 2026 года в 12 часов 00 минут по времени г. Астаны**, которое будет проведено по адресу: ВКО, район Алтай, г. Алтай, ул. Бочарникова,

18/1, на котором будут рассматриваться следующие вопросы повестки дня:

1. О предоставлении полной солидарной гарантии ТОО «Нивы Чапаево» в обеспечение обязательств ТОО «OskemenAgroProdukt» перед АО «Аграрная кредитная корпорация».

2. О предоставлении согласия АО «Аграрная кредитная корпорация» на списание денежных средств путем прямого дебетования всех счетов ТОО «Нивы Чапаево» во всех банках второго уровня Республики Казахстан

3. О наделении полномочиями директора ТОО «Нивы Чапаево» Бугубаева Жанатбека Какеновича на представле-

ние интересов ТОО «Нивы Чапаево» в АО «Аграрная кредитная корпорация», и на заключение Договора гарантии, изменений и дополнений к ним, а также на подписание иных соглашений, договоров, изменений и дополнений к ним, а также договоров залога, дополнительных соглашений к ним и иных документов, связанных с реализацией проекта.

Администрация Товарищества

Регистрация участников или их представителей, будет проводиться с 11:00 до 11:50. При себе иметь удостоверение личности, представителю участника необходимо иметь оформленную доверенность на участие в собрании.

продолжается
подписка

на областную газету
Рудный
Алтай

на 2026 год

в печатной версии

Индекс	Областной каталог	Подписка ч/з АО «Казпочта»				Подписка ч/з редакцию (из редакции)			
		1 мес. теңге	3 мес. теңге	6 мес. теңге	12 мес. теңге	1 мес. теңге	3 мес. теңге	6 мес. теңге	12 мес. теңге
19074	«Рудный Алтай» (инд.)	872	2616	5232	10464	686	2058	4116	8232
19075	«Рудный Алтай» (льгот.)	832	2496	4992	9984	616	1848	3696	7392
19076	«Рудный Алтай» (вед.)			8003	16006			5520	11040